

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges sammanträde 2020-02-17

Plats och tid: Kronängsskolan, Aulan, kl. 18:00 (OBS tiden!)

Kallade: Ledamöter

Underrättade: Ersättare

Vid förhinder: Meddela ersättare och kristoffer.staaf@vaxholm.se.

Information: **Allmänhetens frågestund: Frågor som ska ställas på den öppna frågestunden ska ha inkommit till kansliet senast kl. 17:00 måndagen innan sammanträdet. Du läser själv upp din fråga på den öppna frågestunden. Eventuella frågor ska vara kansliet tillhanda senast den 10 februari kl. 17:00.**

Ärende Beskrivning Föredragande

Ärende	Beskrivning	Föredragande
1	Sammanträdet öppnas, upprop och val av justerare samt tid och plats för justeringen, fastställande av föredragningslistan	
2	Resursfördelning baserat på strukturella socioekonomiska skillnader i Vaxholms stad 2019/2020	Michael Baumgarten (L)
3	Antagande av Policy för krisberedskap	Malin Forsbrand (C)
4	Program för mål och uppföljning av privata utförare	Malin Forsbrand (C)
5	Fastställande av livsmedelstaxa	Irma Kilim (S)
6	Svar på revisionsrapport avseende granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter	Malin Forsbrand (C)
7	Svar på revisionsrapport avseende granskning av nämndernas kontroll av privata utförare	Malin Forsbrand (C)
8	Svar på motion från Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog samt medborgarförslag -	Malin Forsbrand (C)

	minoritetsåterremitterades av kommunfullmäktige 2019-09-23 § 52	
9	Svar på motion (V) om Arkitekturpolicy för Vaxholm	Malin Forsbrand (C)
10	Svar på motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter	Bengt Sandell (S)
11	Insynsplatser i kommunstyrelsen - utvärdering	Malin Forsbrand (C)
12	Reviderad inträdesordning för kommunstyrelsen och nämnder	Karin Enström (M)
13	Val och entlediganden	Karin Enström (M)
14	Inkomna motioner	Karin Enström (M)

Karin Enström (M)
Ordförande

Kristoffer Staaf
Sekreterare

§ 4 Resursfördelning baserat på strukturella socioekonomiska skillnader i Vaxholms stad 2019/2020

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Resursfördelning baserat på elevers socioekonomiska bakgrund införs inte i förskolan och den obligatoriska grundskolan under 2020/2021.

Ärendebeskrivning

Enligt tidigare beslut i BUN 2017-11-20, KS 2017-11-13 och KF 2017-12-18 beslutades det att - resursfördelningen i grundskolan inte skulle baseras på elevers socioekonomiska bakgrund baserat på genomförd SWECO-utredning 2016-06-29 och förnyat underlag från Statistiska Centralbyrån (SCB) 2017. Eftersom det inte fanns några strukturella skillnader mellan förskolorna och skolorna i Vaxholms stad beslutades det att inte införa något socioekonomiskt tillägg. Vaxholms stad fortsätter att följa upp den socioekonomiska strukturen vartannat år genom data från SCB:s riksmodell för att bevaka om eventuella förändringar uppstår och således kunna revidera nuvarande beslut. Vaxholms stads aktuella resursfördelningsmodell kvarstår efter ny uppföljning av SCB:s data från december 2019.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till barn- och utbildningsnämndens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Protokollsutdrag BUN 2019-12-16/§ 120

Tjänsteutlåtande, Christina Björkenvall, 2019-12-03

Bilaga - Resursfördelningsunderlag SCB 2019

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Ulrika Strandberg, Utbildningsförvaltningen

För kännedom: Rektorer för förskola och grundskola i Vaxholms stad

§ 120 Resursfördelning baserat på strukturella socioekonomiska skillnader Vaxholms stad 2019/2020

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Resursfördelning baserat på elevers socioekonomiska bakgrund införs inte i förskolan och den obligatoriska grundskolan under 2020/2021.

Ärendebeskrivning

Enligt tidigare beslut i BUN 2017-11-20, KS 2017-11-13 och KF 2017-12-18 beslutades det att - resursfördelningen i grundskolan inte skulle baseras på elevers socioekonomiska bakgrund baserat på genomförd SWECO-utredning 2016-06-29 och förnyat underlag från Statistiska Centralbyrån (SCB) 2017. Eftersom det inte fanns några strukturella skillnader mellan förskolorna och skolorna i Vaxholms stad beslutades det att inte införa något socioekonomiskt tillägg. Vaxholms stad fortsätter att följa upp den socioekonomiska strukturen vartannat år genom data från SCB:s riksmodej för att bevaka om eventuella förändringar uppstår och således kunna revidera nuvarande beslut. Vaxholms stads aktuella resursfördelningsmodell kvarstår efter ny uppföljning av SCB:s data från december 2019.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, Christina Björkenvall, 2019-12-03

Bilaga - Resursfördelningsunderlag SCB 2019

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Ulrika Strandberg, Utbildningsförvaltningen

För kännedom: Rektorer för förskola och grundskola i Vaxholms stad

Utbildningsförvaltningen
Christina Björkenvall
Verksamhetscontroller

Resursfördelning baserat på strukturella socioekonomiska skillnader Vaxholms stad 2019/2020

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta:

Resursfördelning baserat på elevers socioekonomiska bakgrund införs inte i förskolan och den obligatoriska grundskolan under 2019/2020.

Sammanfattning

Enligt tidigare beslut i BUN 2017-11-20, KS 2017-11-13 och KF 2017-12-18 beslutades det att - resursfördelningen i grundskolan inte skulle baseras på elevers socioekonomiska bakgrund baserat på genomförd SWECO-utredning 2016-06-29 och förnyat underlag från Statistiska Centralbyrån (SCB) 2017. Eftersom det inte fanns några strukturella skillnader mellan förskolorna och skolorna i Vaxholms stad beslutades det att inte införa något socioekonomiskt tillägg. Vaxholms stad fortsätter att följa upp den socioekonomiska strukturen vartannat år genom data från SCB:s riksmodell för att bevaka om eventuella förändringar uppstår och således kunna revidera nuvarande beslut. Vaxholms stads aktuella resursfördelningsmodell kvarstår efter ny uppföljning av SCB:s data från december 2019.

Bakgrund

Vaxholms stad har hittills inte tillämpat någon omfördelning av medel mellan förskolor och grundskolor baserat på elevernas socioekonomiska bakgrund. Sedan skollagen skärptes i juli 2015 och kommunerna ålades att införa modeller för omfördelning med syfte att skapa mer likvärdig utbildning utifrån elevernas olika förutsättningar och behov har utbildningsförvaltningen beställt underlag från Statistiska centralbyrån (SCB) för att undersöka på vilket sätt en sådan omfördelning skulle kunna vara aktuell i Vaxholm och vad en förändring skulle innebära för skolorna.

Ärendebeskrivning

Vaxholms stad har beslutat att följa upp förskolornas och grundskolornas socioekonomiska struktur vartannat år genom data från SCB:s riksmodell med start hösten 2017 för att bevaka om eventuella förändringar uppstår och i så fall ändra resursfördelningsmodellen. Efter nya data från SCB nu i december 2019 ser utbildningsförvaltningen inte att det blivit någon skillnad sen senaste beslutet i BUN

2017-11-20, KS 2017-11-13 och KF 2017-12-18. Det innefattar både förskolan och grundskolan i Vaxholm.

Bedömning

Modeller för omfördelning av ekonomiska medel är ett led i det kompensatoriska uppdraget som åligger huvudmän och skolor. Det bygger på de statistiska samband som finns mellan elevers socioekonomiska bakgrund och sannolikhet att nå kunskapskraven. I rapporten som Sweco har tagit fram för Vaxholms stad 2016 framgår att Vaxholm generellt har en struktur där barnen har en statistiskt sett gynnsam socioekonomisk bakgrund. Ett mindre antal barn lever i familjer med ekonomiskt bistånd och/eller har vårdnadshavare med lägre utbildningsnivå, men utifrån de underlag som levererats 2016, 2017 och nu i december 2019 kan det inte sägas finnas strukturella skillnader. Det är viktigt att ha i åtanke att statistiska modeller baseras på stora underlag och beskriver ett mer eller mindre säkert samband. Detta kan och ska inte appliceras på enskilda individer. Det samband som finns mellan mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund och lägre sannolikhet att nå kunskapskraven kan därför inte automatiskt antas gälla i Vaxholms stad.

I en homogen kommun där eleverna har relativt likvärdiga förutsättningar ur ett socioekonomiskt perspektiv blir en omfördelning i realiteten bara en fördelning av ett ungefärligen lika stort belopp till alla skolor oavsett storleken på den totala summa som väljs för omfördelning. Belopp i denna storleksordning är för små för att kunna användas till sitt syfte genom till exempel ökad personaltäthet, ökade insatser från elevhälsa eller andra genomgripande åtgärder för att öka elevernas sannolikhet att nå målen.

Mot bakgrund av detta och årets uppföljning (december 2019) genom data från SCB:s riksmoell kan slutsatsen dras att en resursfördelning baserat på elevers socioekonomiska bakgrund inte ska införas i Vaxholms stad så länge de strukturella skillnaderna inte är större än de är idag.

Finansiering

Förslaget beslut innebär inte några ekonomiska konsekvenser.

Uppföljning och utvärdering

Enligt tidigare beslut kommer nästa uppföljning ske hösten 2021.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Christina Björkenvall, 2019-12-03.

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Ulrika Strandberg, Utbildningsförvaltningen

För kännedom: Rektorer för förskola och grundskola i Vaxholms stad

Vaxholms stad, Förskola, Skolenhet, Antal

2019-11-29

Redovisning	Antal elever/barn per enhet		Utländsk bakgrund, antal			Eleverna fördelade efter föräldrarnas högsta utbildning, antal				Föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå	En vårdnads-havare	Antal familjer med försörjnings-stöd	Antal elever med tillfälliga person-nummer och därmed utan register-uppgifter
	Totalt	Därav pojkar	Eleven född utomlands med föräldrar födda utomlands	Därav invandrade de senaste 4 åren	Eleven född i Sverige med föräldrar födda utomlands	Uppgift saknas	Folk-skola/Grund-skola	Gymnasie-skola	Efter-gymnasial utbildning				
Fristående utanför Vaxholm	11	6	0	0	0	0	0	3	8	2,59	0	0	0
Förskolan Blynäsviken	55	27	0	0	8	3	4	20	29	2,23	0	0	0
Förskolan Båten	70	41	3	0	10	0	0	20	48	2,48	3	0	0
Förskolan Freja	24	11	0	0	3	0	3	5	16	2,29	5	3	0
Förskolan Lekhagen	57	28	0	0	3	0	0	14	43	2,46	3	3	0
Förskolan Skärgårdsholken	27	12	0	0	0	0	0	3	24	2,76	0	0	0
Kommunal utanför Vaxholm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,00	0	0	0
Montessoriförskolan Vaxholm	27	17	3	3	4	0	0	3	23	2,72	0	0	0
Rindö förskola	47	21	0	0	0	3	0	14	31	2,45	0	0	0
Söderkulla Pysslingens Förskolor	49	28	0	0	0	0	0	6	43	2,69	0	0	0
Ytterby förskola	67	31	0	0	0	0	0	6	60	2,65	0	0	0
Äppelängens förskola	29	15	0	0	0	0	0	0	28	2,79	0	0	0
Överby förskola	92	53	3	3	4	0	3	8	82	2,72	0	0	0
	555	290	9	6	32	6	10	102	435	2,60	11	6	0

Celler med färre än tre personer har behandlats på följande vis:
Ettor har kodats om till nollor och tvåor har kodats om till treor.

Vaxholms stad, Förskola, Skolenhet, Andel

2019-11-29

Redovisning	Antal elever/barn per enhet		Utländsk bakgrund, andel			Eleverna fördelade efter föräldrarnas högsta utbildning, andel				Föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå Index	En vårdnads-havare	Andel familjer med försörjnings-stöd	Andel elever med tillfälliga person-nummer och därmed utan register-uppgifter
	Totalt	Därav pojkar	Eleven född utomlands med föräldrar födda utomlands	Därav invandrade de senaste 4 åren	Eleven född i Sverige med föräldrar födda utomlands	Uppgift saknas	Folk-skola/Grund-skola	Gymnasie-skola	Efter-gymnasial utbildning				
Fristående utanför Vaxholm	11	54,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,3	72,7	100	0,0	0,0	0,0
Förskolan Blynäsviken	55	49,1	0,0	0,0	14,5	5,5	7,3	36,4	52,7	86	0,0	0,0	0,0
Förskolan Båten	70	58,6	4,3	0,0	14,3	0,0	0,0	28,6	68,6	95	4,3	0,0	0,0
Förskolan Freja	24	45,8	0,0	0,0	12,5	0,0	12,5	20,8	66,7	88	20,8	12,5	0,0
Förskolan Lekhagen	57	49,1	0,0	0,0	5,3	0,0	0,0	24,6	75,4	95	5,3	5,3	0,0
Förskolan Skärgårdsholken	27	44,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	88,9	106	0,0	0,0	0,0
Kommunal utanför Vaxholm	0	..	..	..	..	..	..	..	..	115	..	..	..
Montessoriförskolan Vaxholm	27	63,0	11,1	11,1	14,8	0,0	0,0	11,1	85,2	105	0,0	0,0	0,0
Rindö förskola	47	44,7	0,0	0,0	0,0	6,4	0,0	29,8	66,0	94	0,0	0,0	0,0
Söderkulla Pysslingens Förskolor	49	57,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,2	87,8	103	0,0	0,0	0,0
Ytterby förskola	67	46,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,0	89,6	102	0,0	0,0	0,0
Äppelängens förskola	29	51,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	96,6	107	0,0	0,0	0,0
Överby förskola	92	57,6	3,3	3,3	4,3	0,0	3,3	8,7	89,1	105	0,0	0,0	0,0
	555	52,3	1,6	1,1	5,8	1,1	1,8	18,4	78,4	100,1	2,0	1,1	0,0

Vaxholms stad, Grundskola, Skolenhet, Antal

2019-11-29

SCB Redovisning	Antal elever/barn per enhet		Utländsk bakgrund, antal			Eleverna fördelade efter föräldrarnas högsta utbildning, antal				Föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå	En vårdnads-havare	Antal familjer med försörjnings-stöd	Antal elever med tillfälliga person-nummer och därmed utan register-uppgifter
	Totalt	Därav pojkar	Eleven född utomlands med föräldrar födda utomlands	Därav invandrade de senaste 4 åren	Eleven född i Sverige med föräldrar födda utomlands	Uppgift saknas	Folk-skola/Grund-skola	Gymnasie-skola	Efter-gymnasial utbildning				
Fristående utanför Vaxholm	135	62	8	3	0	4	4	24	103	2,54	4	3	0
Kommunal utanför Vaxholm	30	17	0	0	3	0	0	6	24	2,65	3	0	0
Kronängsskolan	504	249	16	5	8	7	4	104	389	2,58	11	4	0
Montessoriskolan Vaxholm	71	40	3	0	3	0	0	13	58	2,68	3	0	0
Resarö skola	418	212	6	0	5	6	5	52	355	2,65	5	3	0
Rindö skola	91	45	0	0	6	0	0	19	71	2,54	3	0	0
Skolpliktsbevakning	11	7	3	0	3	3	0	0	9	2,50	0	0	0
Specialpedagogiska skolmyndigheten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,00	0	0	0
Stockholms stad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,00	0	0	0
Svenska skolan i utlandet	3	3	0	0	0	0	0	3	0	2,17	0	0	0
Söderfjärdsskolan	311	181	7	0	15	3	0	57	251	2,64	6	0	0
Vaxö skola	198	96	11	5	6	4	3	44	147	2,46	12	6	0
Värmdö kommun	3	0	0	0	0	0	0	0	3	2,67	0	0	0
	1 775	912	54	13	49	27	16	322	1 410	2,62	47	16	0

Celler med färre än tre personer har behandlats på följande vis:
Ettor har kodats om till nollor och tvåor har kodats om till treor.

Vaxholms stad, Grundskola, Skolenhet, Andel

2019-11-29

Redovisning	Antal elever/barn per enhet		Utländsk bakgrund, andel			Eleverna fördelade efter föräldrarnas högsta utbildning, andel				Föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå Index	En vårdnads-havare	Andel familjer med försörjnings-stöd	Andel elever med tillfälliga person-nummer och därmed utan register-uppgifter
	Totalt	Därav pojkar	Eleven född utomlands med föräldrar födda utomlands	Därav invandrade de senaste 4 åren	Eleven född i Sverige med föräldrar födda utomlands	Uppgift saknas	Folk-skola/Grund-skola	Gymnasie-skola	Efter-gymnasial utbildning				
Fristående utanför Vaxholm	135	45,9	5,9	2,2	0,0	3,0	3,0	17,8	76,3	97	3,0	2,2	0,0
Kommunal utanför Vaxholm	30	56,7	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	20,0	80,0	101	10,0	0,0	0,0
Kronängsskolan	504	49,4	3,2	1,0	1,6	1,4	0,8	20,6	77,2	98	2,2	0,8	0,0
Montessoriskolan Vaxholm	71	56,3	4,2	0,0	4,2	0,0	0,0	18,3	81,7	102	4,2	0,0	0,0
Resarö skola	418	50,7	1,4	0,0	1,2	1,4	1,2	12,4	84,9	101	1,2	0,7	0,0
Rindö skola	91	49,5	0,0	0,0	6,6	0,0	0,0	20,9	78,0	97	3,3	0,0	0,0
Skolpliktsbevakning	11	63,6	27,3	0,0	27,3	27,3	0,0	0,0	81,8	95	0,0	0,0	0,0
Specialpedagogiska skolmyndigheten	0	..	..	..	..	..	..	..	..	114	..	..	..
Stockholms stad	0	..	..	..	..	..	..	..	..	114	..	..	..
Svenska skolan i utlandet	3	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	83	0,0	0,0	0,0
Söderfjärdsskolan	311	58,2	2,3	0,0	4,8	1,0	0,0	18,3	80,7	101	1,9	0,0	0,0
Vaxö skola	198	48,5	5,6	2,5	3,0	2,0	1,5	22,2	74,2	94	6,1	3,0	0,0
Värmdö kommun	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	102	0,0	0,0	0,0
	1 775	51,4	3,0	0,7	2,8	1,5	0,9	18,1	79,4	99,9	2,6	0,9	0,0

Vaxholm

Beskrivning	Antal
Antal poster med personnummer i tabellen:	2336
Därav antal med korrekta personnummer:	2336
Antal poster med felaktiga personnummer:	0
Därav antal med tillfälliga personnummer:	0
Antal poster funna som dubletter:	3
Antal personnummer som matchar i RTB:	2333
Antal personnummer som inte matchar:	0
Antal personnummer med fler förekomster:	0

§ 16 Antagande av Policy för krisberedskap

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Policy för krisberedskap antas.

Ärendebeskrivning

Ett antal lagar och föreskrifter reglerar kommuners skyldigheter avseende krisberedskap. Kommunledningskontoret har för hela kommunens verksamhet tagit fram förslag till policy som reglerar styrning av arbetet med krisberedskap i kommunens förvaltningar, bolag och kommunalförbund, kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys samt kommunens ambitioner i arbetet med kommunens geografiska områdesansvar. Policyn förutsätter att vidare styrdokument antas med den som grund.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

1. Protokollsutdrag AU 2020-01-22/§ 2
2. Tjänsteutlåtande, Peter Kjellman 2020-01-03
3. Föreslagen Policy för krisberedskap

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Peter Kjellman, beredskapssamordnare Vaxholms stad
Johan Nordenmark, säkerhetschef Vaxholms stad

För kännedom: Marie Wiklund, kommunchef Vaxholms stad

§ 2 Antagande av Policy för krisberedskap

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Policy för krisberedskap antas.

Ärendebeskrivning

Ett antal lagar och föreskrifter reglerar kommuners skyldigheter avseende krisberedskap. Kommunledningskontoret har för hela kommunens verksamhet tagit fram förslag till policy som reglerar styrning av arbetet med krisberedskap i kommunens förvaltningar, bolag och kommunalförbund, kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys samt kommunens ambitioner i arbetet med kommunens geografiska områdesansvar. Policyn förutsätter att vidare styrdokument antas med den som grund.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

1. Tjänsteutlåtande, Peter Kjellman 2020-01-03
2. Föreslagen Policy för krisberedskap

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Peter Kjellman, beredskapssamordnare Vaxholms stad
Johan Nordenmark, säkerhetschef Vaxholms stad

För kännedom: Marie Wiklund, kommunchef Vaxholms stad

Kommunledningskontoret
Peter Kjellman
Beredskapssamordnare

Antagande av Policy för krisberedskap

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Policy för krisberedskap antas.

Ärendebeskrivning

Ett antal lagar och föreskrifter reglerar kommuners skyldigheter avseende krisberedskap. Kommunledningskontoret har för hela kommunens verksamhet tagit fram förslag till policy som reglerar styrning av arbetet med krisberedskap i kommunens förvaltningar, bolag och kommunalförbund, kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys samt kommunens ambitioner i arbetet med kommunens geografiska områdesansvar. Policyn förutsätter att vidare styrdokument antas med den som grund.

Bakgrund

Enligt *Överenskommelse om kommunernas arbete med krisberedskap 2019–2022*, en överenskommelse mellan MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) och SKR (Sveriges kommuner och regioner) ska kommunen ha ett styrdokument för krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och innehålla:

- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden

Kommunledningskontoret bedömer att nämnda krav uppfylls genom den föreslagna policyn för krisberedskap.

Policyn fyller en grundläggande funktion för MSB:s årliga uppföljning av kommunens krisberedskapsarbete (MSB:s författningssamling, MSBFS 2015:5).

Måluppfyllelse

Vaxholms stad ska arbeta i enlighet med policyn och sträva efter att uppnå den under mandatperioden.

Finansiering

Kostnadsdrivande åtgärder enligt *Policy för krisberedskap* kommer att omhändertas i ordinarie budgetprocess.

Förslagets konsekvenser

Förslaget innebär ett mer strukturerat arbete med krisberedskapsförmågan, ej endast krisledning vilket i sin tur kan kräva investeringar och kunskapshöjande åtgärder för personal.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering kommer att omhändertas inom Länsstyrelsens ordinarie uppföljning av kommunens krisberedskapsarbete.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Peter Kjellman 2020-01-03
2. Föreslagen Policy för krisberedskap

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Peter Kjellman, beredskapssamordnare Vaxholms stad
Johan Nordenmark, säkerhetschef Vaxholms stad

För kännedom: Marie Wiklund, kommunchef Vaxholms stad

Policy för krisberedskap

Antagen av kommunfullmäktige 2020-02-17 § xx

Peter Kjellman
2020-01-07

KS 2020/5.167

Syfte

I *Policy för krisberedskap* anger kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap.

Inledning

Kommunens arbete med krisberedskap och krishantering regleras i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Sammanfattningsvis anger lagen att kommunen ska kunna genomföra sin prioriterade verksamhet även vid störningar, allvarliga händelser och extraordinära händelser. För att kunna göra detta behövs en god och väl avvägd beredskap.

I *Överenskommelse om kommuners krisberedskap*¹ framgår att kommunens åtaganden utgår från begreppet *extraordinär händelse i fredstid* som det är definierat i 1 kap. 4 § LEH:

”Med extraordinär händelse avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.”

Krisberedskap

Kommunens arbete med krisberedskap omfattar fler uppgifter än vad som stadgas i LEH. För att fullgöra kommunens åtaganden enligt LEH och annan lagstiftning, till exempel socialtjänstlagen (2001:453) och lagen om skydd mot olyckor (2003:778), förutsätts att kommunen kontinuerligt bedriver ett grundläggande arbete med krisberedskap.

Den förmåga som byggs upp för att hantera extraordinära händelser ska även vara användbar och kunna nyttjas vid händelser som inte är att betrakta som extraordinära.

Vaxholms stads krisberedskap i fred ska utgöra den plattform som kommunens civilförsvarsförmåga ska bygga på kopplat till återuppbyggnaden av det civila försvaret.

Styrande dokument för kommunens krisberedskap

Vaxholms stads krisberedskapsarbete styrs av ett antal dokument. Dessa dokument ska utformas för att möta de krav och förväntningar som återfinns i lagstiftningen samt överenskommelsen om kommuners krisberedskap, med Vaxholms förutsättningar i fokus:

- Policy för krisberedskap
- Risk- och sårbarhetsanalys (RSA)
- Reglemente för krisledningsnämnden
- Plan för extraordinära händelser (även kallad krisledningsplan)
- Utbildnings- och övningsplan
- Riktlinjer för beredskap

---

¹ En överenskommelse mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges kommuner och regioner som reglerar ersättning och uppgifter och därtill kopplat stöd för kommunernas arbete med krisberedskap under innevarande mandatperiod.

Policy för krisberedskap, av MSB kallad styrdokument,² ska antas av kommunfullmäktige senast den 31 december under den innevarande mandatperiodens första år. Policyn ska ange inriktningen för kommunens arbete med krisberedskap.

Risk och sårbarhetsanalys (RSA) identifierar och prioriterar kommunens verksamheter, sårbarheter och förmågebrister i relation till olika scenarier. Vidare innehåller den förslag på åtgärder för att reducera sårbarheterna och för att höja kommunens förmåga att hantera oönskade händelser, vilket kommer att vara vägledande för kommunens framtida krisberedskapsarbete. Förslagen är i huvudsak utformade som utredningsförslag.

RSA:n ska lämnas in till länsstyrelsen den 31 oktober vid varje mandatperiods början. Därefter ska den följas upp varje år den 15 februari.³ Detta följer av LEH.

Reglemente för krisledningsnämnden (antaget 20190218 §10) reglerar kommunens krisledningsnämnds arbete.

Plan för hantering av extraordinära händelser (i Vaxholm kallad krisledningsplan) omfattar organisation och tillvägagångssätt för kommunens krisledningsförmåga. Den ska beslutas av lägst kommundirektör senast den 31 december under varje mandatperiods första år. "Kommuner och landsting skall vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de skall hantera extraordinära händelser."⁴

Utbildnings- och övningsplanen ska innehålla aktiviteter för att höja kommunens krisberedskapsförmåga, Den ska beslutas av kommundirektören senast den 31 december.⁵

Riktlinjer för beredskap styr kommunens ambition avseende vilka verksamheter som ska inneha en viss nivå av beredskap. Med beredskap avses i detta sammanhang, förmåga att upprätthålla grundläggande och prioriterade förmågor under störningar, allvarliga händelser, extraordinära händelser och i slutänden höjd beredskap. Riktlinjen innefattar kommunens krav på beredskap med utgångspunkt från kommunens prioriterade verksamheter samt regionala krav och förväntningar. Dessa krav kommer från i huvudsak Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap och Sveriges Kommuner och Regioner, uttryckta i tidigare nämnda överenskommelse. Riktlinjerna beslutas av kommunstyrelsen.

---

² Policyn är en av förutsättningarna för den statliga ersättningen med krisberedskapsarbete.

³ Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling, MSBFS 2015:5, MSB, 2015

⁴ 2 kap. 1 § LEH lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)

⁵ <https://www.msb.se/contentassets/7795b65965634290b10280571ac4aee6/vagledning-kommun-utbildning-och-ovningsplan-190307.pdf>

§ 20 Program för mål och uppföljning av privata utförare

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022 antas.

Ärendebeskrivning

Kommuner får enligt 10 kap. 1§ kommunallagen (2017:725) lämna över skötsel av kommunala angelägenheter till privata utförare. Om kommunen beslutar sig för att överlämna driften av en offentlig uppgift till en privat utförare, kvarstår ända kommunen som huvudman för verksamheten, och är därmed fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för dessa verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Om verksamheten innefattar myndighetsutövning får den överlämnas endast om det i lag finns stöd för det.

Fullmäktige är skyldiga att alltid kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal utförs av privata utförare och ska genom avtalet med utföraren säkra tillgång till information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn i den privata verksamheten (10 kap. 8-9§§ kommunallagen).

Dessutom ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det anges hur målen och riktlinjerna ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses (5 kap. 3§ kommunallagen).

Förslag på program för mål och uppföljning av privata utförare har efter beslut av kommunstyrelsens arbetsutskott skickats på remiss till nämnderna. Nämnderna ställer sig positiva till förslaget och gör bedömningen att programmet i sin helhet är ett ändamålsenligt styrdokument vad gäller uppföljning av privata utförare. Barn- och utbildningsnämnden föreslår dock ett tillägg att de utbildningsanordnarna Vaxholms stad har via auktorisation inom Kunskapscentrum NordOst (KCNO) beaktas och ingår i programmet.

Programmet gäller enbart för avtal med privata utförare som ingås efter att programmet fastställts i fullmäktige. Redan ingångna avtal påverkas av programmet då det är möjligt att införliva programmet i avtalet. Då avtal med utbildningsanordnarna via auktorisation redan är ingångna gör kommunledningskontoret därför bedömningen att utbildningsanordnare av vuxenutbildning inom ramen för KCNO inte ska ingå i programmet. För uppföljning av dessa utförare ansvarar KCNO, vilket rapporteras till barn- och utbildningsnämnden.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande Jennie Falk Eriksson, 2020-01-08

Program för mål och uppföljning av privata utförare, 2019-10-31

Protokollsutdrag TFK 2019-12-12 § 55

Remissvar TFK-2019-12-12

Protokollsutdrag SN 2019-12-10 § 106

Remissvar SN-2019-12-10

Protokollsutdrag BUN 2019-12-16 § 118

Remissvar BUN-2019-12-16

Kommunstyrelsen

Kopia på beslutet till

För åtgärd:

Jennie Falk Eriksson, kvalitetscontroller klk
Agneta Franzén, förvaltningschef sf
Susanne Edén, förvaltningschef sbf
Daniel Ek, upphandlare, klk

Kommunledningskontoret
Jennie Falk Eriksson
Kvalitetscontroller

Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022 antas.

Ärendebeskrivning

Kommuner får enligt 10 kap. 1§ kommunallagen (2017:725) lämna över skötsel av kommunala angelägenheter till privata utförare. Om kommunen beslutar sig för att överlämna driften av en offentlig uppgift till en privat utförare, kvarstår ändå kommunen som huvudman för verksamheten, och är därmed fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för dessa verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Om verksamheten innefattar myndighetsutövning får den överlämnas endast om det i lag finns stöd för det.

Fullmäktige är skyldiga att alltid kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal utförs av privata utförare och ska genom avtalet med utföraren säkra tillgång till information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn i den privata verksamheten (10 kap. 8-9§§ kommunallagen).

Dessutom ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det anges hur målen och riktlinjerna ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoseas (5 kap. 3§ kommunallagen).

Förslag på program för mål och uppföljning av privata utförare har efter beslut av kommunstyrelsens arbetsutskott skickats på remiss till nämnderna. Nämnderna ställer sig positiva till förslaget och gör bedömningen att programmet i sin helhet är ett ändamålsenligt styrdokument vad gäller uppföljning av privata utförare. Barn- och utbildningsnämnden föreslår dock ett tillägg att de utbildningsanordnarna Vaxholms stad har via auktorisation inom Kunskapscentrum NordOst (KCNO) beaktas och ingår i programmet.

Programmet gäller enbart för avtal med privata utförare som ingås efter att programmet fastställts i fullmäktige. Redan ingångna avtal påverkas av programmet då det är möjligt att införliva programmet i avtalet. Då avtal med utbildningsanordnarna via auktorisation redan är ingångna gör kommunledningskontoret därför bedömningen att utbildningsanordnare av vuxenutbildning inom ramen för KCNO inte ska ingå i programmet. För uppföljning av dessa utförare ansvarar KCNO, vilket rapporteras till barn- och utbildningsnämnden.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande Jennie Falk Eriksson, 2020-01-08
Program för mål och uppföljning av privata utförare, 2019-10-31
Protokollsutdrag TFK 2019-12-12 § 55
Remissvar TFK-2019-12-12
Protokollsutdrag SN 2019-12-10 § 106
Remissvar SN-2019-12-10
Protokollsutdrag BUN 2019-12-16 § 118
Remissvar BUN-2019-12-16

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Jennie Falk Eriksson, kvalitetscontroller klk
Agneta Franzén, förvaltningschef sf
Susanne Edén, förvaltningschef sbf
Daniel Ek, upphandlare, klk

För kännedom: Marie Wiklund, kommunchef
Ulrika Strandberg, förvaltningschef uf
Koray Kahruman, ekonomichef klk
Kamrul Islam, upphandlingschef klk

Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022

Vaxholms stad

Innehåll

Inledning	3
Huvudmannens ansvar och ansvarsfördelning	3
Definition av privat utförare	3
Programmets omfattning.....	3
Mål och riktlinjer för privata utförare	4
Kommunövergripande mål och riktlinjer	4
Utformning av upphandlingsunderlag och avtal.....	4
Uppföljning och återrapportering	5
Uppföljningsansvar	5
Plan för nämndernas uppföljning	5
Former för uppföljning.....	6
Allmänhetens insyn	6

Inledning

Kommuner får enligt kommunallagen¹ lämna över skötsel av kommunala angelägenheter till privata utförare. Om kommunen beslutar sig för att överlämna driften av en offentlig uppgift till en privat utförare, kvarstår ändå kommunen som huvudman för verksamheten, och är därmed fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för dessa verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Om verksamheten innefattar myndighetsutövning får den överlämnas endast om det i lag finns stöd för det.

Huvudmannens ansvar och ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige ska för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare². I programmet ska det anges hur målen och riktlinjerna ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Fullmäktige är skyldiga att alltid kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal utförs av privata utförare.³

Fullmäktige ska genom avtalet med utföraren säkra tillgång till information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn i den privata verksamheten.⁴

Nämnderna har inom sina respektive verksamhetsområden ansvar för att verksamheten bedrivs enligt mål och riktlinjer och föreskrifter, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Ansvaret enligt ovan gäller oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av en privat utförare.⁵

Definition av privat utförare

Med privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet.⁶ En juridisk person är ett aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare.

Hel- eller delägda kommunala bolag eller kommunala stiftelser är inte privata utförare.

Programmets omfattning

Detta program gäller för kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder för sådana verksamheter som utförs av privata utförare efter upphandling enligt LOU⁷ och/eller då verksamheten bedrivs av utförare i ett valfrihetssystem enligt LOV.⁸

Programmet omfattar endast sådan upphandlad verksamhet som riktar sig till kommuninvånarna. Det innebär till exempel vård och omsorg, kultur och fritid, gator och park, fastighetsförvaltning,

---

¹10 kap. 1§ kommunallagen (2017:725)

²5 kap. 3§ kommunallagen

³10 kap. 8§ kommunallagen

⁴10 kap. 9§ kommunallagen

⁵6 kap. 6§ kommunallagen

⁶10 kap. 7§ kommunallagen

⁷Lag (2007:1091) om offentlig upphandling

⁸Lag (2008:962) om valfrihetssystem

infrastruktur med mera. Det kan handla om hela verksamheten (till exempel särskilt boende för äldre), som delar av verksamheter (till exempel städning i skolan). Vid till exempel köp av hem för vård av boende (HVB), har kommunen ansvaret för den individuella insatsen men inte för verksamheten som helhet.

Programmet gäller enbart för avtal med privata utförare som ingås efter att programmet fastställts i fullmäktige. Redan ingångna avtal påverkas av programmet då det är möjligt att införliva programmet i avtalet.

Programmet omfattar inte avtal där kommunen avropar tjänster för enskilda tillfällen. Programmet omfattar inte heller fristående skolor och förskolor, eftersom de är egna huvudmän för verksamheten. Fristående skolor och förskolor är inte upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning.

Mål och riktlinjer för privata utförare

Kommunövergripande mål och riktlinjer

Kommunfullmäktige fastställer övergripande mål för kommunstyrelsen och nämnderna i *mål- och budget för Vaxholms stad*. De mål som är antagna av kommunfullmäktige är styrande även när privata utförare anlitas för att bedriva verksamhet på kommunens uppdrag. Det är upp till varje nämnd att beakta hur dessa mål bäst uppfylls när de anlitar privata utförare.

Särskilda mål att ta hänsyn till vid upphandling finns i Vaxholms stads upphandlings- och inköspolicy. Vaxholms stads uppförandekod ska alltid vara ett villkor i avtal med leverantörer som räknas som privata utförare. Uppförandekoden är riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas ur ett etiskt, socialt och miljömässigt perspektiv.

Kommunfullmäktige och nämnderna har antagit riktlinjer och andra styrdokument inom ett stort antal områden. I många fall har riktlinjerna varit tänkta för den kommunala verksamheten och det är inte alltid möjligt att direkt binda de privata utförarna till samma riktlinjer som kommunen har antagit. Privata utförare ska dock genom avtal bindas till riktlinjer som är antagna av kommunfullmäktige och nämnder i den utsträckning det är motiverat och möjligt i förhållande till den angelägenhet som utförs av den privata utföraren. Varje nämnd bedömer själva vilka riktlinjer de privata utförarna ska bindas till och hur detta praktiskt bäst hanteras.

Utformning av upphandlingsunderlag och avtal

Målen och riktlinjerna ska framgå i upphandlingsunderlag och i de avtal som tecknas med privata utförare.

Inför upphandling ska en riskanalys genomföras med ett helhetsperspektiv utifrån både ekonomiska och verksamhetsmässiga risker att inte kunna utföra efterfrågad tjänst med acceptabel kvalitetsnivå. Riskanalysen ska dokumenteras och därefter ligga till grund för beslut hur kravställningen i upphandlingsunderlaget ska utformas. Det kan exempelvis gälla krav på utförarens beredskap, personalförhållanden eller frekvens på uppföljning.

Avtal ska utformas på så sätt att verksamheten hos de privata utförarna kvalitetsmässigt bedrivs i enlighet med kommunens krav. Kraven ska vara tydliga och relevanta. Det ska framgå hur samverkan mellan kommunen och utföraren ska genomföras och hur brister i verksamheten ska

hanteras. Kommunens möjligheter att besluta om sanktioner eller häva ett avtal ska regleras i avtalet.

Uppföljning och återrapportering

Uppföljningsansvar

När en kommunal angelägenhet överlämnas till en privat utförare ska kommunen följa upp och kontrollera verksamheten.

Det är varje nämnds ansvar att säkerställa att:

- utförare följer de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten bedrivs i enlighet med angivna mål och riktlinjer.

Respektive nämnd ansvarar för att uppföljningen regleras i de avtal som tecknas med varje utförare. Detta innebär att upphandlingsunderlag och avtal ska innehålla krav på att utföraren medverkar vid uppföljning av verksamheten genom att exempelvis lämna statistik och verksamhetsmått till nämnden eller delta vid genomförande av brukarenkäter som nämnden bestämmer. Krav ska också ställas om att nämnden har rätt att få del av synpunkter från kommuninvånare, nationella register och uppgifter till andra myndigheter som finns hos utföraren.

Plan för nämndernas uppföljning

Varje nämnd ska utifrån detta program utarbeta en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet som utförs av privata utförare ska följas upp.

När samma typ av verksamheter bedrivs i både kommunal och privat regi ska verksamheterna följas upp på ett likvärdigt sätt.

Planen ska minst innehålla:

- en sammanfattande beskrivning av nämndens uppföljningsansvar,
- en förteckning över privata utförare och vilken verksamhet dessa utför,
- vad som ska följas upp, till exempel lagkrav, mål och nyckeltal,
- vilka former av uppföljning som ska användas, (*se former för uppföljning sid 6*),
- eventuellt särskilda granskningsområden under året (exempelvis utifrån ett samlat resultat av tidigare uppföljningar),
- vem eller vilka som ansvarar för att genomföra uppföljningarna,
- tidplan för uppföljningen.

Nämndens uppföljning av privata utförare ska redovisas i samband med nämndens verksamhetsberättelse, men som ett eget ärende. Uppföljningsplanen och resultatet av uppföljningen ska årligen delges kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska i kommunens årsredovisning redovisa för fullmäktige hur arbetet med uppföljning har bedrivits och resultatet av denna.

Former för uppföljning

Uppföljning av privat utförd verksamhet kan ha olika utgångspunkter och uppföljningen behöver anpassas till den verksamhet som bedrivs. Detta innebär att nämnden måste ta ställning till vilken/vilka typer av uppföljning som ska användas, liksom frekvens och omfattning. I de fall där uppföljning och tillsyn är reglerat i lag, styr detta vilka typer av uppföljning som är möjlig. Nedan ges exempel på uppföljningsformer:

- *Regelbunden och riktad uppföljning inklusive avtalsuppföljning.* Syftar till att kontrollera att verksamheten arbetar utifrån gällande avtal, lagar och regler. Regelbunden uppföljning görs enligt plan medan riktad tillsyn/uppföljning görs på förekommen anledning utifrån behov av att granska ett specifikt område, en specifik fråga eller efter ett inkommet klagomål.
- *Uppföljning av de mål och riktlinjer som fullmäktige och/eller nämnderna fastställer för respektive verksamhet.*
- *Brukaruppföljning/individuppföljning.* Syftar till att följa upp kommuninvånarnas upplevelser av den verksamhet som bedrivs och/eller kontrollera att enskild som får någon insats från kommunen får rätt stöd i överensstämmelse med eventuella beslut. Brukarundersökningar kan vara en del av brukaruppföljningen.
- *Oanmälda besök* syftar till att ge en översiktlig bild av förhållandena i en verksamhet.
- *Uppföljning av ekonomisk status.* Syftar till att identifiera utförare som riskerar att vara på ekonomiskt obestånd. Detta ger nämnden en möjlighet att ha beredskap för att hantera eventuella förändringar i verksamheten. Varje nämnd ska utifrån nämndens specifika verksamhet och en riskanalys ta ställning till behovet av kontroller av ekonomisk status under löpande avtalsperiod.

Allmänhetens insyn

Nämnderna ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som har lämnats över. Syftet är att informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Informationen kan till exempel handla om:

- verksamhetens kvalitet,
- avvikelser i verksamheten,
- personalen och deras villkor,
- miljö-, integrations-, och jämställdhetsarbete,
- utförarens ekonomiska ställning,
- ägarförhållanden och företrädare.

Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Kommunens begäran ska i normalfallet vara skriftlig. Informationen ska ha koppling till upphandlingen och den verksamhet som upphandlas och inte ställa högre krav än vad som är rimligt. Uppgiftsskyldigheten omfattar inte utlämnande som strider mot lag eller annan författning. Utföraren är inte heller skyldig att lämna ut uppgifter som enligt lag anses utgöra företagshemligheter.

§ 55 Remissvar på Program för mål och uppföljning av privata utförare

Nämnden för teknik, fritid och kulturs beslut

Nämnden har tagit del av föreslaget program och föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige att anta programmet.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har tagit fram ett förslag till *Program för mål och uppföljning av privata utförare*. Nämnden för teknik, fritid och kultur ställer sig positiva till förslaget. Programmet ger stöd i att åtgärda de brister som revisionen pekar på avseende nämndernas interna kontroll av privata utförare.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande - Remissvar på Program för mål och uppföljning av privata utförare 2019-11-27

Program för mål och uppföljning av privata utförare

Internt missiv till nämnderna angående program för mål och uppföljning av privata utförare 2019-11-19

Program för mål och uppföljning av privata utförare – Tjänsteutlåtande 2019-10-29

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kommunstyrelsen
Jennie Falk Eriksson - KLK

För kännedom: Alexander Wahlstedt – SBF
Susanne Edén – SBF
Michaela Bondesson – SBF

Stadsbyggnadsförvaltningen
Alexander Wahlstedt
Fastighetschef

Remissvar på Program för mål och uppföljning av privata utförare

Förslag till beslut

Nämnden för teknik, fritid och kultur har tagit del av föreslaget program och föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige att anta programmet.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har tagit fram ett förslag till *Program för mål och uppföljning av privata utförare*. Nämnden för teknik, fritid och kultur ställer sig positiva till förslaget. Programmet ger stöd i att åtgärda de brister som revisionen pekar på avseende nämndernas interna kontroll av privata utförare.

Bedömning

Bedömningen är att programmet ger nämnden stöd i att säkerställa uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare.

Måluppfyllelse

Beslutet antas bidra till att verka mot nämndens mål om att "Den offentliga miljön är tillgänglig, trygg och välskött".

Finansiering

Beslutet kräver ingen specifik finansiering

Förslagets konsekvenser

Förslaget anses få konsekvensen att samtliga nämnder arbetar med enhetligt med uppföljning och insyn i verksamhet som bedrivs av privata utförare.

Uppföljning och utvärdering

Nämnden önskar uppföljning av arbetet i samband med strategidagen år 2020.

Handlingar i ärendet

Remissvar på Program för mål och uppföljning av privata utförare 2019-11-27

Program för mål och uppföljning av privata utförare

Internt missiv till nämnderna angående program för mål och uppföljning av privata utförare 2019-11-19

Program för mål och uppföljning av privata utförare – Tjänsteutlåtande 2019-10-29

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunstyrelsen
Jennie Falk Eriksson - KLK

För kännedom: Alexander Wahlstedt – SBF
Susanne Edén – SBF
Michaela Bondesson – SBF

§ 106 Remissvar - Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022

Socialnämndens beslut

Socialnämnden har tagit del av förslaget program och föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta att anta Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program för mål och uppföljning av privata utförare som utför kommunala angelägenheter.

Socialnämnden ska lämna eventuella synpunkter vid sina sammanträden i december och därefter ska ett reviderat program presenteras för KS och därefter beslutas av KF. Planen är att programmet ska fastställas i KF i februari.

Efter att ha tagit del av programmet görs bedömningen att programmet i sin helhet är ett ändamålsenligt styrdokument för socialnämnden vad gäller uppföljning av privata utförare.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

- Internt missiv till nämnderna angående program för mål och uppföljning av privata utförare
- Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsen, program för mål och uppföljning av privata utförare
- Beslut KSAU 2019-11-13, Program för mål och uppföljning av privata utförare
- Program för mål och uppföljning av privata utförare
- Tjänsteutlåtande avseende mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022.

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Jennie Falk Eriksson, klk

Socialförvaltningen
Agneta Franzén
Förvaltningschef

Remissvar - Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta

Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022 antas.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program för mål och uppföljning av privata utförare som utför kommunala angelägenheter.

Socialnämnden ska lämna eventuella synpunkter vid sina sammanträden i december och därefter ska ett reviderat program presenteras för KS och därefter beslutas av KF. Planen är att programmet ska fastställas i KF i februari.

Efter att ha tagit del av programmet görs bedömningen att programmet i sin helhet är ett ändamålsenligt styrdokument för socialnämnden vad gäller uppföljning av privata utförare.

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program för mål och uppföljning av privata utförare som utför kommunala angelägenheter. Bakgrunden är att om kommunen beslutar att överlämna driften av en offentlig uppgift till en privat utförare kvarstår ändå kommunen som huvudman för verksamheten, och är därmed fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för dessa verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi.

När en kommunal angelägenhet överlämnas till en privat utförare ska kommunen följa upp och kontrollera verksamheten. Det är varje nämnds ansvar att säkerställa att:

- utförare följer de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten bedrivs i enlighet med angivna mål och riktlinjer.

Socialnämnden ska lämna eventuella synpunkter vid sitt sammanträde i december och därefter ska ett reviderat program presenteras för KS och därefter beslutas av KF. Planen är att programmet ska fastställas av kommunfullmäktige i februari.

Programmet bedöms i sin helhet uppfylla de krav, förslag på lämpliga åtgärder som ställs på en kommun samt socialnämnden vad gäller uppföljning av privata utförare.

Handlingar i ärendet

- Internt missiv till nämnderna angående program för mål och uppföljning av privata utförare
- Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsen, program för mål och uppföljning av privata utförare
- Beslut KSAU 2019-11-13, Program för mål och uppföljning av privata utförare
- Program för mål och uppföljning av privata utförare
- Tjänsteutlåtande avseende mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022.

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunstyrelsen

§ 118 Remissvar, Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022 antas med tillägg att de utbildningsanordnarna Vaxholms stad har via auktorisation inom Kunskapscentrum NordOst (KCNO) beaktas och ingår.

Ärendebeskrivning

Vaxholms stad har huvudmansansvaret enligt skollag och därför önskar utbildningsförvaltningen att program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022 antas med tillägg att de utbildningsanordnarna Vaxholms stad har via auktorisation inom Kunskapscentrum NordOst (KCNO) beaktas och ingår i programmet.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

- Internt missiv till nämnderna angående program för mål och uppföljning av privata utförare
- Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsen, program för mål och uppföljning av privata utförare
- Beslut KSAU 2019-11-13, Program för mål och uppföljning av privata utförare
- Program för mål och uppföljning av privata utförare
- Tjänsteutlåtande avseende mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022.

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kommunstyrelsen

Utbildningsförvaltningen
Ulrika Strandberg
Förvaltningschef

Tjänsteutlåtande- Remissvar för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022 antas med tillägg att de utbildningsanordnarna Vaxholms stad har via auktorisation inom Kunskapscentrum NordOst (KCNO) beaktas och ingår

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program för mål och uppföljning av privata utförare som utför kommunala angelägenheter. Bakgrunden är att om kommunen beslutar att överlämna driften av en offentlig uppgift till en privat utförare kvarstår ändå kommunen som huvudman för verksamheten, och är därmed fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för dessa verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi.

När en kommunal angelägenhet överlämnas till en privat utförare ska kommunen följa upp och kontrollera verksamheten. Det är varje nämnds ansvar att säkerställa att:

- utförare följer de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten bedrivs i enlighet med angivna mål och riktlinjer.

Utbildningsnämnden ska lämna eventuella synpunkter vid sitt sammanträde i december och därefter ska ett reviderat program presenteras för KS och därefter beslutas av KF. Planen är att programmet ska fastställas av kommunfullmäktige i februari.

Programmet bedöms uppfylla de krav, förslag på lämpliga åtgärder som ställs på en kommun samt utbildningsnämnden vad gäller uppföljning av privata utförare med en önskan om tillägg för de utbildningsanordnarna Vaxholms stad har via auktorisation inom Kunskapscentrum NordOst (KCNO) beaktas och ingår.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program för mål och uppföljning av privata utförare som utför kommunala angelägenheter.

Utbildningsnämnden ska lämna eventuella synpunkter vid sina sammanträden i december och därefter ska ett reviderat program presenteras för KS och därefter beslutas av KF. Planen är att programmet ska fastställas i KF i februari.

Efter att ha tagit del av programmet görs bedömningen att programmet är ett ändamålsenligt styrdokument för utbildningsförvaltningen vad gäller uppföljning av privata utförare. Men vi saknar uppföljningsansvaret som huvudman har via auktorisationsavtal för utbildningsanordnarna för vuxenutbildningen.

Enligt skollag 2010:800 är det bara kommuner och landsting som får vara huvudmän för kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (särvux). Det är bara kommuner som får vara huvudmän för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi). Huvudmannen är den som driver en utbildning och som ansvarar för att den följer de lagar och regler som finns för utbildningen.

Huvudmannen får däremot lämna över uppgifter inom komvux och särvux på entreprenad till en enskild utbildningsanordnare. Utbildningsanordnaren är den juridiska person som utför uppgifterna för huvudmannens räkning. Huvudmannen behåller dock det yttersta ansvaret för att utbildningen följer lagar och regler, och utbildningen måste följa hela regelverket för den aktuella skolformen¹.

Vaxholms stad har lagt ut vuxenutbildningen på entreprenad via KCNO men via ett auktorisationssystem. Beroende på hur ett auktorisationssystem är utformat i det enskilda fallet, behöver det inte omfattas av LOU:s tillämpningsområden. För att det ska vara frågan om ett auktorisationssystem, måste det vara möjligt för samtliga leverantörer som uppfyller kraven i aktuellt avtal att ansluta sig till systemet under hela genomförandetiden², vilket är fallet i KCNO auktorisationssystem. Därmed är det inte helt tydligt att auktorisationssystemet med tillhörande avtal omfattas av lagen om offentlig upphandling. Enligt Vaxholms stads program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022 gäller det för sådana verksamheter som utförs av privata utförare efter upphandling enligt LOU³ och/eller då verksamheten bedrivs av utförare i ett valfritetssystem enligt LOV.⁴

Vaxholms stad har huvudmansansvaret enligt skollag och därför önskar utbildningsförvaltningen att program för mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022 antas med tillägg att de utbildningsanordnarna Vaxholms stad har via auktorisation inom Kunskapscentrum NordOst (KCNO) beaktas och ingår i programmet.

---

¹ <https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillstandsprovning/Betygsratt-for-vuxenutbildning/olika-satt-att-bedriva-utbildning-for-vuxna/>

² <https://frageportalen.upphandlingsmyndigheten.se/org/upphandlingsmyndigheten/d/vuxenutbildning-auktorisationsavtal/>

³ Lag (2007:1091) om offentlig upphandling

⁴ Lag (2008:962) om valfritetssystem

Handlingar i ärendet

- Internt missiv till nämnderna angående program för mål och uppföljning av privata utförare
- Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsen, program för mål och uppföljning av privata utförare
- Beslut KSAU 2019-11-13, Program för mål och uppföljning av privata utförare
- Program för mål och uppföljning av privata utförare
- Tjänsteutlåtande avseende mål och uppföljning av privata utförare 2020-2022.

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunstyrelsen

§ 18 Fastställande av livsmedelstaxa

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Taxa för livsmedelskontroll godkänns och fastställs.

Ärendebeskrivning

EU-förordningen ((EU) 2017/625) om offentlig kontroll inom livsmedelskedjan har börjat gälla sedan den 14 december 2019.

För att säkerställa att Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd (SRMH) har möjlighet att ta betalt för den livsmedelskontroll nämnden bedriver, behöver taxan för offentlig kontroll inom livsmedel- och foderlagstiftning anpassas till den nya EU-förordningen.

Revideringen leder inte till förändringar av de avgifter som SRMH debiterar livsmedelsverksamheter i samband med kontroll.

SRMH har 2019-12-11/§ 86/19 beslutat att godkänna revidering av taxa för livsmedelskontrollen och överlämna denna för fastställande av Vaxholms stad.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, Livsmedelstaxa 2020 Vaxholms stad

Protokollsutdrag SRMH 2019-12-11/§ 86/19

Livsmedelstaxa 2020 Vaxholm

Kopia på beslutet till

För kännedom: SRMH, miljokontoret@srmh.se

Kommunledningskontoret
Anette Lingesund
Nämndsekreterare

Fastställande av Livsmedelstaxa

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- Taxa för livsmedelskontroll godkänns och fastställs.

Sammanfattning

EU-förordningen ((EU) 2017/625) om offentlig kontroll inom livsmedelskedjan har börjat gälla sedan den 14 december 2019.

För att säkerställa att Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd (SRMH) har möjlighet att ta betalt för den livsmedelskontroll nämnden bedriver, behöver taxan för offentlig kontroll inom livsmedel- och foderlagstiftning anpassas till den nya EU-förordningen.

Revideringen leder inte till förändringar av de avgifter som SRMH debiterar livsmedelsverksamheter i samband med kontroll.

SRMH har 2019-12-11/§ 86/19 beslutat att godkänna revidering av taxa för livsmedelskontrollen och överlämna denna för fastställande av Vaxholms stad.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Livsmedelstaxa 2020 Vaxholms stad

Protokollsutdrag SRMH 2019-12-11/§ 86/19

Livsmedelstaxa 2020 Vaxholm

Kopia på beslutet till:

För kännedom: SRMH, miljökontoret@srmh.se

2019-12-11

§ 86/19

Dnr: SRMH 2019-2434.1140

Revidering av livsmedelstaxa

EU-förordningen ((EU) 2017/625) om offentlig kontroll inom livsmedelskedjan träder i kraft den 14 december 2019.

För att säkerställa att Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd har möjlighet att ta betalt för den livsmedelskontroll nämnden bedriver, behöver taxan för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderlagstiftning anpassas till den nya EU-förordningen.

Föreslagen revidering leder inte till förändringar av de avgifter som Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd debiterar livsmedelsverksamheter i samband med kontroll.

I ärendet föreligger kontorets tjänsteutlåtande daterat 2019-11-29.

Beslut

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd beslutar att:

- Godkänna revidering av taxa för livsmedelskontrollen och överlämna taxan för fastställande av kommunfullmäktige i Täby kommun och Vaxholms stad.
- Föreslå att kommunfullmäktige i Täby kommun och Vaxholms stad förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Paragrafen justeras omedelbart.

Exp:

Kommunfullmäktige i Täby kommun och Vaxholms stad

Justerandes sign.....

Utdragsbestyrkande .....

Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen i Vaxholms stad

Taxan gäller från och med den 2020-02-17

Fastställd av Vaxholms kommunfullmäktige 2020-02-17, § XX med stöd av livsmedelslagen (2006:804), 28 §.

Beslut fattat av Södra Roslagens miljö- och hälsoskydds nämnden 2019-12-12, § XX

Dnr: 2019- 2434.1140

Timtaxan från år 2020 är för uppföljande kontroll 1 100 kr och för övrig kontroll 1 250 kr.
Basmånad för indexuppräknig är oktober 2018.

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämndens kostnader för offentlig kontroll, prövning och registrering i Vaxholm enligt EU-bestämmelser inom livsmedelsområdet, livsmedelslagen (2006:804) samt de författningar, inklusive förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, som meddelats med stöd av denna lagstiftning. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnden är kontrollmyndighet för Vaxholm stad.

Enligt 3 § livsmedelslagen jämföras med livsmedel

1. vatten, från och med den punkt där det tas in i vattenverken till den punkt där det tappas ur kran till konsument,¹ och
2. snus och tuggtobak.

2 § Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. registrering av anläggning
2. årlig offentlig kontroll
3. uppföljande kontroll som inte var planerad
4. utredning av klagomål
5. exportkontroll och utfärdande av exportintyg
6. importkontroll
7. offentlig kontroll i övrigt

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. offentlig kontroll som föranleds av klagomål som visar sig obefogat.
2. handläggning som föranleds av ett beslut enligt livsmedels- och foderlagstiftningen överklagats.

4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av nämnden.

Timtaxa och timavgift

5 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften 1 250 kronor per timme kontrolltid för årlig offentlig kontroll och 1 100 kronor per timme kontrolltid för uppföljande kontroll och utredning av klagomål. Avgiftsuttag sker i förhållande till den kontrolltid som fastställts för en anläggning eller i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och andra myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt.

¹ Där värdena skall iakttas enligt artikel 6 i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten, ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003

Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, mätningar och övrig offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 2 gånger ordinarie timavgift.

Avgift för registrering

6 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift motsvarande två timmars kontrolltid.

Årlig kontrollavgift

7 § För normal offentlig kontroll av en livsmedelsanläggning enligt 11 § livsmedelslagen (2006:804) ska en fast årlig kontrollavgift betalas.

Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid nämnden fastställer för anläggningen. Kontrolltiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen bestående av en riskklassning med hänsyn till typ av verksamhet och livsmedel, produktionens storlek, konsumentgrupper och omfattning av presentation och/eller märkning samt en erfarenhetsklassning med hänsyn till nämndens erfarenheter av verksamheten. Livsmedelsverkets vägledning om riskklassning tillämpas.

Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden multipliceras med timtaxan.

8 § Om en tillämpning av 7 § skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart orimlig i förhållande till det faktiska kontrollbehovet enligt nämndens riskbedömning, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning av anläggningens kontrollbehov.

9 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Den årliga avgiften ska betalas från och med det kalenderår då verksamheten påbörjas. Fast årlig avgiften ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Om anläggningen placeras i en annan avgiftsklass eller annars tilldelas en annan kontrolltid, ska den nya avgiften betalas från och med det följande kalenderåret.

Avgiftsskyldigheten upphör från och med det kalenderår som följer efter det år som verksamheten visat nämnden att verksamheten upphört

10 § Den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar livsmedelsanläggningen (livsmedels- eller foderföretagaren) vid kalenderårets början.

Timtaxan för 2020 är 1 250 kr samt för uppföljande kontroll 1 100 kr. Timtaxan får uppräknas varje år efter index.

Avgift för uppföljande kontroll och utredning av klagomål

11 § Livsmedelsföretagare ska för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och som har blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll, och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits, betala en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt § 5 och för de faktiska kostnaderna för provtagning och analys av prover.

Detsamma gäller för offentlig kontroll som föranleds av ett klagomål som leder till att bristande efterlevnad hos livsmedelsföretagaren kan bekräftas.

Höjning, nedsättning eller efterskänkning av avgift

12 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får nämnden besluta att avgift enligt denna taxa ska höjas, sättas ned eller efterskänkas.

Avgift för exportkontroll och utfärdande av intyg

13 § Livsmedelsföretagare ska utöver sådan kontrollavgift som avses i 7 § betala avgift till nämnden för sådan särskild offentlig kontroll, inklusive utfärdande av exportintyg, som föranleds av införselbestämmelser i tredje land.

Avgiften ska motsvara den faktiska kontrolltiden som nämnden nedlagt i ärendet, beräknat enligt 5 §.

Avgift för importkontroll

14 § Importör eller dennes ombud ska, utöver sådan kontrollavgift som avses i 7 §, betala avgift till nämnden för sådan särskild importkontroll som följer av förordningen (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredje land och de EU-bestämmelser som förordningen kompletterar.

Avgiften ska motsvara den faktiska kontrolltid som nämnden nedlagt i ärendet, beräknat enligt 5 §, och nämndens faktiska kostnader för provtagning och analys av prover.

Avgift för övrig offentlig kontroll

15 § För sådan kontroll i övrigt som följer av den lagstiftning som anges i 1 §, debiteras för faktiskt nedlagd handläggningstid i enlighet med vad som följer av 5 §.

Avgift för anläggning med nedsatt eller efterskänkt avgift

16 § Om en anläggning tidigare fått årlig kontrolltid fastställd med nedsatt eller efterskänkt avgift och senare under samma år erhållit kontroll ska avgift för den faktiskt nedlagda kontrolltiden betalas.

Betalning av avgiften

17 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till kontrollmyndigheten. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Verkställighetsfrågor

18 § Av 33 § livsmedelslagen och 33 § lag om foder och animaliska biprodukter, framgår att kommunal nämnd får besluta att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Överklaganden

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Denna taxa träder i kraft den 17 februari 2020.

---

§ 22 Svar på revisionsrapport avseende granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsens svar på revisionsrapport – Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter – godkänns och överlämnas till revisionen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av förtroenderevisorerna genomfört en granskning av stadens förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter. Ett uppdrag som ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har rutiner och processer som ger förutsättning för en tillräcklig intern kontroll vad gäller att förebygga fusk och oegentligheter.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

1. Finns det formellt beslutade styrande dokument att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter?
2. I vilken omfattning har det förekommit och planeras det för ett konkret och praktiskt förebyggande arbete för att motverka oegentligheter?
3. Förekommer oegentligheter i riskanalysen för internkontrollplanen 2018 samt 2019 och har identifieringen av sådana lett till att internkontrollåtgärder har genomförts och/eller ska genomföras?
4. Hur "arbetar" respektive styrelse/nämnd med: Interna oegentligheter, interna och externa oegentligheter med gemensam samverkan, externa oegentligheter såsom organiserad brottslighet och bidragsfusk.

Revisionens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll inte är tillräcklig för att förebygga fusk och oegentligheter. Revisionen anser att policyer, processer och rutiner bör utvecklas för att ge tillräckliga förutsättningar för en god intern kontroll.

Förvaltningens svar på revisionens sammanfattande bedömning: Vaxholms stad har ett antal styrande och stödjande dokument för att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter. Staden har ett systematiskt arbete att genomföra riskanalyser som utgår från verksamhetens processer och utifrån dessa förebygga, hantera och kontrollera risker, vilket dokumenteras i kommunstyrelsens och nämndernas internkontrollplaner. Förvaltningarna genomför också utbildnings- och informationsinsatser inom området. Det finns en bra grund att stå på och en medvetenhet om frågeställningen hos förvaltningen. Dock kan området ytterligare stärkas för att förebygga fusk och oegentligheter och förvaltningen avser därför att utveckla och förstärka det förebyggande arbetet, vilket beskrivs i svaret på respektive rekommendation.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

.....
Ordförande   Justerare

Kommunstyrelsen

Handlingar

Protokollsutdrag AU 2020-01-22/§ 6

Tjänsteutlåtande, Jennie Falk Eriksson, 2019-12-20

Revisionsrapport- Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter, 2019-10-31

Kopia på beslutet till *(Vid exp. bifoga TJUT 2019-12-20 tillsammans med beslutet)*

För åtgärd: Anders Haglund, förtroendevald revisor Vaxholms stad
Koray Kahruman, ekonomichef
Jennie Falk Eriksson, kvalitetscontroller

§ 6 Svar på revisionsrapport avseende granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

Kommunstyrelsens svar på revisionsrapport – Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter – godkänns och överlämnas till revisionen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av förtroenderevisorerna genomfört en granskning av stadens förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter. Ett uppdrag som ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har rutiner och processer som ger förutsättning för en tillräcklig intern kontroll vad gäller att förebygga fusk och oegentligheter.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

1. Finns det formellt beslutade styrande dokument att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter?
2. I vilken omfattning har det förekommit och planeras det för ett konkret och praktiskt förebyggande arbete för att motverka oegentligheter?
3. Förekommer oegentligheter i riskanalysen för internkontrollplanen 2018 samt 2019 och har identifieringen av sådana lett till att internkontrollåtgärder har genomförts och/eller ska genomföras?
4. Hur "arbetar" respektive styrelse/nämnd med: Interna oegentligheter, interna och externa oegentligheter med gemensam samverkan, externa oegentligheter såsom organiserad brottslighet och bidragsfusk.

Revisionens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll inte är tillräcklig för att förebygga fusk och oegentligheter. Revisionen anser att policyer, processer och rutiner bör utvecklas för att ge tillräckliga förutsättningar för en god intern kontroll.

Förvaltningens svar på revisionens sammanfattande bedömning: Vaxholms stad har ett antal styrande och stödjande dokument för att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter. Staden har ett systematiskt arbete att genomföra riskanalyser som utgår från verksamhetens processer och utifrån dessa förebygga, hantera och kontrollera risker, vilket dokumenteras i kommunstyrelsens och nämndernas internkontrollplaner. Förvaltningarna genomför också utbildnings- och informationsinsatser inom området. Det finns en bra grund att stå på och en medvetenhet om frågeställningen hos förvaltningen. Dock kan området ytterligare stärkas för att förebygga fusk och oegentligheter och förvaltningen avser därför att utveckla och förstärka det förebyggande arbetet, vilket beskrivs i svaret på respektive rekommendation.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, Jennie Falk Eriksson, 2019-12-20

Revisionsrapport- Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter, 2019-10-31

Kopia på beslutet till *(Vid exp. bifoga TJUT 2019-12-20 tillsammans med beslutet)*

För åtgärd: Anders Haglund, förtroendevald revisor Vaxholms stad
Koray Kahruman, ekonomichef
Jennie Falk Eriksson, kvalitetscontroller

Kommunledningskontoret
Jennie Falk Eriksson
Kvalitetscontroller

Svar på revisionsrapport avseende granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta:

Kommunstyrelsens svar på revisionsrapport – Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter – godkänns och överlämnas till revisionen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta:

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av förtroenderevisorerna genomfört en granskning av stadens förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter. Ett uppdrag som ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har rutiner och processer som ger förutsättning för en tillräcklig intern kontroll vad gäller att förebygga fusk och oegentligheter.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

1. Finns det formellt beslutade styrande dokument att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter?
2. I vilken omfattning har det förekommit och planeras det för ett konkret och praktiskt förebyggande arbete för att motverka oegentligheter?
3. Förekommer oegentligheter i riskanalysen för internkontrollplanen 2018 samt 2019 och har identifieringen av sådana lett till att internkontrollåtgärder har genomförts och/eller ska genomföras?
4. Hur "arbetar" respektive styrelse/nämnd med: Interna oegentligheter, interna och externa oegentligheter med gemensam samverkan, externa oegentligheter såsom organiserad brottslighet och bidragsfusk.

Revisionens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll inte är tillräcklig för att förebygga fusk och oegentligheter. Revisionen anser att policyer, processer och rutiner bör utvecklas för att ge tillräckliga förutsättningar för en god intern kontroll.

Förvaltningens svar på revisionens sammanfattande bedömning: Vaxholms stad har ett antal styrande och stödjande dokument för att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter. Staden har ett systematiskt arbete att genomföra riskanalyser som utgår från verksamhetens processer och utifrån dessa förebygga, hantera och kontrollera risker, vilket dokumenteras i kommunstyrelsens och nämndernas internkontrollplaner. Förvaltningarna genomför också utbildnings- och informationsinsatser inom området. Det finns en bra grund att stå på och en medvetenhet om frågeställningen hos förvaltningen. Dock kan området ytterligare stärkas för att förebygga fusk och oegentligheter och förvaltningen avser därför att utveckla och förstärka det förebyggande arbetet, vilket beskrivs i svaret på respektive rekommendation.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av förtroenderevisorerna genomfört en granskning av stadens förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter. Ett uppdrag som ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har rutiner och processer som ger förutsättning för en tillräcklig intern kontroll vad gäller att förebygga fusk och oegentligheter.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

1. Finns det formellt beslutade styrande dokument att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter?
2. I vilken omfattning har det förekommit och planeras det för ett konkret och praktiskt förebyggande arbete för att motverka oegentligheter?
3. Förekommer oegentligheter i riskanalysen för internkontrollplanen 2018 samt 2019 och har identifieringen av sådana lett till att internkontrollåtgärder har genomförts och/eller ska genomföras?
4. Hur "arbetar" respektive styrelse/nämnd med: Interna oegentligheter, interna och externa oegentligheter med gemensam samverkan, externa oegentligheter såsom organiserad brottslighet och bidragsfusk.

Revisionens rekommendationer och kommunstyrelsens svar:

1. **Ta fram en vägledande övergripande policy med tillhörande riktlinjer för hantering av oegentligheter.**

Svar: Ekonomi- och upphandlingsenheten kommer att under 2020 ta fram en vägledande övergripande policy med tillhörande riktlinjer för hantering av oegentligheter.

2. **Uppdatera reglerna för representation från 2013 då lagstiftningen har ändrats.**

Svar: Ekonomi- och upphandlingsenheten kommer att senast augusti 2020 uppdatera reglerna för representation.

3. Utarbeta en uppförandekod för leverantörer som kan fungera som en vägledning för både leverantörer och anställda om hur staden ser på förebyggande åtgärder för oegentligheter.

Svar: Ekonomi- och upphandlingsenheten har påbörjat utformandet av en uppförandekod för leverantörer. Uppförandekoden är riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas ur ett etiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. Riktlinjerna kommer omfatta hur staden ser på förebyggande åtgärder för oegentligheter. Uppförandekoden kommer enligt plan att beslutas senast i augusti 2020.

4. Exponera styrande dokument, processer och rutiner samt utbildnings- och informationsinsatser vad gäller förtroendeskadliga ageranden på intranätet samt vilka rapporteringskanaler som finns.

Svar: Förvaltningen kommer att se över hur styrande och stödjande dokument inom området att förebygga fusk och oegentligheter tydligare kan exponeras på intranätet, med syfte att göra dessa dokument mer tillgängliga för organisationens chefer och medarbetare. Förvaltningen kommer även att se över hur rapporteringskanaler ska utformas och var information om detta bäst delges chefer och medarbetare.

Området fusk och oegentligheter ingick i introduktionsutbildning för nya chefer under hösten 2019 och kommer framöver även att fortsätta att vara det. Ämnet mutor och bestickning lyfts återkommande på chefsdagar.

5. Förändra internkontrollplanernas innehåll så att benämningar och innehåll överensstämmer med processbeskrivningarna, som in sin tur bör innehålla påverkande regelsystem och typiska risker.

Svar: Staden har ett systematiskt arbete för att genomföra riskanalyser och utifrån dessa förebygga, hantera och kontrollera risker. Detta arbete utgår från verksamhetens processer, vilket för chefer och medarbetare är tydligt i Stratsys som är det verktyg i vilket riskanalyserna dokumenteras. Strukturen i internkontrollplanerna har däremot utgått från riskområdena: mål och effektivitet, lagar och föreskrifter samt finansiell rapportering. Förvaltningen kommer att se över på vilket sätt riskernas koppling till processerna på bästa sätt bättre tydliggörs även i internkontrollplanerna.

I planen för stadens fortsatta arbete med att kartlägga, synliggöra och kvalitetssäkra processer kommer riskanalysen förbättras ytterligare. Ett exempel är integration av verksamhetssystemen Stratsys och 2c8 (som är det system som används för att kartlägga processer). I stadens modell för processledning ingår att identifiera de lagar och föreskrifter som styr processerna, vilket också illustreras i processkartorna. Detta är dock ett arbete som sker över tid där kartläggning av processer och vidare arbete med att identifiera krav, förväntningar och därefter beslut om hur processen ska följas upp prioriteras av chefer och medarbetare gemensamt. Prioriteringen är nödvändig för att göra processarbetet rimligt i förhållande till befintliga resurser och övriga arbetsuppgifter och görs efter exempelvis hur centrala processerna är i verksamheten, var de största riskerna finns eller vad som driver de största kostnaderna.

Att identifiera risker i processerna görs av de chefer och medarbetare som har ansvar för och arbetar i processerna. De gör det enligt det systematiska arbetssätt staden har beslutad ska gälla för riskanalys och internkontroll. Det revisionsrapporten beskriver som typiska risker kommer därför inte att finnas i processerna från start, men däremot kommer exempel på risker att finnas i anvisningar till nämnderna. Samverkan mellan förvaltningar och gemensamma processer för exempelvis att upphandla och köpa in och hantera fakturor ger också en garanti och säkerhet att nämnderna identifierar och förebygger de största riskerna inom dessa processer.

- 6. Genomföra övningar där olika scenarion behandlas om vad som kan ske ur oegentlighetssynpunkt om det rör sig om interna oegentligheter, interna-externa oegentligheter i samverkan respektive externa oegentligheter.**

Svar: Förvaltningen kommer att tänka igenom olika tänkbara scenarion inom de olika perspektiven interna, interna-externa och externa oegentligheter vid framtagande av styrdokument samt vid utformandet av information och utbildningsmaterial. Detta dels för att täcka in dessa olika perspektiv men också för att göra informationen tydlig genom att lyfta exempel. Här finns stöd på Sveriges kommuner och regioners webbplats som förvaltningen kommer att ta hjälp av.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Jennie Falk Eriksson, 2019-12-20

Revisionsrapport- Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter, 2019-10-31

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Anders Haglund, förtroendevald revisor Vaxholms stad
Koray Kahruman, ekonomichef
Jennie Falk Eriksson, kvalitetscontroller

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

Vaxholms stad

KPMG AB

2019-10-31

Antal sidor 11

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	4
2.1	Syfte	5
2.2	Avgränsning	5
2.3	Revisionskriterier	6
2.4	Ansvariga nämnder	6
2.5	Metoder	6
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Styrande och stödjande dokument	6
3.2	Planering för förebyggande arbete	8
3.3	Internkontrollplaner	9
3.4	Arbete med interna och externa oegentligheter	10

1 Sammanfattning

KPMG har av Vaxholms stads revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska stadens förebyggande arbete kring oegentligheter. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har rutiner och processer som ger förutsättningar för en tillräcklig intern kontroll vad gäller att förebygga fusk och oegentligheter.

Granskning har skett genom att ta del av dokumentation som kan på något sätt kan kopplas till förebyggande åtgärder för oegentligheter samt genom intervjuer med Kommunchef, ekonomichef och förvaltningschefer för avstämning av hur styrelse/nämnder arbetar med förebyggande åtgärder.

Våra övergripande slutsatser och bedömningar framgår nedan och bedömningar utifrån revisionsfrågorna följer därefter.

Övergripande bedömningar

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsens och nämndernas **interna kontroll inte är tillräcklig** för att förebygga fusk och oegentligheter. Vi anser att policyer, processer och rutiner behöver utvecklas för att ge tillräckliga förutsättningar för en god intern kontroll.

Det finns ingen övergripande policy eller annat övergripande dokument beträffande förtroendeskadliga ageranden inklusive oegentligheter varifrån andra policyer eller interna regler kan kopplas för förtydligande inom olika verksamhetsområden och dess krav på förebyggande åtgärder mot oegentligheter. Dock finns information i olika regelverk som kan förknippas med förebyggande åtgärder, men det går inte att enkelt få en bild av det förebyggande arbetet.

Staden har möjligheter att få ett bra system för att hantera oegentligheter:

- Om staden inför en policy för oegentligheter och därtill hörande processer som innehåller alla stegen för förebyggande åtgärder, upptäckande åtgärder, utredande åtgärder samt utbildnings-/kommunikationsinsatser.
- Om den pågående processorienteringen kompletteras med typiska riskbeskrivningar och kopplas till internkontrollplanernas struktur och innehåll.

Bedömningar och rekommendationer utifrån revisionsfrågorna

1. Finns det formellt beslutade styrande dokument att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter?
2. I vilken omfattning har det förekommit och planeras det för ett konkret och praktiskt förebyggande arbete för att motverka oegentligheter?

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

3. Förekommer oegentligheter i riskanalysen för internkontrollplanen 2018 samt 2019 och har identifieringen av sådana lett till att internkontrollåtgärder har genomförts och/eller ska genomföras?
4. Hur "arbetar" respektive styrelse/nämnd med: Interna oegentligheter, interna och externa oegentligheter med gemensam samverkan, externa oegentligheter såsom organiserad brottslighet och bidragsfusk.

Revisionsfråga 1

Nej, det finns inga kommunövergripande eller verksamhetsspecifika styrande dokument eller processer som behandlar varken förebyggande åtgärder för oegentligheter eller hur upptäckta oegentligheter ska hanteras.

1. Staden bör ta fram en vägledande övergripande policy med tillhörande riktlinjer för hantering av oegentligheter. En policy som innehåller stadens förhållningssätt, definitioner avseende oegentligheter, mutor, jäv, intressekonflikter, förtroendemissbruk, oetiskt handlande etc. Detta bör ske samtidigt som staden utvecklar en fullständig process för oegentligheter. Det vill säga processer som behandlar förebyggande åtgärder, upptäckande åtgärder, utredande åtgärder samt utbildnings-/kommunikationsåtgärder.
2. Staden bör uppdatera reglerna för representation från 2013 då lagstiftningen har ändrats för en del av innehållet.
3. Staden bör utarbeta en uppförandekod för leverantörer som kan fungera som en vägledning för både leverantörer och anställda om hur staden ser på förebyggande åtgärder för oegentligheter.

Revisionsfråga 2

Nej, det planeras inte för förebyggande åtgärder för 2019, vilket kan bero på att oegentligheter uppges inte ha förekommit.

1. Oavsett om staden följer vår rekommendation att ta fram heltäckande policyer, processer och rutiner för oegentligheter bör redan nu planeras in information och diskussioner på åtminstone kommande chefsutbildningar.
2. Staden bör i anslutning till våra rekommendationer om heltäckande styrande dokument, processer och rutiner samt utbildnings- och informationsinsatser överväga hur detta kan exponeras på intranätet samt överväga om och hur rapporteringskanaler för oegentligheter skulle kunna utformas.

Revisionsfråga 3

Ja, omnämnande av oegentligheter förekommer i uppföljningen av internkontrollplanerna för 2019 och i planerna för 2019 och 2020 (KS) och aktiviteter anges.

1. Respektive nämnd/styrelse bör förändra strukturen på internkontrollplanerna i framtiden så att dess struktur och innehåll överensstämmer med benämningar och innehåll för processerna.

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

- Varje process som beskrivs bör inledas med ett översiktligt angivande av det regelsystem som påverkar processen och de typiska risker som finns. På så sätt erhålls ledning vid utformandet av internkontrollplanerna genom möjligheter att bedöma avvikelser från regelsystem och ta fram risker.

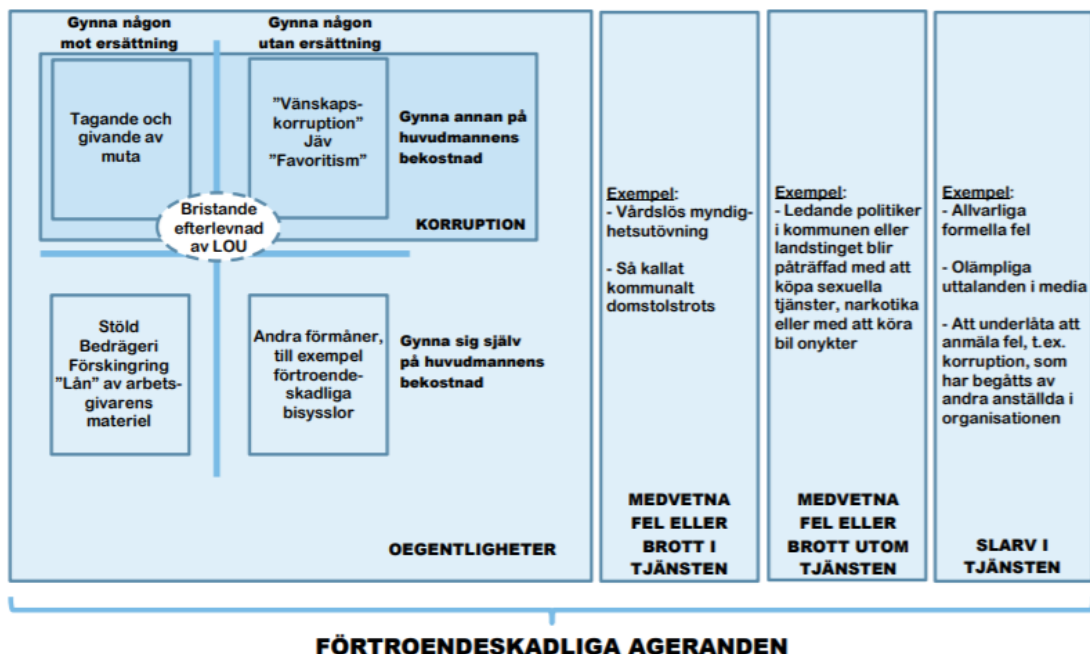
Revisionsfråga 4

Delvis, eftersom kommunstyrelse/nämnder har information och genomför utbildningar där oegentligheter omnämns. Dock inte systematiskt och med övningar eller exempel på olika typer av oegentligheter.

- Staden bör i samband med förtydliganden av sitt arbete mot oegentligheter genomföra mindre övningar där olika scenarion behandlas om vad som kan ske ur oegentlighetssynpunkt om det rör sig om interna oegentligheter, interna-externa oegentligheter i samverkan respektive externa oegentligheter.

2 Inledning/bakgrund

I Statskontorets rapport från 2012 "Köpta relationer – Om korruption i det kommunala Sverige" beskrivs korruption som "att på organisationens bekostnad gynna en av organisationens motparter på ett otillbörligt eller olämpligt sätt". Detta kan ske genom mottagande av ersättning, s.k. muta, eller utan ersättning. Det senare beskrivs ofta som vänskapskorruption. Detta sammanfattas i bilden nedan.

Revisorerna har bedömt att det finns ett behov av att säkerställa att risk för förtroendeskadorna, med särskild inriktning mot fusk och oegentligheter, hanteras med en

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

uppmärksamhet som står i relation till de negativa effekter som brister i styrning och efterlevnad kan leda till.

Med anledning av ovanstående har KPMG av Vaxholms stads revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska stadens förebyggande arbete kring oegentligheter. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

2.1 Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har rutiner och processer som ger förutsättningar för en tillräcklig intern kontroll vad gäller att förebygga fusk och oegentligheter.

Följande revisionsfrågor är aktuella i samband med granskningen:

- Finns det formellt beslutade styrande dokument (kommunövergripande likväl som verksamhetsspecifika) att förhålla sig till vad gäller att hantera risken för oegentligheter?
- I vilken omfattning har det förekommit (2017/2018), planeras det för (2019), ett konkret och praktiskt förebyggande arbete för att motverka oegentligheter?
- Förekommer oegentligheter i riskanalysen för internkontrollplanen 2018 samt 2019 och har identifieringen av sådana lett till att internkontrollåtgärder har genomförts och/eller ska genomföras?
- Granskningen kompletteras med ett antal intervjuer i olika nivåer i organisationen och en avstämning sker av hur respektive styrelse/nämnd "arbetar" med:
  - Interna oegentligheter som förskingring, bisyssla, jäv, stöld/bedrägeri, avsteg från lagstiftning/riktlinjer, missbruk av resurser.
  - Interna och externa oegentligheter i samverkan som givande/tagande av muta, maskopi mellan anställd och leverantör, utbetalning till extern part/vänskapskorruption.
  - Externa oegentligheter, som organiserad brottslighet som på olika sätt försöker få pengar från kommunen, söker bidrag på felaktiga grunder, bedrägeri, oseriösa leverantörspriser genom nyttjande av svart arbetskraft, stöld/inbrott etc.

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar stadens förebyggande arbete mot oegentligheter 2017-2019.

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

2.3 Revisionskriterier

De kriterier som ligger till grund för analys, bedömning och rekommendationer är hämtade från kommunallagens 6 kapitel samt reglemente för intern kontroll och tillämpningsanvisningar.

De krav som framgår av interna regelverk och policyer.

2.4 Ansvariga nämnder

Granskningen avser kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

2.5 Metoder

Vi har tagit del av dokumentation som på något sätt kan kopplas till förebyggande arbete mot oegentligheter samt intervjuat kommunchef, ekonomichef och förvaltningschefer.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstemän och politiker.

Faktaundersökning av rapportens innehåll har skett av de som intervjuats.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrande och stödjande dokument

Nedan ges exempel på dokument, processer eller aktiviteter som på något sätt har en text som berör förtroendeskadlig verksamhet eller oegentligheter.

- Attest – och utanordningsreglemente för Vaxholms stad (2009) – med bl.a. regler för att attester ska utföras av minst två personer.
- Upphandlings- och inköspolicy (2019) – med information om att staden inte accepterar otillbörlig påverkan från leverantör eller annan intressent.
- Regler för representation (2013) – med information om gåvor, mutor och bestickning.
- Redovisning av bisyssla – Blankett för redogörelse av bisyssla.
- Ny chef i Vaxholms stad – Introduktion med information om attestregler, gåvor och mutor
- Utbildning i upphandling – med genomgång av grundprinciper.
- Inför julen 2018 – Kommunchefens jultext med information om gåvor och representation.
- Hemsidan rörande föreningslivet och Riksidrottsförbundet – Ombudsman och visseblåsartjänst.

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

- Riktlinjer för internkontroll.
- Processbeskrivning – Genomföra internkontroll.
- Internkontrollplaner 2019 för nämnder och styrelse (2020) – där konsekvensbeskrivningar även innehåller begrepp som: förtroendeskada, oegentligheter, image och rykte med koppling till processer som rör bland annat felaktigheter vid köp av varor och tjänster, verifikationshantering och kundfakturerings.
- Uppföljning av internkontroll 2018 i nämnder och styrelse – samma omnämning som i internkontrollplanerna för 2019 ovan och med angivande av avvikelser. Därtill kommer angivande av incidenter rörande hot mot personal eller politiker samt försök till dataintrång.

Nedan ges exempel på dokument, processer eller aktiviteter där det explicit inte finns något omnämning av förtroendeskadlig verksamhet eller oegentligheter, men som indirekt kan ha betydelse.

- Vaxholms stads värdeord
- Välkommen till Vaxholms stad (2019)
- Ny som chef (2019)
- Processorientering i Vaxholms stad
  - Utbetala bostadsanpassningsbidrag
  - Upphandla och köpa in
- Policy mot hot, våld och trakasserier
- Rutin mot hot, våld och trakasserier
- Mål – och resultatsamtal

Utöver vad som finns angivet ovan i Statskontorets rapport 2012 "Köpta relationer – om korruption i det kommunala Sverige", finns exempelvis följande för staden att ta del av: Statskontoret - "En kultur mot korruption", SS-ISO 37001:2017 – "Ledningssystem mot mutor", ESV 2016 – "Vägledning – Oegentligheter och intern styrning och kontroll", BRÅ – "Korruption inom kommuner och landsting".

Till detta kommer möjligheter att ta del av andra kommuners policyer.

Bedömningar

Staden saknar en vägledande övergripande policy eller annat övergripande styrande dokument avseende oegentligheter som definierar och ger exempel på förtroendeskadliga ageranden inklusive oegentligheter och som kan ge vägledning för förebyggande åtgärder.

Regler för representation (2013) med information om gåvor, mutor och bestickning behöver uppdateras med hänsyn till att bland annat bestickning ersatts med givande av muta (Brottsbalken 1962:700, 5b§).

Uppförandekod för leverantörer saknas för närvarande, men upphandlingsfunktionen har för avsikt att ta fram ett dokument rörande en sådan kod.

Rekommendationer

1. Staden bör ta fram en vägledande övergripande policy med tillhörande riktlinjer för hantering av oegentligheter. En policy som innehåller stadens förhållningssätt,

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

definitioner avseende oegentligheter, mutor, jäv, intressekonflikter, förtroendemissbruk, oetiskt handlande etc. Detta bör ske samtidigt som staden utvecklar en fullständig process för oegentligheter. Det vill säga processer som behandlar förebyggande åtgärder, upptäckande åtgärder, utredande åtgärder samt utbildnings-/kommunikationsåtgärder.

2. Staden bör uppdatera reglerna för representation från 2013 då lagstiftningen har ändrats för en del av innehållet.
3. Staden bör utarbeta en uppförandekod för leverantörer som kan fungera som en vägledning för både leverantörer och anställda om hur staden ser på förebyggande åtgärder.

3.2 Planering för förebyggande arbete

Det finns inga beskrivna rutiner om vad som ska ske om man upptäcker oegentligheter. Dock hänvisas till att det finns ett normalt chefsansvar som då skulle kunna användas. De intervjuade kan inte påminna sig att det förekommit direkta oegentligheter.

Det pågående arbetet med processorientering och processbeskrivningar för bland annat utbetalningar och upphandling/inköp anses vara ett bra arbetssätt att förebygga oegentligheter eftersom det sätter fokus på svagheter i den interna kontrollen.

Inom utbildningsområdet anordnas träffar med rektorer och personalgrupper där bland annat attestförfarande tas upp. Både utbildningssidan och socialsidan uttrycker dock att oegentligheter borde behandlas tydligare på chefsdagarna. Det gäller också arbetsmiljöutbildningen där oegentligheter inte behandlas.

Stadsbyggnadsnämnden har vid en strategidag för förtroendevalda 2018 genomfört en enkät och resultatet har presenterats i nämnden tillsammans med vad som borde finnas i detta ämne. Förvaltningschefen för stadsbyggnadsförvaltningen har också deltagit i erfarenhetsutbyten med andra stadsbyggnadschefer inom det nätverk som finns för dessa i Stockholmsregionen. Det har exempelvis gällt oegentligheter inträffade fall vad avser markanvisningar.”

Inom upphandlingsområdet kommer direktupphandlingar att kontrolleras varje tertiäl (KS IK-plan 2020).

Bedömningar

Det pågående arbetet med processbeskrivningar kommer att förstärka möjligheterna att identifiera risker och möjligheter till oegentligheter i processerna.

Förvaltningarna genomför utbildningar och informationsträffar, men det finns tillfällen där oegentligheter skulle kunna behandlas mer tydligt såsom vid olika chefsutbildningar.

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

Rekommendationer

1. Oavsett om staden följer vår rekommendation att ta fram heltäckande policyer, processer och rutiner för oegentligheter bör redan nu planeras in information och diskussioner på åtminstone kommande chefsutbildningar.
2. Staden bör i anslutning till våra rekommendationer om heltäckande styrande dokument, processer och rutiner samt utbildnings- och informationsinsatser överväga hur detta kan exponeras på intranätet samt överväga om och hur rapporteringskanaler för oegentligheter skulle kunna utformas.

3.3 Internkontrollplaner

Som framgår ovan under avsnitt 3.1 Styrande och stödjande dokument finns riktlinjer för internkontroll, processbeskrivning för att genomföra internkontroll, uppföljningar i nämnder och styrelse av internkontroll 2018 och internkontrollplaner 2019. Här används också Stratsys-systemet som stöd.

Bedömningar

Det finns ett systematiskt arbete att genomföra riskanalyser, beskriva konsekvenser i termer av förtroendeskada och oegentligheter samt ange aktiviteter för att minska riskerna. I och med detta finns det också ett identifierat ägandeskap beträffande aktiviteter som hör samman med oegentligheter, nämligen till respektive nämnd/styrelse och förvaltning.

Ur både principiell och praktisk synpunkt har staden ännu inte kunnat dra full nytta av den pågående utvecklingen av verksamhetsprocesser. I dokumenten "Processorientering i Vaxholms stad" och "Handledning och anvisningar för att kartlägga och utveckla processer" finns ingen direkt fokusering på risker. I den viktiga processen "Upphandla och köpa in" finns inte risker behandlade. Det finns de dock i processen "Fastställa mål och uppföljning".

Vi noterar att det finns en skillnad vad gäller omnämmande av risker mellan det som publiceras i processer och det som finns i systemet Stratsys. Exempelvis finns inga risker angivna i processen "Upphandla och köpa in", men de sex risker som registrerats i Stratsys återfinns också i KS internkontrollplan 2020 och två av dessa risker har "utdelats" till nämnderna. I Stratsys finns kopplingen mellan riskerna och processerna. Internkontrollplanerna är däremot strukturerade efter områdena som den interna kontrollen syftar till att säkerställa: Mål och effektivitet, lagar och föreskrifter samt finansiell rapportering. Det är därför inte tydligt att risker i processen "Upphandla och köpa in" är identifierade, värderade och hanterade.

I en framtid bör finnas möjligheter att koppla ihop processerna med internkontrollplanernas struktur på så sätt att internkontrollplanerna blir processorienterade.

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

Rekommendationer

1. Respektive nämnd/styrelse bör förändra strukturen på internkontrollplanerna i framtiden så att dess struktur och innehåll överensstämmer med benämningar och innehåll för processerna.
2. Varje process som beskrivs bör inledas med ett översiktligt angivande av det regelsystem som påverkar processen och de typiska risker som finns. På så sätt erhålls ledning vid utformandet av internkontrollplanerna genom möjligheter att bedöma avvikelser från regelsystem och ta fram risker.

3.4 Arbete med interna och externa oegentligheter**Interna oegentligheter**

De interna oegentligheterna kan anses höra ihop med arbetet kring intern kontroll och interna kontrollplaner och de utbildningar som genomförs. Där berörs bland annat verifikationskontroller avseende förtroendekänsliga poster.

Hanteringen av ekonomisystemet och dess behörighetsnivåer förstärker den interna kontrollen och anses vara en viktig förebyggande kontrollmekanism.

Inom *utbildningsområdet* sker "sambedömning" mellan lärare vid betygssättning. Här informerar man regelbundet om representation, upphandling och vikten av riktiga attester. Nu kommer också tillsyn att ske av förskolor liksom uppföljning av vuxenutbildningen. Inom utbildningsförvaltningen finns också en jurist som följer upp avtal. Dock anser man att det bör finnas ett styrande dokument för detta arbete.

Interna och externa oegentligheter i samverkan

För oegentligheter som hör samman med intern och extern samverkan anges i internkontrollplanerna exempel på åtgärder som hör samman med felaktigheter vid köp av varor och tjänster samt avtalstrohet vid upphandling/inköp.

Externa oegentligheter

Externa oegentligheter är frågor om organiserad brottslighet, bidragsfusk, bedrägerier m.m. Beträffande organiserad brottslighet finns ingen information om några sådana fall. Här vidtas förebyggande åtgärder vad gäller företag i form av kontroll av domar, kreditvärdighet, referenser etc.

För hemtjänsten finns bara några få procent upphandlade tjänster och där används kontrollmekanismer i form av tidrapporter för varje brukare.

I fall med anhöriganställning upptäcktes att behoven ökade och denna typ av anställning har tagits bort för att förebygga oegentligheter.

Vid bostadsanpassning är de förebyggande åtgärderna förknippade med att brukaren först betalar fakturan innan kommunen i nästa steg betalar.

Vaxholms stad

Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

Revisionsrapport

2019-10-31

Vid ekonomiskt bistånd sker stickprovskontroll i 20 % av fallen och man tillämpar "tvåhandsberedning". Sådan beredning sker också i fall av nyanlända som ska få ICA-kort.

Bedömning

Vid utvecklande av policyer och andra styrande dokument finns möjlighet att tänka på de olika perspektiven interna, interna-externa och externa oegentligheter. Det blir då lättare att se olika typer av scenarion som då i sin tur kan påverka riktlinjer om hur oegentligheter kan förebyggas.

Rekommendation

1. Staden bör i samband med förtydliganden av sitt arbete mot oegentligheter genomföra mindre övningar där olika scenarion behandlas om vad som kan ske ur oegentlighetssynpunkt om det rör sig om interna oegentligheter, interna-externa oegentligheter i samverkan respektive externa oegentligheter.

2019-10-31

KPMG AB

Anders Petersson

Larry Ribbeklint

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

KS 2019/217.007

Vaxholms stad
Revisorerna

Till:
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

VAXHOLMS STAD Kommunledningskontoret	
DNR.	UTT.
2019 -11- 08	
HANDLÄGGARE	
DELGES	EXP.

2019-11-04

Revisionsrapport: Granskning av förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter

De förtroendevalda revisorerna i Vaxholms stad har uppdragit till KPMG att granska stadens förebyggande arbete mot fusk och oegentligheter. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har rutiner och processer som ger förutsättningar för en tillräcklig intern kontroll vad gäller att förebygga fusk och oegentligheter.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsens och nämndernas **interna kontroll inte är tillräcklig** för att förebygga fusk och oegentligheter. Vi anser att policyer, processer och rutiner behöver utvecklas för att ge tillräckliga förutsättningar för en god intern kontroll.

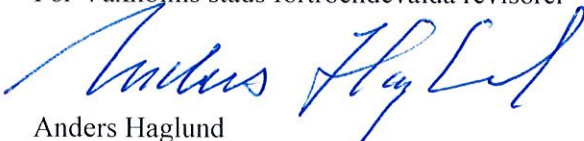
Det finns ingen övergripande policy eller annat övergripande dokument beträffande förtroendeskadliga ageranden inklusive oegentligheter varifrån andra policyer eller interna regler kan kopplas för förtydligande inom olika verksamhetsområden och dess krav på förebyggande åtgärder mot oegentligheter. Dock finns information i olika regelverk som kan förknippas med förebyggande åtgärder, men det går inte att enkelt få en bild av det förebyggande arbetet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ta fram en vägledande övergripande policy med tillhörande riktlinjer för hantering av oegentligheter.
- uppdatera reglerna för representation från 2013 då lagstiftningen har ändrats.
- utarbeta en uppförandekod för leverantörer som kan fungera som en vägledning för både leverantörer och anställda om hur staden ser på förebyggande åtgärder för oegentligheter.
- redan nu planera in information och diskussioner på åtminstone kommande chefsutbildningar.
- exponera styrande dokument, processer och rutiner samt utbildnings- och informationsinsatser vad gäller förtroendeskadliga ageranden på intranätet samt vilka rapporteringskanaler som finns.
- förändra internkontrollplanernas innehåll så att benämningar och innehåll överensstämmer med processbeskrivningarna, som i sin tur bör innehålla påverkande regelsystem och typiska risker.
- genomföra övningar där olika scenarion behandlas om vad som kan ske ur oegentlighetssynpunkt om det rör sig om interna oegentligheter, interna-externa oegentligheter i samverkan respektive externa oegentligheter.

Revisionen beslutar att överlämna rapporten till Kommunstyrelsen för yttrande senast 2020-01-31 och till Kommunfullmäktige för kännedom.

För Vaxholms stads förtroendevalda revisorer

Anders Haglund
Ordförande

§ 23 Svar på revisionsrapport avseende granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsens svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare – godkänns och överlämnas till revisionen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Kommunstyrelsens, Socialnämndens och Nämnden för teknik fritid och kulturs svar på revisionsrapporten noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av förtroenderevisorerna genomfört en granskning av nämndernas kontroll av privata utförare. Ett uppdrag som ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende styrning och kontroll av att privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Revisionen sammanfattande bedömning är att nämndernas interna kontroll vad gäller privata utförare inte bedöms vara tillräcklig.

Revisionens rekommendationer är ställda till nämnderna för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden, men då flera av dessa berör styrformer och rutiner som bör vara gemensamma i Vaxholms stad svarar kommunstyrelsen på granskningen utifrån sin ledande och samordnade roll.

Nämndernas svar biläggs ärendet och har överlämnats till revisionen.

Kommunstyrelsens svar

Kommunstyrelsen har tagit fram ett program för mål och uppföljning av privata utförare som kommunfullmäktige kommer att fatta beslut om under sitt första sammanträde 2020. Programmet ska stärka uppföljning och insyn av privata utförare på politisk nivå. Dessutom bidrar programmet med ett gemensamt ramverk och gemensam struktur för hur kommunen förhåller sig och agerar vid upphandling av privata utförare av kommunala angelägenheter samt hur avtal följs upp och rapporteras till nämnderna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Programmet har varit på remiss till alla nämnder och kommer att vara utgångspunkt för hur nämnderna utvecklar sina arbetssätt.

För att konkretisera programmet i arbetssätt och rutiner kommer en arbetsgrupp att bildas med representanter från ekonomi- och upphandlingsenheten, socialförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen. Arbetsgruppen kommer att genomföra sitt arbete under 2020.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Kommunstyrelsen

Handlingar

- Protokollsutdrag AU 2020-01-22/§ 7
- Tjänsteutlåtande, Jennie Falk Eriksson, 2019-11-28
- Revisionsrapport- Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, 2019-11-04
- Beslut TFK 2019-12-12/§ 54, Svar på revisionsrapport: Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare
- Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, Nämnden för teknik fritid och kultur, 2019-11-26
- Beslut SN 2019-12-10/§ 107, Svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare
- Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, Social nämnden 2019-11-26

Kopia på beslutet till (*Vid exp. bifoga TJUT, Jennie Falk Eriksson, 2019-11-28 tills. med beslutet*)

För åtgärd: Anders Haglund, förtroendevald revisor Vaxholms stad

För kännedom: Jennie Falk Eriksson, klk
Kamrul Islam, klk
Koray Kahruman, klk

§ 7 Svar på revisionsrapport avseende granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

Kommunstyrelsens svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare – godkänns och överlämnas till revisionen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Kommunstyrelsens, Socialnämndens och Nämnden för teknik fritid och kulturs svar på revisionsrapporten noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av förtroenderevisorerna genomfört en granskning av nämndernas kontroll av privata utförare. Ett uppdrag som ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende styrning och kontroll av att privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Revisionen sammanfattande bedömning är att nämndernas interna kontroll vad gäller privata utförare inte bedöms vara tillräcklig.

Revisionens rekommendationer är ställda till nämnderna för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden, men då flera av dessa berör styrformer och rutiner som bör vara gemensamma i Vaxholms stad svarar kommunstyrelsen på granskningen utifrån sin ledande och samordnade roll.

Nämndernas svar biläggs ärendet och har överlämnats till revisionen.

Kommunstyrelsens svar

Kommunstyrelsen har tagit fram ett program för mål och uppföljning av privata utförare som kommunfullmäktige kommer att fatta beslut om under sitt första sammanträde 2020. Programmet ska stärka uppföljning och insyn av privata utförare på politisk nivå. Dessutom bidrar programmet med ett gemensamt ramverk och gemensam struktur för hur kommunen förhåller sig och agerar vid upphandling av privata utförare av kommunala angelägenheter samt hur avtal följs upp och rapporteras till nämnderna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Programmet har varit på remiss till alla nämnder och kommer att vara utgångspunkt för hur nämnderna utvecklar sina arbetssätt.

För att konkretisera programmet i arbetssätt och rutiner kommer en arbetsgrupp att bildas med representanter från ekonomi- och upphandlingsenheten, socialförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen. Arbetsgruppen kommer att genomföra sitt arbete under 2020.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Handlingar

- Tjänsteutlåtande, Jennie Falk Eriksson, 2019-11-28
- Revisionsrapport- Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, 2019-11-04
- Beslut TFK 2019-12-12/§ 54, Svar på revisionsrapport: Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare
- Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, Nämnden för teknik fritid och kultur, 2019-11-26
- Beslut SN 2019-12-10/§ 107, Svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare
- Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, Social nämnden 2019-11-26

Kopia på beslutet till (*Vid exp. bifoga TJUT, Jennie Falk Eriksson, 2019-11-28 tills. med beslutet*)

För åtgärd: Anders Haglund, förtroendevald revisor Vaxholms stad

För kännedom: Jennie Falk Eriksson, klk
Kamrul Islam, klk
Koray Kahruman, klk

Kommunledningskontoret
Jennie Falk Eriksson
Kvalitetscontroller

Svar på revisionsrapport avseende granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta:

Kommunstyrelsens svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare – godkänns och överlämnas till revisionen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsens, Socialnämndens och Nämnden för teknik fritid och kulturs svar på revisionsrapporten noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av förtroenderevisorerna genomfört en granskning av nämndernas kontroll av privata utförare. Ett uppdrag som ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende styrning och kontroll av att privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Revisionen sammanfattande bedömning är att nämndernas interna kontroll vad gäller privata utförare inte bedöms vara tillräcklig.

Revisionens rekommendationer är ställda till nämnderna för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden, men då flera av dessa berör styrformer och rutiner som bör vara gemensamma i Vaxholms stad svarar kommunstyrelsen på granskningen utifrån sin ledande och samordnade roll.

Nämndernas svar biläggs ärendet och har överlämnats till revisionen.

Kommunstyrelsens svar

Kommunstyrelsen har tagit fram ett program för mål och uppföljning av privata utförare som kommunfullmäktige kommer att fatta beslut om under sitt första sammanträde 2020. Programmet ska stärka uppföljning och insyn av privata utförare på politisk nivå. Dessutom bidrar programmet med ett

gemensamt ramverk och gemensam struktur för hur kommunen förhåller sig och agerar vid upphandling av privata utförare av kommunala angelägenheter samt hur avtal följs upp och rapporteras till nämnderna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Programmet har varit på remiss till alla nämnder och kommer att vara utgångspunkt för hur nämnderna utvecklar sina arbetssätt.

För att konkretisera programmet i arbetssätt och rutiner kommer en arbetsgrupp att bildas med representanter från ekonomi- och upphandlingsenheten, socialförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen. Arbetsgruppen kommer att genomföra sitt arbete under 2020.

Bedömning

Bedömningen är att programmet för mål och uppföljning av privata utförare blir ett gemensamt ramverk och gemensam struktur för hur verksamhet som man överlämnat till privata utförare kontrolleras och följs upp.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Jennie Falk Eriksson, 2019-11-28

Revisionsrapport- Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, 2019-11-04

Beslut TFK 2019-12-12/§ 54, Svar på revisionsrapport: Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, Nämnden för teknik fritid och kultur, 2019-11-26

Beslut SN 2019-12-10/§ 107, Svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, Social nämnden 2019-11-26

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Anders Haglund, förtroendevald revisor Vaxholms stad

För kännedom: Jennie Falk Eriksson, klk
Kamrul Islam, klk
Koray Kahruman, klk

Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Revisionsrapport
Vaxholms stad

KPMG AB

2019-11-04

Antal sidor 17

Revisionsrapport

Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

2019-11-04

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning, revisionell bedömning och rekommendationer	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfrågor	4
2.2	Avgränsning	4
2.3	Projektorganisation	5
2.4	Metod	5
2.5	Revisionskriterier	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning	6
3.2	Riskanalys och beredskap	7
3.3	Arbetsformer	9
3.4	Kontroll av avtal	10
3.5	Nämndernas insyn	12
4	Svar på revisionsfrågor	13
	Bilaga 1 – granskade dokument.	16
	Bilaga 2 – Intervjurespondenter	17

1 Sammanfattning, revisionell bedömning och rekommendationer

Vi har av Vaxholms stads förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att granska hur nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende styrning och kontroll av att privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Fullmäktige ska enligt kommunallagen 5 kap. 3 § inför varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Syftet är att kontrollen och insynen ska bli bättre. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Eftersom kommunen upphandlar utförare för genomförande av delar av sin kärnverksamhet följer att kommunen har ett ansvar även för verksamhet som bedrivs av alternativa utförare. Kontroll av verksamhet som bedrivs av annan utförare är lika väsentlig som för verksamhet som bedrivs i egen kommunal regi.

Det framgår av intervjuer och dokumentation att vid tidpunkten för granskningens genomförande saknas det program med mål och riktlinjer kring kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare i Vaxholms stad. Däremot finner granskningen att ett utvecklingsarbete med att ta fram ett program för detta ändamål har initierats.

Kortfattat syftar programmet till att stärka uppföljning och insyn på politisk nivå. Dessutom är ambitionen att programmet ska bidra till att stärka ett ramverk och en gemensam struktur för hur kommunens verksamheter förhåller sig till frågan om privata utförare.

Utifrån granskningens syfte är vår sammanvägda revisionella bedömning att nämndernas interna kontroll vad gäller privata utförare **inte bedöms vara tillräcklig**. Bakgrunden till detta är att det bedöms finnas utrymme att stärka den interna kontrollen genom att fastställa arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare. Detta visar sig i allmänhet i frågan om nämndernas riskanalys och förmåga att bedöma beredskapen hos privata utförare att fullgöra sina avtal, och i synnerhet i nämnden för teknik, fritid och kulturs arbetsformer för att följa upp och styra privata utförare. Det finns även anledning för nämnderna att se över hur en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare kan säkerställas.

Utifrån våra iakttagelser lämnar vi följande rekommendationer:

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

- Nämnderna bör fastställa styrformer som syftar till att tydliggöra och säkerställa en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare.
- Nämnderna bör fastställa en rutin som säkerställer att återkommande bedömningar görs av privata utförarens beredskap att fullgöra sina avtal. Rutinen bör ha som utgångspunkt en riskanalys som bl.a. beaktar funktioner och verksamheter inom nämndernas ansvarsområden som bedöms hantera särskilt viktiga samhällsviktiga tjänster.
- Nämnderna bör i de fall det bedöms som relevant säkerställa att avtal är utformade så att de säkerställer tillräcklig insyn i upphandlade verksamheter.

Nämnden för teknik, fritid och kultur

- Nämnden bör dokumentera de idag muntliga avstämningarna som fortlöpande sker med stadsbyggnadsförvaltningens representanter i syfte att minska sårbarheten, öka kontinuiteten och stärka det långsiktiga perspektivet när det gäller att följa upp och styra privata utförare.
- Nämnden bör säkerställa att frågan om uppföljning av avtal med privata utförare behandlas av nämnden.
- Nämnden bör fastställa styrformer som säkerställer systematisk uppföljning och kontroll av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Socialnämnden

- Nämnden bör fastställa dokument som tydliggör kontaktpolitikerns uppdrag och som säkerställer att ansvarig kontaktpolitiker även belyser privata utförarens beredskap att fullfölja ingångna avtal.

2 Bakgrund

Vi har av Vaxholms stads revisorer fått i uppdrag att granska nämnden för teknik, fritid och kulturs samt socialnämndens kontroll av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Fullmäktige ska enligt kommunallagen 5 kap. 3 § inför varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Syftet är att kontrollen och insynen ska bli bättre. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Eftersom kommunen upphandlar utförare för genomförande av delar av sin kärnverksamhet följer att kommunen har ett ansvar även för verksamhet som bedrivs av alternativa utförare. Kontroll av verksamhet som bedrivs av annan utförare är lika väsentlig som kontroll av verksamhet som bedrivs i kommunal regi.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende styrning och kontroll av att privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Rapporten besvarar följande revisionsfrågor:

- Har nämnderna säkerställt en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare? Finns en särskild organisation för detta?
- Genomför nämnderna en riskanalys beträffande utförarnas förmåga att fullgöra sina avtal? Gör nämnderna någon bedömning kring vilken beredskap som upprätthålls för att kunna hantera en situation där en utförare inte kan fullgöra sina avtal?
- Har nämnderna utarbetat ändamålsenliga arbetsformer för att styra och följa upp privata utförare?
- Genomför nämnderna fortlöpande systematiska kontroller av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet?
- Har nämnderna säkerställt en tillräcklig insyn i upphandlade avtal?

2.2 Avgränsning

Granskningen har omfattat verksamhet utförd av privata utförare på uppdrag av nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden. När det gäller nämndernas uppföljningsarbete avgränsas granskningen till att i huvudsak fokusera på avtalsuppföljningen.

2.3 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Martin Jansson, verksamhetsrevisor, under ledning av Anders Petersson, uppdragsansvarig/certifierad kommunal yrkesrevisor såväl som kvalitetssäkrare.

2.4 Metod

Genomgång och granskning av relevanta dokument och beslutsunderlag har följt av analys och bedömning. Intervjuer och avstämningar har genomförts med respektive nämnds ordförande och förvaltningschef. Dessa har även faktagranskat rapportutkastet.

2.5 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

Vår bedömning av nämndernas kontroll och uppföljning av privata utförare har tagit utgångspunkt i vad som sägs i:

- Kommunallagen 3 kap. 19 b §, 6 kap. 7 §
- Mål och Budget 2019
- Nämndernas reglementen
- Riktlinjer för internkontroll
- Övriga tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut

3 Resultat av granskningen

I detta avsnitt redovisas de iakttagelser som granskningen har genererat och de kommentarer som dessa föranlett i relation till respektive revisionsfråga.

3.1 Roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning

Har nämnderna säkerställt en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare? Finns en särskild organisation för detta?

Iakttagelser

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Som framgår av ovan avgränsas denna granskning till nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden. Respektive nämnds uppdrag skiljer sig åt vad gäller verksamhetsinnehåll vilket i sin tur ger olika förutsättningar att säkerställa en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare. I övergripande ordalag kan nämnden för teknik, fritid och kultur sägas hantera "hårda" frågor såsom drift och underhåll eller lokalfrågor. Socialnämnden kan omvänt sägas hantera "mjuka" frågor som inkluderar frågor om t.ex. särskilt boende och LSS. En konsekvens av dessa skilda förhållanden är att nämndernas förvaltningar använder olika tillvägagångssätt avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare. Gemensamt för båda nämnderna är dock att ansvar för kontroll och uppföljning är delegerat till budgetansvarig chef och i vissa fall enskilda handläggare.

Vidare framgår det av intervjusamtalen att det inte finns en särskild organisation för kontroll och uppföljning av privata utförare vid någon av nämnderna. Anledningen till detta uppges vara att privata utförare finns inom en rad mycket olika verksamheter och att kommunens storlek inte medger att en särskild organisation för detta ändamål inrättas. Istället framträder bilden att kontroll och uppföljning av privata utförare sker mer indirekt i samband med den ordinarie verksamhetsuppföljningen eller i de fall en akut situation eller liknande skapar ett behov av uppföljning eller kontroll.

Det framgår av intervjuer och dokumentation att vid tidpunkten för granskningens genomförande saknas det program med mål och riktlinjer kring kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare i Vaxholms stad. Däremot gavs den informationen att ett utvecklingsarbete med att ta fram ett program för detta ändamål har initierats. Mer konkret handlar det om att kommunledningskontoret har blivit uppmärksammat på att ett sådant program saknas vilket föranledde kommunchefen att ge kanslichefen i uppdrag att ta fram den dokumentation som kommunallagen föreskriver.

I korta ordalag syftar programmet, utifrån vad som sägs vid intervju, till att stärka uppföljning och insyn på politisk nivå. Dessutom är ambitionen att programmet ska bidra till att stärka ett gemensamt ramverk och gemensam struktur för hur kommunens verksamheter förhåller sig till frågan om privata utförare. Det framhålls dock att programmet är övergripande till sin karaktär och inte i detalj förklarar hur respektive nämnd ska utöva kontroll och uppföljning. Anledningen till detta uppges vara att

nämndernas verksamhetsinnehåll skiljer sig kraftigt åt och att det bedöms vara mer effektivt att respektive nämnd finner former för kontroll och uppföljning utifrån sina specifika förutsättningar och behov. Ambitionen är att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om programmet under sitt första sammanträde 2020.

Bedömning

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Som framgår av våra iakttagelser ovan är ansvar för kontroll och uppföljning av privata utförare vid båda nämndernas förvaltningar i huvudsak delegerat till budgetansvarig chef och i vissa fall handläggare. Det framgår vidare att ingen av nämndernas förvaltningar har en särskild organisation, i betydelsen att det finns en utpekad funktion med samordningsansvar, för kontroll och uppföljning av privata utförare. Det innebär sammantaget att kontroll och uppföljning av privata utförare är fragmentiserad vilket, i sin tur, antagligen försvårar tillgången till sammanhållen kunskap och kännedom om privata utförarens effektivitet och kvalitet ur ett helhetsperspektiv. Därmed kan det *inte* sägas vara säkerställt att nämnderna har en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare.

En viktig anledning till detta bedöms vara avsaknaden av ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare som fullmäktige enligt kommunallagen 5 kap. 3 § ska besluta om inför varje mandatperiod.

Vi ser därför positivt på det initiativ som tagits av kommunledningskontoret att utarbeta ett program med mål och riktlinjer kring de kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare för att öka politisk insyn och stärka uppföljningen. Som en del i implementeringen av detta program, rekommenderar vi därför granskade nämnder att fastställa styrformer som syftar till att tydliggöra och säkerställa en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare.

3.2 Riskanalys och beredskap

Genomför nämnderna en riskanalys beträffande utförarnas förmåga att fullgöra sina avtal? Gör nämnderna någon bedömning kring vilken beredskap som upprätthålls för att kunna hantera en situation där en utförare inte kan fullgöra sina avtal?

Iakttagelser

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Av intervjuerna framgår det att vid båda nämnderna sker bedömningar av risk och i någon mån beredskap avseende privata utförarens förmåga att fullgöra sina avtal. Exempelvis genomförs vid stadsbyggnadsförvaltningen årlig uppföljning av internkontrollplaner som syftar till att identifiera svårigheter i verksamheterna. Denna uppföljning avser dock även verksamheter i kommunal regi och har inte ett uttalat fokus på privata utförarens beredskap att fullgöra sina avtal.

Inom socialförvaltningen uppges att riskanalys ingår som en del av förfrågningsunderlag vid upphandling. I huvudsak är riskanalysen avgränsad till att

belysa det ekonomiska läget hos de företag som lämnar anbud, vilket innebär att referenser tas, information hämtas in från Kronofogdemyndigheten, etc.

När det gäller frågan om nämndernas bedömningar kring upphandlade leverantörers beredskap att fullgöra sina avtal ser situationen olika ut. Det framkommer under intervju att socialnämnden under senaste året har haft att hantera en situation där Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) inte beviljade tillstånd till en av Vaxholms stad upphandlad leverantör avseende ett särskilt boende. Konsekvensen av detta blev att kommunen över natt blev ställd inför faktum att man inom relativt korta tidsramar (5 månader) hade att överta och bemanna verksamheten. En följd av detta blev att man upprättade rutiner för att undvika liknande situationer i framtiden. I efterhand anses händelsen ha bidragit till ett stort lärande kring hur man tänker när beredskapen bedöms vid upphandlingar. Det framgår dock inte på vilket sätt detta lärande har omsatts i verksamheten.

Det framkommer under granskningen att det vid nämnden för teknik, fritid och kultur saknas formaliserad dokumentation för att bedöma privata utförares beredskap att fullfölja sina uppdrag. Det framhålls vara svårt att ha tillräcklig beredskap givet uppdragets bredd, tillgängliga resurser och det stora antalet privata utförare.

Bedömning

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Den sammantagna bilden av intervjuerna är att nämndernas arbete med att analysera risker och bedöma privata utförares beredskap har stort utrymme för förbättring. Det förekommer förvisso moment hos nämnderna som innehåller aspekter som påminner om riskanalys och bedömning av beredskap men detta hänförs i de flesta fall till generella risk- och beredskapsbedömningar som omfattar hela verksamheten och då endast på årlig basis. Ett proaktivt risk- och beredskapsarbete behöver dock bedrivas kontinuerligt.

Dessutom behöver risk- och beredskapsarbetet breddas till att inte endast omfatta en ekonomiskt inriktad riskanalys. Betydelsen av detta framträdde med all önskvärd tydlighet när en privat utförare inom socialnämndens ansvarsområde förlorade tillstånd att bedriva sin verksamhet. Bakgrunden till det indragna tillståndet hade inte med ekonomiska spörsmål att göra vilket visar att en riskanalys behöver förstå och beakta erbjuden leverantörs genomförandeförmåga på ett bredare sätt.

Avslutningsvis ser vi ett behov av att nämnderna förhåller sig mer strategiskt och proaktivt till frågan om vilka delar av verksamheten som är särskilt viktiga eller sårbara i relation till frågan om privata utförares förmåga att fullfölja avtal. Särskilt angeläget framstår detta för stadsbyggnadsförvaltningen som har en mycket bred verksamhet med ett stort antal privata utförare. Här skulle en inventering av risker utgöra en tydlig hygienfaktor.

Sammantaget bedömer vi att nämnderna *inte* bedriver återkommande riskanalyser som ligger till grund för bedömning av privata utförares beredskap att fullgöra sina avtal.

Vi rekommenderar mot den bakgrunden granskade nämnder att fastställa en rutin som säkerställer att återkommande bedömningar av privata utförares beredskap att fullgöra sina avtal görs. Rutinen bör ha som utgångspunkt en riskanalys som bl.a. beaktar

funktioner och verksamheter inom nämndernas respektive ansvarsområde som bedöms hantera särskilt samhällsviktiga tjänster.

3.3 Arbetsformer

Har nämnderna utarbetat ändamålsenliga arbetsformer för att styra och följa upp privata utförare?

lakttagelser

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Vid nämnden för teknik, fritid och kultur lyfts vid behov frågor om privata utförare i form av muntliga föredragningar. Dessa föredragningar sker i form av avstämningar som äger rum var 14:e dag där ordförande och vice ordförande träffar förvaltningschef, teknisk chef och fastighetschef. Enligt uppgift dokumenteras inte dessa föredragningar. Det framgår vidare av intervjusamtal att frågan om privata utförare inte är en stående punkt på nämndens dagordning.

Socialnämnden

Socialnämnden fattade 2011 beslutet att införa kontaktpolitiker för socialförvaltningens verksamhetsområden. För att samtliga ledamöter och ersättare ska ha möjlighet att besöka så många verksamheter som möjligt har uppdraget roterat i förutbestämda grupper.

Kontaktpolitikerns uppgift är bl.a. att:

- Planera besök tillsammans, oavsett politisk färg.
- Besöka verksamheterna minst en gång per år
- Informera sig om verksamheten, innehåll och utveckling samt
- Återkoppla till nämnden på förutbestämda möten

Inom socialnämnden finns en särskilt utpekad kontaktpolitiker för privata utförare inom hemtjänsten. Verksamhetsbesöken utgår ifrån ett på förhand upprättat frågeformulär som belyser frågor om företaget, arbetssätt, medarbetare och företagets samverkan med kommunen. Konceptet med kontaktpolitiker uppges ge mycket kunskap och kännedom om privata utförare.

Vid socialnämndens sammanträden får politiker återkommande information om privata utförare under punkten "förvaltningen informerar". Dessutom har ordförande i nämnden och förvaltningschef löpande avstämningar som bl.a. inkluderar privata utförare.

Bedömning

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Vår granskning visar att arbetsformerna i nämnden när det gäller att följa upp och styra privata utförare har utrymme för förbättring. Exempelvis, och i motsats till socialnämnden, saknas en fast och återkommande punkt på dagordningen vid nämndens sammanträden där förvaltningen informerar om nuläget. En sådan åtgärd

skulle kunna bidra till att utveckla en väl fungerande informationsöverföring om nuläget från förvaltning till politik.

Vi ser positivt på att nämndens ordförande och vice ordförande möter representanter för stadsbyggnadsförvaltningen med jämna mellanrum för att stämma av nuläget avseende privata utförare. Detta tillvägagångssätt bör ge en viss överblick kring det aktuella läget samt bidra till att tidigt fånga upp allvarliga avvikelser. Vi bedömer dock att avsaknaden av dokumentation vid dessa möten gör denna arbetsform sårbar och *inte* i tillräcklig utsträckning säkerställer kontinuitet eller att tillräckliga förutsättningar skapas för att följa upp och styra privata utförare ur ett mer långsiktigt perspektiv.

Vi rekommenderar därför nämnden att dokumentera de idag muntliga avstämningarna som fortlöpande sker med stadsbyggnadsförvaltningens representanter i syfte att minska sårbarheten, öka kontinuiteten och stärka det långsiktiga perspektivet när det gäller att följa upp och styra privata utförare. Därutöver rekommenderar vi nämnden att införa frågan om privata utförare som en stående punkt på nämndens dagordning.

Socialnämnden

Vi ser positivt på Socialnämndens koncept "kontaktpolitiker". Det möjliggör en fördjupad kunskap om de företag som kommunen upphandlar och bidrar förmodligen till en mer samarbetsinriktad relation mellan uppdragsgivare och leverantör. Därmed har konceptet en tydlig potential att bidra till insamling av kunskap som stödjer bl.a. riskanalys och därmed nämndens förmåga att bedöma upphandlade utförares beredskap att fullfölja ingångna avtal. Vår granskning landar dock i formerna eller uppdraget för kontaktpolitiker *inte* är tillräckligt tydliggjorda och formaliserade.

Vi rekommenderar därför socialnämnden att fastställa dokument som tydliggör kontaktpolitikerns uppdrag och som säkerställer att ansvarig kontaktpolitiker även belyser privata utförares beredskap att fullfölja ingångna avtal.

3.4 Kontroll av avtal

Genomför nämnderna fortlöpande systematiska kontroller av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet?

lakttagelser

Socialnämnden

Vår granskning visar att anmälda avvikelser inom socialnämndens verksamheter kontrolleras av en kvalitetstrateg. Avvikelser redovisas därefter i övergripande ordalag till nämndens ordförande och förvaltningschef. Görs bedömningen att en avvikelse har betydelse tas det upp i nämnden som ett informationsärende.

Förutom ovanstående ingår enligt efterfrågad dokumentation uppföljning av privata utförare inom socialnämnden i den årliga verksamhetsuppföljningen som även inkluderar verksamheter i kommunal regi. Föremål för denna uppföljning är t.ex. kvalitetsledningssystem (enligt SOSFS 2011:9), rutiner, dokumentation, genomförandeplaner och avvikelsehantering. Därutöver ansvarar utförarchefen för att en årlig avtalsuppföljning genomförs.

Nämnden för teknik, fritid och kultur

När det gäller nämnden för teknik, fritid och kultur uppges stadsbyggnadsförvaltningen äga frågan om systematiska kontroller och lyfter vid behov frågor i nämnden. Det uppges vidare att kontroller av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet är avhängigt hur avtal är utformade. Avslutningsvis uppges det att det är budget- och avtalsansvarig som säkerställer att det finns systematik i uppföljningen.

Vi har efterfrågat styrdokumentation som påvisar hur nämnden genom systematiska kontroller säkerställer att verksamheter som utförs av privata utförare genomförs på avtalat sätt. Ingen sådan dokumentation har kommit granskningen tillhanda.

Bedömning

Socialnämnden

Utifrån det som framkommit under granskningen bedömer vi att socialnämnden fortlöpande genomför systematiska kontroller av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet. Vi ser positivt på att det finns en upparbetad ordning för att hantera avvikelser och som gör nämnden delaktig, att privata utförare ingår i den årliga verksamhetsuppföljningen samt att utförarchefen därutöver har ett tydligt uppdrag att genomföra avtalsuppföljning.

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Däremot kan *inte* vår granskning styrka att det bedrivs någon systematisk kontroll av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet vid nämnden för teknik, fritid och kultur. Vi bedömer det inte som effektivt att ansvaret för att upprätthålla systematik i kontrollen av privata utförare är delegerat till budgetansvarig chef eller tjänsteperson.

Därutöver anser vi att det är en brist att det inte finns någon dokumentation i form av rutiner eller uppföljningsverktyg som säkerställer att nämnden för teknik, fritid och kultur har kontroll över att tjänster som utförs av privata utförare genomförs enligt avtal. Det är därför angeläget att nämnden ökar den interna kontrollen genom att ställa krav på avtalsuppföljning genom systematiska kontroller.

Mot den bakgrunden rekommenderar vi nämnden för teknik, fritid och kultur att fastställa styrformer som säkerställer systematisk uppföljning av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet. Sådana former bör ta utgångspunkt i att nämnderna efterfrågar och ställer krav på redovisning av uppföljningsresultat från systematiska kontroller av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet.

3.5 Nämndernas insyn

Har nämnderna säkerställt en tillräcklig insyn i upphandlade avtal?

lakttagelser

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Vi har efterfrågat hur nämnderna säkerställer att avtal är utformade så att tillräcklig insyn i privata utförares verksamhet finns. Svaren från båda nämnderna går i samma riktning och pekar på att nämnderna i egenskap av att vara beslutsfattare därmed deltar i och får insyn i samtliga större upphandlingar. Det framhålls vidare att nämnderna deltar i diskussioner kring förfrågningsunderlag inför upphandling och att

information från förvaltningar ges vid behov, i samband med avtalsuppföljning eller på direkt fråga från nämnderna.

Nämnderna genomför årligen ett stort antal upphandlingar av tjänster som levereras av privata utförare. Förmodligen är det inte lika relevant att nämnderna har lika stor insyn i samtliga de verksamheter som upphandlas utan en viss urskiljning kan förväntas. Exempelvis bör upphandling av vissa tjänster som görs vid nämnden för teknik, fritid och kultur vara av sådan karaktär att följsamhet till ingångna avtal relativt enkelt kan kontrolleras. Vid upphandling av mer komplexa tjänster, såsom exempelvis hemtjänst eller särskilda boenden, är det rimligen av väsentlig betydelse att socialnämnden har avtalsenlig rätt att kontinuerligt granska leverantörens arbete med att säkerställa avtalad kvalitet. Dessa exempel syftar till att betona betydelsen av att nämnderna är på det klara med i vilka upphandlingar det är relevant att avtal är utformade på ett sätt som säkerställer beställarens, d.v.s., nämndens, insyn i att verksamheten utförs som avtalat.

Därför har vi efterfrågat hur nämnderna säkerställer att de upphandlingar som bedöms som särskilt relevanta genom avtal medger insyn i privata utförarens verksamhet. Av svaren går det inte att utläsa att ett arbetssätt i form av rutin eller liknande som säkerställer detta finns.

Bedömning

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Den samlade bilden av vår granskning är att nämnderna deltar i samtliga större upphandlingar. Vi konstaterar vidare att nämnderna vid behov eller efterfrågan får information från förvaltningarna rörande avtalsuppföljning eller vid särskild fråga huruvida leverantören uppfyller sina åtaganden i enlighet med avtal och anbud. Däremot kan inte vår granskning visa att nämnderna har ett arbetssätt i hur de utformar avtal som innebär att de säkerställer insyn i privata utförarens verksamhet när så bedöms vara relevant.

Därmed anses det *inte* vara säkerställt att nämnderna har tillräcklig insyn i upphandlade avtal. Vi rekommenderar därför nämnderna att, i de fall det bedöms som relevant, säkerställa att avtal är utformade så att tillräcklig insyn i privata utförarens verksamheter medges.

4 Svar på revisionsfrågor

Övergripande revisionsfråga

Har nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden en tillräcklig intern kontroll avseende styrning och kontroll av att privata utförare genomför avtalad verksamhet?

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Nej. Efter genomförd granskning konstaterar vi att det finns utrymme att stärka den interna kontrollen genom att fastställa arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare. Detta visar sig i allmänhet i frågan om nämndernas riskanalys och förmåga att bedöma beredskapen hos privata utförare att fullgöra sina avtal, och i synnerhet i nämnden för teknik, fritid och kulturs arbetsformer för att följa upp och styra privata utförare. Det finns även anledning för nämnderna att se över hur en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare kan säkerställas.

Övriga revisionsfrågor

Har nämnderna säkerställt en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare? Finns en särskild organisation för detta?

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Nej. Kontroll och uppföljning av avtal är delegerat till budgetansvarig chef eller handläggare. Därutöver saknas organisation, i betydelsen att det finns en utpekad funktion med samordningsansvar, för kontroll och uppföljning av privata utförare. Sammantaget bedöms kontroll och uppföljning av privata utförare vara fragmentiserad vilket försvårar kunskap om privata utförarens effektivitet och kvalitet ur ett helhetsperspektiv. Därmed anses det *inte* finnas en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av privata utförare vid någon av nämnderna.

Genomför nämnderna en riskanalys beträffande utförarnas förmåga att fullgöra sina avtal? Gör nämnderna någon bedömning kring vilken beredskap som upprätthålls för att kunna hantera en situation där en utförare inte kan fullgöra sina avtal?

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Nej. Granskningen har kommit fram till att det inte genomförs riskanalys eller görs någon bedömning kring privata utförarens beredskap att fullgöra sina avtal vid någon av nämnderna.

Har nämnderna utarbetat ändamålsenliga arbetsformer för att styra och följa upp privata utförare?

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Nej. Det förekommer återkommande avstämningar mellan nämnden och förvaltningen men då föredragningar vid dessa möten är muntliga och inte dokumenteras, bedömer vi att denna arbetsform är sårbar och inte i tillräcklig utsträckning säkerställer kontinuitet eller att tillräckliga förutsättningar skapas för att följa upp och styra privata utförare ur ett mer långsiktigt perspektiv. Dessutom är frågan om privata utförare inte en stående punkt på nämndens dagordning.

Socialnämnden

Delvis. Vår granskning visar att socialnämnden har utarbetat ändamålsenliga arbetsformer i form av konceptet "kontaktpolitiker". Vi bedömer dock att nämnden behöver tydliggöra och formalisera kontaktpolitikerns uppdrag.

Genomför nämnderna fortlöpande systematiska kontroller av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet?

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Nej. Vår granskning kan inte styrka att det bedrivs någon systematisk kontroll av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet vid nämnden för teknik, fritid och kultur. Vi bedömer det inte som effektivt att ansvaret för att upprätthålla systematik i kontrollen av privata utförare är delegerat till budgetansvarig chef eller tjänsteperson.

Därutöver anser vi att det är en brist att det inte finns någon dokumentation i form av rutiner eller uppföljningsverktyg som säkerställer att nämnden för teknik, fritid och kultur har kontroll över att tjänster som utförs av privata utförare genomförs enligt avtal.

Socialnämnden

Ja. Granskningen bedömer att socialnämnden fortlöpande genomför systematiska kontroller av hur privata utförare genomför avtalade verksamhet.

Har nämnderna säkerställt en tillräcklig insyn i upphandlade avtal?

Nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden

Nej. Nämnderna har inte säkerställt ett arbetssätt som medger att de i de fall det bedöms som relevant har avtal som är utformade så att de medger insyn i privata utförarens verksamhet.

2019-11-04

KPMG AB

Martin Jansson

Verksamhetsrevisor

Anders Petersson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Bilaga 1 – granskade dokument.

- Socialförvaltningen, tjänsteutlåtande, 2019-01-30, Änr SN 2019/10.790, *Kontaktpolitiker 2019*
- Socialförvaltningen, ospecificerad dokumenttyp, 2017-10-30, *Uppföljning verksamhet*
- Socialnämnden, *Förfrågningsunderlag för upphandling av service- och omsorgsinsatser inom hemtjänst*, Dnr; 47/2013.055.
- Socialnämnden, *Reglemente för socialnämnden*, Dnr KS 2019/15.003.
- Nämnden för teknik, fritid och kultur, *Reglemente för nämnden för teknik, fritid och kultur Kommunstyrelsens förvaltning*, dnr KS 2019/15.003.

Bilaga 2 – Intervjurespondenter

- Socialnämndens ordförande
- Socialförvaltningen, förvaltningschef
- Nämnden för teknik, fritid och kultur, ordförande
- Stadsbyggnadsförvaltningen, förvaltningschef
- Verksamhetsutvecklare, kommunledningskontoret

§ 54 Svar på revisionsrapport: Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Nämnden för teknik, fritid och kulturs beslut

Förvaltningens svar på revisionsrapporten godkänns.

Nämnden för teknik, fritid och kultur föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

Vaxholms stads förtroendevalda revisorer, genom KPMG har fått i uppdrag att granska hur nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2019.

Genom att anta *programmet för privata utförare* bedöms att bristerna kommer kunna åtgärdas. Genom att följa programmet samt de förslag på åtgärder fastställs arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport-Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare
2019-11-27

Missiv Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, 2019-11-04

Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare - Revisionsrapport, 2019-11-04

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kommunstyrelsen

För kännedom: Anders Haglund, förtroendevald revisor

Stadsbyggnadsförvaltningen
Susanne Edén
Stadsbyggnadschef

Svar på revisionsrapport-Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Förslag till beslut

Nämnden för teknik, fritid och kulturs beslut

Förvaltningens svar på revisionsrapporten godkänns.

Nämnden för teknik, fritid och kultur föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Vaxholms stads förtroendevalda revisorer, genom KPMG har fått i uppdrag att granska hur nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2019.

Genom att anta *programmet för privata utförare* bedöms att bristerna kommer kunna åtgärdas. Genom att följa programmet samt de förslag på åtgärder fastställs arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare.

Bakgrund

Fullmäktige ska enligt kommunallagen 5 kap. 3 § inför varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Syftet är att kontrollen och insynen ska bli bättre. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Vaxholms stads förtroendevalda revisorer, genom KPMG har fått i uppdrag att granska hur nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende styrning och kontroll av att privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Ärendebeskrivning

Revisorerna har efter intervjuer och granskning av dokument kommit fram till att nämndernas interna kontroll vad gäller privata utförare bedöms otillräcklig.

I rapporten föreslås nämnden för teknik, fritid och kultur att

- fastställa styrformer som syftar till att tydliggöra och säkerställa en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare.
- fastställa en rutin som säkerställer att återkommande bedömningar görs av privata utförares beredskap att fullgöra sina avtal. Rutinen bör ha som utgångspunkt en riskanalys som bl.a. beaktar funktioner och verksamheter inom nämndernas ansvarsområden som bedöms hantera särskilt viktiga samhällsviktiga tjänster.
- i de fall det bedöms som relevant säkerställa att avtal är utformade så att de säkerställer tillräcklig insyn i upphandlade verksamheter.
- dokumentera de idag muntliga avstämningarna som fortlöpande sker med stadsbyggnadsförvaltningens representanter i syfte att minska sårbarheten, öka kontinuiteten och stärka det långsiktiga perspektivet när det gäller att följa upp och styra privata utförare.
- säkerställa att frågan om uppföljning av avtal med privata utförare behandlas av nämnden.
- fastställa styrformer som säkerställer systematisk uppföljning och kontroll av hur privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Bedömning

Åtgärderna bedöms i huvudsak som rimliga och genom antagandet av *programmet för privata utförare* bedöms bristerna kunna åtgärdas. Genom att följa programmet och fastställs arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare.

Finansiering

Avseende kontroll av befintliga avtal så sker finansiering inom ram.

Uppföljning och utvärdering

Förvaltningens avsikt är att återkomma med en informationspunkt avseende läget med privata utförare under nämnderna, senast med början 2020.

Handlingar i ärendet

Svar på revisionsrapport-Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare 20191127

Missiv Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare, 20191104

Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare - Revisionsrapport, 20191104

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunstyrelsen

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2019-11-26

Änr TFK 2019/140.007

3 av 3

För kännedom: Anders Haglund, förtroendevald revisor

§ 107 Svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Socialnämndens beslut

1. Socialförvaltningens svar på revisionsrapporten godkänns och överlämnas som nämndens eget med tillägg att det inte är kontaktpolitikernas uppdrag att belysa privata utförares beredskap att fullfölja ingångna avtal. Det är nämndens ansvar.
2. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag till dokument som tydliggör kontaktpolitikernas uppdrag.

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

Vaxholms stads förtroendevalda revisorer, KPMG har fått i uppdrag att granska hur nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2019.

Genom att anta *programmet för privata utförare* bedöms att bristerna kommer kunna åtgärdas. Genom att följa programmet samt de förslag på åtgärder fastställs arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag med tillägg att det i svaret ska tydliggöras att det inte är kontaktpolitikernas uppdrag att belysa privata utförares beredskap att fullfölja ingångna avtal. Det är nämndens ansvar. Vidare yrkas att förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag till dokument som tydliggör kontaktpolitikernas uppdrag.

Ordföranden finner att nämnden enhälligt bifaller yrkandet.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare
Missiv. Granskning nämndernas kontroll av privata utförare
Revisionsrapport - Granskning nämndernas kontroll av privata utförare

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Agneta Franzen, Kansliet

För kännedom: Anders Haglund, förtroendevald revisor

Socialförvaltningen
Agneta Franzén
Förvaltningschef

Svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare

Förslag till beslut

Socialnämndens beslut

Socialförvaltningens svar på revisionsrapporten godkänns och överlämnas som nämndens eget.

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Informationen noteras till protokollet.

Ärendebeskrivning

Vaxholms stads förtroendevalda revisorer, KPMG har fått i uppdrag att granska hur nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2019.

Genom att anta *programmet för privata utförare* bedöms att bristerna kommer kunna åtgärdas. Genom att följa programmet samt de förslag på åtgärder fastställs arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare.

Bakgrund

Fullmäktige ska enligt kommunallagen 5 kap. 3 § inför varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Syftet är att kontrollen och insynen ska bli bättre. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Vaxholms stads förtroendevalda revisorer, KPMG har fått i uppdrag att granska hur nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden säkerställer en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2019.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden för teknik, fritid och kultur samt socialnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende styrning och kontroll av att privata utförare genomför avtalad verksamhet.

Den sammanvägda bedömningen av revisionen är att nämndernas interna kontroll vad gäller privata utförare bedöms otillräcklig.

I rapporten föreslås socialnämnden att:

- fastställa styrformer som syftar till att tydliggöra och säkerställa en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av de tjänster som tillhandahålls av privata utförare.
- fastställa en rutin som säkerställer att återkommande bedömningar görs av privata utförares beredskap att fullgöra sina avtal. Rutinen bör ha som utgångspunkt en riskanalys som bl.a. beaktar funktioner och verksamheter inom nämndernas ansvarsområden som bedöms hantera särskilt viktiga samhällsviktiga tjänster.
- i de fall det bedöms som relevant säkerställa att avtal är utformade så att de säkerställer tillräcklig insyn i upphandlade verksamheter.
- Nämnden bör fastställa dokument som tydliggör kontaktpolitikerns uppdrag och som säkerställer att ansvarig kontaktpolitiker även belyser privata utförares beredskap att fullfölja ingångna avtal.

Åtgärderna bedöms rimliga och genom antagandet av *programmet för privata utförare* bedöms bristerna kunna åtgärdas. Genom att följa programmet och fastställs arbetsformer och dokumentation som stödjer styrning och kontroll avseende privata utförare.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Svar på revisionsrapport – Granskning av nämndernas kontroll av privata utförare
Missiv. Granskning nämndernas kontroll av privata utförare
Revisionsrapport - Granskning nämndernas kontroll av privata utförare

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunstyrelsen

För kännedom: Anders Haglund, förtroendevald revisor

§ 25 Svar på motion från Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog samt medborgarförslag – minoritets- återremitterades av kommunfullmäktige 2019-09-23 § 52

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås avseende yrkande om införande av medborgarförslag och anses i övrigt besvarad med hänvisning till vad som framförts i tjänsteutlåtanden daterade 2019-08-14 samt 2020-01-17.

Ärendebeskrivning

Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) yrkar i rubricerad motion att Vaxholms stad inleder samarbete med SKR (tidigare SKL) i syfte att utveckla och implementera metoden "medborgardialog" samt att medborgardialog integreras som en del av stadens styrning och verksamhetsutveckling. Vidare yrkar motionärerna att medborgarförslag införs i Vaxholm stad från och med 1 januari 2020.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-23 § 52 att återremittera ärendet, enligt regeln om minoritetsåterremiss, med motivering att motionssvaret behöver kompletteras med kommunstyrelsens uppfattning om Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) metodik för medborgardialog.

Medborgardialog är ett område som förvaltningen, tillsammans med stadens förtroendevalda, jobbat aktivt med de senaste åren. Under förra mandatperioden testades flera olika nya arbetssätt för att utveckla dialogen med stadens medborgare. Exempelvis genomfördes politikercaféer i samband med ett flertal fullmäktigesammanträden där det fanns möjlighet för medborgare att träffa stadens politiker och diskutera aktuella frågor. Kommunen har också mött medborgare vid ö-möten på Tynningö, Rindö-Skarpö samt Resarö. Vid dessa möten har stadens medborgare kunnat träffa representanter från stadens förvaltningar samt andra aktörer såsom Roslagsvatten för att diskutera aktuella frågor i Vaxholm. Under våren 2019 inleddes även arbetet med Vaxholms stads nya översiktsplan (Vaxholm 2040) samt en ny hållbarhetsstrategi där medborgare i Vaxholm har haft möjlighet att ge sin syn på Vaxholm idag och hur Vaxholm ska fortsätta utvecklas till år 2040. Fler än 1000 personer svarade på den webbenkät som skickades ut och cirka 50 personer deltog vid ett dialogmöte (open-space) på temat i Kronängsskolans aula. Under hösten genomfördes även en cykelturné med besök på flera av stadens öar för att prata vidare om Vaxholms stads översiktsplan. Syftet var att möta både fritids- och fastboende samt företagare för att diskutera hur Vaxholms fysiska miljö ska utvecklas i ett långsiktigt och hållbart perspektiv. Insatserna för dialog och medborgardeltagande bedöms ha nått ut brett vad gäller både ålder och kön. Transparens och återkoppling är viktiga delar i ett framgångsrikt arbete med medborgardeltagande och dialog. Under hösten 2019 genomfördes därför en utställning i Rådhuset där materialet från medborgardialogen visades för allmänheten.

Utöver ovan nämnda exempel var det även, vid kommunstyrelsens strategidag (under våren 2019), särskilt fokus på medborgardialog då SKR (tidigare SKL) var inbjudna för information och inspiration till förvaltning och förtroendevalda i ämnet. Vid detta tillfälle fick de förtroendevalda i kommunstyrelsen ta del av SKR:s modell för medborgardialog samt exempel från andra kommuner på när medborgardialog fungerat bra och mindre bra.

Ovan insatser är exempel på medborgardialoger som genomförts under de senaste åren i Vaxholms stad där flera olika metoder har använts med varierande resultat. Kommunledningskontoret lägger ingen värdering i om Vaxholms stad bör ansluta sig till en specifik modell/metod för medborgardialog, exempelvis SKL:s metod för medborgardialog. Det är nog dock av större betydelse att det finns en

Kommunstyrelsen

strategi bland kommunens politiker och tjänstepersoner för i vilka sammanhang och frågor medborgardialog som verktyg ska användas.

Kommunledningskontoret hänvisar i övrigt till tidigare svar i tjänsteutlåtande daterat 2019-08-14.

Yrkanden

Peter Lindqvist (-) och Sara Strandberg (V) yrkar bifall till motionen.

Fredrik Östman (C) yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag.

Proposition

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut. Ordföranden ställer proposition på de båda yrkandena var för sig och finner bifall till förvaltningens beslutsförslag.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2020-01-17

Protokollsutdrag KF 2019-09-23 § 52

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2019-08-14

Motion av Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog och medborgarförslag.

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kansliet

Kommunledningskontoret
Kristoffer Staaf
Kanslichef

Svar på motion från Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog samt medborgarförslag - minoritetsåterremitterades av kommunfullmäktige 2019-09-23 § 52

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås avseende yrkande om införande av medborgarförslag och anses i övrigt besvarad med hänvisning till vad som framförts i tjänsteutlåtanden daterade 2019-08-14 samt 2020-01-17.

Ärendebeskrivning

Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) yrkar i rubricerad motion att Vaxholms stad inleder samarbete med SKR (tidigare SKL) i syfte att utveckla och implementera metoden "medborgardialog" samt att medborgardialog integreras som en del av stadens styrning och verksamhetsutveckling. Vidare yrkar motionärerna att medborgarförslag införs i Vaxholm stad från och med 1 januari 2020.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-23 § 52 att återremittera ärendet, enligt regeln om minoritetsåterremiss, med motivering att motionssvaret behöver kompletteras med kommunstyrelsens uppfattning om Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) metodik för medborgardialog.

Medborgardialog är ett område som förvaltningen, tillsammans med stadens förtroendevalda, jobbat aktivt med de senaste åren. Under förra mandatperioden testades flera olika nya arbetssätt för att utveckla dialogen med stadens medborgare. Exempelvis genomfördes politikercaféer i samband med ett flertal fullmäktigesammanträden där det fanns möjlighet för medborgare att träffa stadens politiker och diskutera aktuella frågor. Kommunen har också mött medborgare vid ö-möten på Tynningö, Rindö-Skarpö samt Resarö. Vid dessa möten har stadens medborgare kunnat träffa representanter från stadens förvaltningar samt andra aktörer såsom Roslagsvatten för att diskutera aktuella frågor i Vaxholm. Under våren 2019 inleddes även arbetet med Vaxholms stads nya översiktsplan (Vaxholm 2040) samt en ny hållbarhetsstrategi där medborgare i Vaxholm har haft möjlighet att ge sin syn på Vaxholm idag och hur Vaxholm ska fortsätta utvecklas till år 2040. Fler än 1000 personer svarade på den webbenkät som skickades ut och cirka 50 personer deltog vid ett dialogmöte (open-space) på temat i Kronängsskolans aula. Under hösten genomfördes även en cykelturné med besök på flera av stadens öar för att prata vidare om Vaxholms stads översiktsplan. Syftet var att möta både fritids- och fastboende samt företagare för att diskutera hur Vaxholms fysiska miljö ska utvecklas i ett långsiktigt och hållbart

perspektiv. Insatserna för dialog och medborgardeltagande bedöms ha nått ut brett vad gäller både ålder och kön. Transparens och återkoppling är viktiga delar i ett framgångsrikt arbete med medborgardeltagande och dialog. Under hösten 2019 genomfördes därför en utställning i Rådhuset där materialet från medborgardialogen visades för allmänheten.

Utöver ovan nämnda exempel var det även, vid kommunstyrelsens strategidag (under våren 2019), särskilt fokus på medborgardialog då SKR (tidigare SKL) var inbjudna för information och inspiration till förvaltning och förtroendevalda i ämnet. Vid detta tillfälle fick de förtroendevalda i kommunstyrelsen ta del av SKR:s modell för medborgardialog samt exempel från andra kommuner på när medborgardialog fungerat bra och mindre bra.

Ovan insatser är exempel på medborgardialoger som genomförts under de senaste åren i Vaxholms stad där flera olika metoder har använts med varierande resultat. Kommunledningskontoret lägger ingen värdering i om Vaxholms stad bör ansluta sig till en specifik modell/metod för medborgardialog, exempelvis SKL:s metod för medborgardialog. Det är nog dock av större betydelse att det finns en strategi bland kommunens politiker och tjänstepersoner för i vilka sammanhang och frågor medborgardialog som verktyg ska användas.

Kommunledningskontoret hänvisar i övrigt till tidigare svar i tjänsteutlåtande daterat 2019-08-14.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2020-01-17

Protokollsutdrag KF 2019-09-23 § 52

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2019-08-14

Motion av Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog och medborgarförslag.

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kansliet

§ 52 Svar på motion från Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog samt medborgarförslag

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras, enligt regeln om minoritetsåterremiss, med motivering att motionssvaret behöver kompletteras med kommunstyrelsens uppfattning om Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) metodik för medborgardialog.

Ärendebeskrivning

Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) yrkar i rubricerad motion att Vaxholms stad inleder samarbete med SKL i syfte att utveckla och implementera metoden "medborgardialog" samt att medborgardialog integreras som en del av stadens styrning och verksamhetsutveckling. Vidare yrkar motionärerna att medborgarförslag införs i Vaxholm stad från och med 1 januari 2020.

Medborgardialog

Kommunledningskontoret är positiv till förslag kring utvecklad medborgardialog. Detta är något som förvaltningen tillsammans med stadens förtroendevalda jobbat aktivt med de senaste åren. Under förra mandatperioden testades flera olika nya arbetssätt för att utveckla dialogen med stadens medborgare. Exempelvis genomfördes politikercaféer i samband med ett flertal fullmäktigesammanträden där det fanns möjlighet för medborgare att träffa stadens politiker och diskutera aktuella frågor. Kommunen har också mött medborgare vid ö-möten på Tynningö, Rindö-Skarpö samt Resarö. Vid dessa möten har stadens medborgare kunnat träffa representanter från stadens förvaltningar samt andra aktörer såsom Roslagsvatten för att diskutera aktuella frågor i Vaxholm. Under våren 2019 inleddes även arbetet med Vaxholms stads nya översiktsplan (Vaxholm 2040) samt en ny hållbarhetsstrategi där medborgare i Vaxholm har haft möjlighet att ge sin syn på Vaxholm idag och hur Vaxholm ska fortsätta utvecklas till år 2040. Fler än 1000 personer svarade på den webbenkät som skickades ut innan sommaren och cirka 50 personer deltog vid ett dialogmöte (open-space) på temat i Kronängsskolans aula i juni. Nästa steg under hösten är en cykelturné med besök på flera av stadens öar för att prata vidare om Vaxholms stads översiktsplan. Syftet är att möta både fritids- och fastboende samt företagare för att diskutera hur Vaxholms fysiska miljö ska utvecklas i ett långsiktigt och hållbart perspektiv. Under våren har det även vid kommunstyrelsens strategidag varit särskilt fokus på medborgardialog där SKL var inbjudna för information och inspiration till förvaltning och förtroendevalda i ämnet.

Kommunledningskontoret konstaterar att merborgardialog är en mycket aktuell fråga både inom förvaltningen, bland stadens förtroendevalda samt hos medborgarna i Vaxholm. Ett stort antal insatser för att utveckla merborgardialog har genomförts de senaste åren och arbetet med detta kommer fortsätta under mandatperioden.

Medborgarförslag

År 2001 infördes en möjlighet för kommuner att besluta att den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag). Detta kräver ett beslut i fullmäktige och hanteringen av medborgarförslag behöver anges i arbetsordningen. Kommunledningskontoret är positiv till förslag för ökad dialog mellan medborgare och förtroendevalda, men menar att det finns bättre metoder för detta än att införa medborgarförslag i Vaxholm stad. En majoritet av kommunerna i Sverige har infört en möjlighet att lämna medborgarförslag, men trenden är att flera av dessa nu väljer att ta bort denna möjlighet (se "Låt fler forma framtiden", SOU 2016:5). De positiva aspekterna av att införa medborgarförslag kan vara en ökad kontakt med kommunens medborgare samt en möjlighet för dem att komma till tals. Erfarenheter av medborgarförslag visar dock att medborgarförslag innebär en stor

Kommunfullmäktige

administrativ börda för kommunen samt att väldigt få förslag bifalls. Även förslag som avslås behöver utredas och sammantaget blir administrationen för att hantera frågor som inte beslutas i fullmäktige omfattande. De senaste två åren har, som exempel, Eskilstuna kommun, Gnesta kommun, Vadstena kommun och Botkyrka kommun beslutat att ta bort möjligheten till medborgarförslag i kommunallagens mening. Skälen som angetts är att hanteringen av medborgarförslag anses vara krånglig och otidsenlig, kräver omfattande administration för den kommunala organisationen samt är förknippade med formkrav som förvårar för den enskilde invånaren. Vidare har det visat sig vara väldigt långa svarstider och ett stort antal medborgarförslag som lämnas in från samma (fåtal) personer.

Flera kommuner har valt att, i stället för det formella medborgarförslag som föreskrivs i kommunallagen, erbjuda medborgarna alternativa metoder för att lämna synpunkter/förslag. Flera kommuner har till exempel infört någon typ av elektronisk förslagsrätt. Beredningen av medborgarförslag har visat sig ta lång tid och motsvarar inte de krav och förväntningar som många medborgare ställer på snabb information och kommunikation med kommunen. I Botkyrka kommun har exempelvis medborgarförslagen ersatts med en utvecklad form av synpunktshantering på webben. Syftet är att uppnå en mer effektiv hantering och handläggning av inkomna förslag från allmänheten samt en snabbare återkoppling till förslagsställaren. I korthet innebär detta att inkomna synpunkter/förslag fördelas till lämplig tjänsteperson på respektive förvaltning som hanterar och beslutar i frågan inom dennes mandat. Synpunkter/förslag som anses vara av mer principiell beskaffenhet/politisk karaktär kan lyftas för hantering i berörd nämnd efter beslut av ordföranden i nämnden. Nämndens ordförande ska därför hållas löpande informerad om de synpunkter/förslag som inkommer och som rör nämndens ansvarsområde. En fördel med denna typ av synpunktshantering är att även synpunkter/förslag från företagare och sommarboende kan hanteras. Vid ett införande av medborgarförslag kan endast personer som är folkbokförda i Vaxholm lämna in förslag.

Vaxholms stad har nyligen genomfört en upphandling av en e-tjänsteplattform (Artwise) som tagits i bruk under året. Via e-tjänsteplattformen är det möjligt för medborgare att ställa frågor, lämna synpunkter och göra felanmälningar. Det finns därmed möjlighet att skapa en mer utvecklad form av synpunktshantering i enlighet med exempelvis Botkyrkas modell.

Med anledning av ovanstående är kommunledningskontorets bedömning att en utvecklad form av synpunktshantering är en mer framkomlig väg än att nu införa möjlighet till medborgarförslag så som stipuleras i kommunallagen.

Yrkanden

Malin Forsbrand (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens beslutsförslag.

Rickard Gille (-), Peter Lindqvist (-), Lisbeth Hjalmarsson Grunditz (WP) och Sara Strandberg (V) yrkar i första hand att ärendet återremitteras med motivering att motionssvaret behöver kompletteras med kommunstyrelsens uppfattning om Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) metodik för medborgardialog och i andra hand bifall till motionen.

Ajournering kl. 20:35-20:47.

Proposition

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till beslut. Ordföranden ställer först proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Voterings begärs och verkställs.

.....
Ordförande   Justerare

Kommunfullmäktige

Voteringsproposition

Ordföranden föreslår och får följande voteringsproposition godkänd av kommunfullmäktige:

Ja röstar: den som bifaller att ärendet ska avgöras idag.

Nej röstar: den som bifaller att ärendet återremitteras med motivering att motionssvaret behöver kompletteras med kommunstyrelsens uppfattning om Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) metodik för medborgardialog.

Omröstningsresultat

Ordföranden finner att kommunfullmäktige med 19 ja-röster mot 12 nej-röster beslutar att återremittera ärendet (enligt regeln om minoritetsåterremiss).

Handlingar

Protokollsutdrag KS/2019-09-12 § 112

Protokollsutdrag AU § 55/2019-08-28

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2019-09-14

Motion av Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog och medborgarförslag

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kansliet

Kommunledningskontoret
Kristoffer Staaf
Kanslichef

Svar på motion från Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog samt medborgarförslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås med hänvisning till vad som framförts i tjänsteutlåtandet.

Ärendebeskrivning

Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) yrkar i rubricerad motion att Vaxholms stad inleder samarbete med SKL i syfte att utveckla och implementera metoden ”medborgardialog” samt att medborgardialog integreras som en del av stadens styrning och verksamhetsutveckling. Vidare yrkar motionärerna att medborgarförslag införs i Vaxholm stad från och med 1 januari 2020.

Medborgardialog

Kommunledningskontoret är positiv till förslag kring utvecklad medborgardialog. Detta är något som förvaltningen tillsammans med stadens förtroendevalda jobbat aktivt med de senaste åren. Under förra mandatperioden testades flera olika nya arbetssätt för att utveckla dialogen med stadens medborgare. Exempelvis genomfördes politikercaféer i samband med ett flertal fullmäktigesammanträden där det fanns möjlighet för medborgare att träffa stadens politiker och diskutera aktuella frågor. Kommunen har också mött medborgare vid ö-möten på Tynningö, Rindö-Skarpö samt Resarö. Vid dessa möten har stadens medborgare kunnat träffa representanter från stadens förvaltningar samt andra aktörer såsom Roslagsvatten för att diskutera aktuella frågor i Vaxholm. Under våren 2019 inleddes även arbetet med Vaxholms stads nya översiktsplan (Vaxholm 2040) samt en ny hållbarhetsstrategi där medborgare i Vaxholm har haft möjlighet att ge sin syn på Vaxholm idag och hur Vaxholm ska fortsätta utvecklas till år 2040. Fler än 1000 personer svarade på den webbenkät som skickades ut innan sommaren och cirka 50 personer deltog vid ett dialogmöte (open-space) på temat i Kronängsskolans aula i juni. Nästa steg under hösten är en cykelturné med besök på flera av stadens öar för att prata vidare om Vaxholms stads översiktsplan. Syftet är att möta både fritids- och fastboende samt företagare för att diskutera hur Vaxholms fysiska miljö ska utvecklas i ett långsiktigt och hållbart perspektiv. Under våren har det även vid kommunstyrelsens strategidag varit särskilt fokus på medborgardialog där SKL var inbjudna för information och inspiration till förvaltning och förtroendevalda i ämnet.

Kommunledningskontoret konstaterar att merborgardialog är en mycket aktuell fråga både inom förvaltningen, bland stadens förtroendevalda samt hos medborgarna i Vaxholm. Ett stort antal insatser för att utveckla merborgardialog har genomförts de senaste åren och arbetet med detta kommer fortsätta under mandatperioden.

Medborgarförslag

År 2001 infördes en möjlighet för kommuner att besluta att den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag). Detta kräver ett beslut i fullmäktige och hanteringen av medborgarförslag behöver anges i arbetsordningen. Kommunledningskontoret är positiv till förslag för ökad dialog mellan medborgare och förtroendevalda, men menar att det finns bättre metoder för detta än att införa medborgarförslag i Vaxholm stad. En majoritet av kommunerna i Sverige har infört en möjlighet att lämna medborgarförslag, men trenden är att flera av dessa nu väljer att ta bort denna möjlighet (se "Låt fler forma framtiden", SOU 2016:5). De positiva aspekterna av att införa medborgarförslag kan vara en ökad kontakt med kommunens medborgare samt en möjlighet för dem att komma till tals. Erfarenheter av medborgarförslag visar dock att medborgarförslag innebär en stor administrativ börda för kommunen samt att väldigt få förslag bifalls. Även förslag som avslås behöver utredas och sammantaget blir administrationen för att hantera frågor som inte beslutas i fullmäktige omfattande. De senaste två åren har, som exempel, Eskilstuna kommun, Gnesta kommun, Vadstena kommun och Botkyrka kommun beslutat att ta bort möjligheten till medborgarförslag i kommunallagens mening. Skälen som angetts är att hanteringen av medborgarförslag anses vara krånglig och otidsenlig, kräver omfattande administration för den kommunala organisationen samt är förknippade med formkrav som förvårar för den enskilde invånaren. Vidare har det visat sig vara väldigt långa svarstider och ett stort antal medborgarförslag som lämnas in från samma (fåtal) personer.

Flera kommuner har valt att, i stället för det formella medborgarförslag som föreskrivs i kommunallagen, erbjuda medborgarna alternativa metoder för att lämna synpunkter/förslag. Flera kommuner har till exempel infört någon typ av elektronisk förslagsrätt. Beredningen av medborgarförslag har visat sig ta lång tid och motsvarar inte de krav och förväntningar som många medborgare ställer på snabb information och kommunikation med kommunen. I Botkyrka kommun har exempelvis medborgarförslagen ersatts med en utvecklad form av synpunktshantering på webben. Syftet är att uppnå en mer effektiv hantering och handläggning av inkomna förslag från allmänheten samt en snabbare återkoppling till förslagsställaren. I korthet innebär detta att inkomna synpunkter/förslag fördelas till lämplig tjänsteperson på respektive förvaltning som hanterar och beslutar i frågan inom dennes mandat. Synpunkter/förslag som anses vara av mer principiell beskaffenhet/politisk karaktär kan lyftas för hantering i berörd nämnd efter beslut av ordföranden i nämnden. Nämndens ordförande ska därför hållas löpande informerad om de synpunkter/förslag som inkommer och som rör nämndens ansvarsområde. En fördel med denna typ av synpunktshantering är att även synpunkter/förslag från företagare och sommarboende kan hanteras. Vid ett införande av medborgarförslag kan endast personer som är folkbokförda i Vaxholm lämna in förslag.

Vaxholms stad har nyligen genomfört en upphandling av en e-tjänsteplattform (Artwise) som tagits i bruk under året. Via e-tjänsteplattformen är det möjligt för medborgare att ställa frågor, lämna synpunkter och göra felanmälningar. Det finns därmed möjlighet att skapa en mer utvecklad form av synpunktshantering i enlighet med exempelvis Botkyrkas modell.

Med anledning av ovanstående är kommunledningskontorets bedömning att en utvecklad form av synpunktshantering är en mer framkomlig väg än att nu införa möjlighet till medborgarförslag så som stipuleras i kommunallagen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2019-09-14

Motion av Peter Lindqvist (-) och Rickard Gille (-) om medborgardialog och medborgarförslag

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kansliet

Motion – Medborgardialog samt medborgarförslag.

Medborgares möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling har blivit en allt viktigare fråga för kommuner, landsting och regioner, dels för att skapa tillit till det demokratiska systemet, och dels för att utveckla ett hållbart samhälle.

Inför valet 2018 lyftes demokratifrågorna av många väljare som en viktig valfråga i Vaxholm. Många medborgare i Vaxholm upplever att det är svårt att komma till tals samt svårt att påverka under samråd eller inför olika beslut.

Vi vill skapa förutsättningar för en stärkt demokrati i Vaxholm, vilket enligt oss innebär att man behöver göra en riktad satsning för att nå resultat.

Mittsamverkan för Vaxholm har i sitt uppdaterade program en ambition att införa en Demokratiberedning vilket vi välkomnar. I avvaktan på det ärendets eventuella beredning och beslut har vi två konkreta förslag.

Medborgardialog

Under ett antal år har SKL arbetat med att stödja kommuner för att pröva och utveckla arbetet inom området medborgardialog.

Erfarenheter visar att SKL:s modell för medborgardialog fungerar väl och varit uppskattad av de medborgare som deltagit i processerna. Därför kommer SKL, genom projekt medborgardialog, att fortsätta driva nätverk under 2019 - 2022 med syftet att pröva och utveckla modellen samt visa på lärande exempel.

Medborgarförslag

Enligt kommunallagen innebär medborgarförslag en rätt, för den som är folkbokförd (även barn, ungdomar och utländska medborgare) i en kommun att väcka ärenden i fullmäktige om frågor inom kommunens ansvarsområden. I dag har över 200 kommuner i Sverige infört medborgarförslag.

Positiva erfarenheter från kommuner som har infört medborgarförslag är att allmänheten har fått ytterligare en möjlighet att komma till tals, och att kontakten mellan medborgare – förvaltning – politiker ökar samt att intresset och engagemanget för kommunens uppdrag ökar.

Vi föreslår:

- Att Vaxholm stad inleder samarbete med SKL i syfte att utveckla och implementera metoden "medborgardialog".
- Att "medborgardialog" integreras som en del av stadens styrning och verksamhetsutveckling.
- Att kommunfullmäktige inför medborgarförslag from 1 januari 2020.

Nedanstående är möjliga och naturliga konsekvenser om ovanstående beslutas:

- Att det skall gå att lämna medborgarförslag på olika sätt (brev, digitalt & via webben)
- Att förvaltningen får i uppdrag att uppdatera kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens samt nämnders reglemente så att medborgarförslag kan hanteras och beslutas.
- Att förvaltningen får i uppdrag att uppdatera beredningsprocessen, så att den även innefattar medborgarförslag
- Att förvaltningen får i uppdrag kommunicera till medborgarna gällande möjligheten att lämna medborgarförslag samt bjuda in till medborgardialog i aktuella frågor, med start 2019
- Att förvaltningen får i uppdrag att "öronmärka" en budget i KS som är kopplat för att kunna hantera och verkställa inkomna medborgarförslag.
- Att förvaltningen & politiker fortsätter jobbet med att utveckla medborgardialogen tillsammans med de boende i Vaxholms stad

Vaxholm 2019-05-29

Peter Lindqvist(-) och Rickard Gille(-)

§ 14 Svar på motion (V) om Arkitekturpolicy för Vaxholm

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Motion om Arkitekturpolicy för Vaxholm anses besvarad.

Ärendebeskrivning

Motionen från Sara Strandberg/ Vänsterpartiet gällande Arkitekturpolicy för Vaxholm yrkar att Vaxholms stad tar fram en arkitekturpolicy som grundas på vår kulturmiljö samt har ett långsiktigt perspektiv på hållbarhet ur ekologisk, social, ekonomisk och kulturell synvinkel.

Förvaltningens svar:

Förvaltningen delar uppfattningen att kvalitets- och gestaltungsfrågor behöver lyftas fram och diskuteras. En fördjupning i frågan kommer att göras i arbetet med den nya översiktsplanen Vaxholm 2040. Det är också lämpligt att ta fram en arkitekturstrategi/policy eller ett arkitekturprogram för Vaxholms stad. En arkitekturstrategi kan vara ett stöd vid framtagande av detaljplaner, i handläggning av bygglovsärenden och vid förvaltning och exploatering av fastigheter.

Frågan är aktuell genom det nationella mål för arkitektur-, form- och designpolitiken som Riksdagen antog i maj 2018. "Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön."

Mer information om arkitekturpolitiken finns bland annat på Boverkets webb:

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arkitekturpolitiken/>

För kopplingen mellan arkitektur och Plan- och bygglagen, se gärna Boverkets film med riksarkitekten Helena Bjarnegård <https://www.youtube.com/watch?v=ISuuHd7qkmw>

Yrkanden

Sara Strandberg (V) yrkar bifall till motionen.

Fredrik Östman (C) yrkar bifall till planeringsutskottets beslutsförslag.

Proposition

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut. Ordföranden ställer proposition på de båda yrkandena var för sig och finner bifall till planeringsutskottets beslutsförslag.

Handlingar

Protokollsutdrag PLU 2020-01-22/§ 6

Tjänsteutlåtande, 2019-12-10

Motion från Sara Strandberg (V) om Arkitekturpolicy för Vaxholm, 2019-09-09

Kopia på beslutet till

För kännedom: Kristina Henschen kristina.henschen@vaxholm.se

§ 6 Svar på motion (V) om Arkitekturpolicy för Vaxholm

Kommunstyrelsens planeringsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Motion om Arkitekturpolicy för Vaxholm anses besvarad.

Ärendebeskrivning

Motionen från Sara Strandberg/ Vänsterpartiet gällande Arkitekturpolicy för Vaxholm yrkar att Vaxholms stad tar fram en arkitekturpolicy som grundas på vår kulturmiljö samt har ett långsiktigt perspektiv på hållbarhet ur ekologisk, social, ekonomisk och kulturell synvinkel.

Förvaltningens svar:

Förvaltningen delar uppfattningen att kvalitets- och gestaltningsfrågor behöver lyftas fram och diskuteras. En fördjupning i frågan kommer att göras i arbetet med den nya översiktsplanen Vaxholm 2040. Det är också lämpligt att ta fram en arkitekturstrategi/policy eller ett arkitekturprogram för Vaxholms stad. En arkitekturstrategi kan vara ett stöd vid framtagande av detaljplaner, i handläggning av bygglovsärenden och vid förvaltning och exploatering av fastigheter.

Frågan är aktuell genom det nationella mål för arkitektur-, form- och designpolitiken som Riksdagen antog i maj 2018. "Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön."

Mer information om arkitekturpolitiken finns bland annat på Boverkets webb:

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arkitekturpolitiken/>

För kopplingen mellan arkitektur och Plan- och bygglagen, se gärna Boverkets film med riksarkitekten Helena Bjarnegård <https://www.youtube.com/watch?v=ISuuHd7qkmw>

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, 2019-12-10

Motion från Sara Strandberg (V) om Arkitekturpolicy för Vaxholm, 2019-09-09

Kopia på beslutet till

För kännedom: Kristina Henschen kristina.henschen@vaxholm.se

Stadsbyggnadsförvaltningen
Kristina Henschen
Planchef

Svar på motion (V) om Arkitekturpolicy för Vaxholm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens planeringsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta:

Motion om Arkitekturpolicy för Vaxholm anses besvarad.

Sammanfattning

Motionen från Sara Strandberg/ Vänsterpartiet gällande Arkitekturpolicy för Vaxholm yrkar att Vaxholms stad tar fram en arkitekturpolicy som grundas på vår kulturmiljö samt har ett långsiktigt perspektiv på hållbarhet ur ekologisk, social, ekonomisk och kulturell synvinkel.

Förvaltningens svar:

Förvaltningen delar uppfattningen att kvalitets- och gestaltungsfrågor behöver lyftas fram och diskuteras. En fördjupning i frågan kommer att göras i arbetet med den nya översiktsplanen Vaxholm 2040. Det är också lämpligt att ta fram en arkitekturstrategi/policy eller ett arkitekturprogram för Vaxholms stad. En arkitekturstrategi kan vara ett stöd vid framtagande av detaljplaner, i handläggning av bygglovsärenden och vid förvaltning och exploatering av fastigheter.

Frågan är aktuell genom det nationella mål för arkitektur-, form- och designpolitiken som Riksdagen antog i maj 2018. "Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön."

Mer information om arkitekturpolitiken finns bland annat på Boverkets webb:

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arkitekturpolitiken/>

För kopplingen mellan arkitektur och Plan- och bygglagen, se gärna Boverkets film med riksarkitekten Helena Bjarnegård <https://www.youtube.com/watch?v=ISuuHd7qkmw>

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2019-12-10

Motion från Sara Strandberg (V) om Arkitekturpolicy för Vaxholm, 2019-09-09

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2019-12-10

Änr KS 2019/183.219

2 av 2

Kopia på beslutet till:

För kännedom: Kristina Henschen kristina.henschen@vaxholm.se

Vänsterpartiet i Vaxholm

Motion gällande arkitekturpolicy för Vaxholm

Många, många förknippar Vaxholm med båtar och friluftsliv, vatten och en härlig idyll, och mitt ibland detta en militär utpost som skulle försvara Stockholm. Vi har ett varumärke som få.

Att behålla sin särart är grunden till att människor tycker att det är intressant att komma till nya platser – och att älska sin hembygd. Tänk om vi bara får se likadana nya hus överallt – bara för att de är moderna!

Kvalitets- och gestaltningsfrågor behöver lyftas fram och diskuteras inför den nya översiktsplanen Vaxholm 2040.

I översiktsplanen behöver vi också värdera och titta efter var vi har värdefulla landskapsvyer, varifrån de kan ses, och om de ska värnas eller inte värnas.

I ett tidigt skede av varje nytt projekt har vi att ta ställning till vilken typ av förnyelse vi vill ha på kommunens olika öar.

I en framtagna arkitekturpolicy behöver vi ställa oss frågor som:

- På vilket sätt samspelar det nya vi tänkt med Vaxholms särart? Resarös, Rindös särart och skala etc.?
- Hur bidrar projektet till att det blir trivsammare och vackrare?
- Hur stöds vardagslivet runt om?
- Blir det offentliga rummet tillgängligt för alla?
- Är projektet ekologiskt försvarbart?
- Är bygget i harmoni med omgivningens skala?
- Vilken är den arkitektoniska idén och/eller stadsbyggnadsidén?
- Hur säkerställer vi att hållbarhet och långsiktig kvalitet inte underställs kortsiktiga överväganden?
- Hur beskrivs och kommuniceras det nya vi tänkt?

Vi behöver en checklista för att inte förivra oss när vi beslutar om nya projekt.

Vänsterpartiet yrkar

att Vaxholms stad tar fram en arkitekturpolicy som grundas på vår kulturmiljö samt har ett långsiktigt perspektiv på hållbarhet ur ekologisk, social, ekonomisk och kulturell synvinkel.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jan Jönsson', written in a cursive style.

Vaxholm 2019 09 08

§ 17 Svar på motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Motionen anses besvarad.
2. Nämnden för teknik, fritid och kultur får i uppdrag att utföra förstudie.

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet har skickat in en motion rörande solpaneler som energikälla. Förvaltningens förslag är att Fastighetsenheten under 2020 i samråd med Hållbarhetsenheten samt Bygglövsenheten utför en förstudie för att kunna ta fram en investeringsplan för solceller och solpaneler.

Yrkanden

Sara Strandberg (V) yrkar bifall till motionen.

Fredrik Östman (C) och Lars Lindgren (M) yrkar bifall till nämnden för teknik, fritid och kulturs beslutsförslag.

Proposition

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut. Ordföranden ställer proposition på de båda yrkandena var för sig och finner bifall till nämnden för teknik, fritid och kulturs beslutsförslag.

Handlingar

Protokollsutdrag TFK 2019-12-12/§ 58

Tjänsteutlåtande, Remissvar på motion om solpaneler, 2019-11-21

Motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter

Missiv - svar på motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Josefin Sjöstedt Berggren, Fastighetsenheten
Kommunstyrelsen

För kännedom: Alexander Wahlstedt, Fastighetsenheten
Kristina Eriksson, Hållbarhetsenheten
Christoffer Amundin, SBN

§ 58 Remissvar på motion om solpaneler

Nämnden för teknik, fritid och kultur föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

1. Motionen anses besvarad.
2. Nämnden för teknik, fritid och kultur får i uppdrag att utföra förstudie.

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet har skickat in en motion rörande solpaneler som energikälla. Förvaltningens förslag är att Fastighetsenheten under 2020 i samråd med Hållbarhetsenheten samt Bygglövsenheten utföra en förstudie för att kunna ta fram en investeringsplan för solceller och solpaneler.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, Remissvar på motion om solpaneler, 2019-11-21

Motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter

Missiv - svar på motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Josefin Sjöstedt Berggren, Fastighetsenheten
Kommunstyrelsen

För kännedom: Alexander Wahlstedt, Fastighetsenheten
Kristina Eriksson, Hållbarhetsenheten
Christoffer Amundin, SBN

Stadsbyggnadsförvaltningen
Josefin Sjöstedt Berggren
Bitr. Fastighetsförvaltare

Remissvar på motion om solpaneler

Förslag till beslut

Nämnden för teknik, fritid och kultur föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta
Motionen anses besvarad.

Nämnden för teknik, fritid och kultur får i uppdrag att utföra förstudie.

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet har skickat in en motion rörande solpaneler som energikälla. Förvaltningens förslag är att Fastighetsenheten under 2020 i samråd med Hållbarhetsenheten samt Bygglovsenheten utför en förstudie för att kunna ta fram en investeringsplan för solceller och solpaneler.

Bedömning

Fastighetsenheten gör bedömningen att investeringen i solenergi är en både miljövänlig och kostnadseffektiv investering. Valet av lokaliseringen av investeringen är beroende av detaljplan, riksintresse, kulturmiljövärde, byggnadernas takstandard, taklutning samt framtagen solkarta. Lagstiftningen kring elnät samt arbetsmiljö behöver också tas i beaktande.

Förvaltningen föreslår därför att en projektgrupp tillsätts bestående av representanter från Fastighetsenheten, Bygglovsenheten samt Hållbarhetsenheten. Denna projektgrupp får i uppgift att ta fram förslag på lämplig placering utifrån ovanstående parametrar samt ta fram kostnadsförslag som kan ligga till grund för investeringsbeslut.

Måluppfyllelse

Förslaget styr mot målet att kommunen har energieffektiva lokaler.

Finansiering

Ryms inom ram.

Förslagets konsekvenser

Förslaget syftar till att ta fram väl genomarbetade investeringsunderlag.

Uppföljning och utvärdering

Investeringsplan tas upp för beslut hösten 2020

Handlingar i ärendet

Remissvar på motion om solpaneler

Motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter

Missiv - svar på motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Josefin Sjöstedt Berggren, Fastighetsenheten
Kommunstyrelsen

För kännedom: Alexander Wahlstedt, Fastighetsenheten
Kristina Eriksson, Hållbarhetsenheten
Christoffer Amundin, SBN

Vaxholm 2019-01-25

Till Kommunfullmäktige

Motion om solpaneler på lämpliga kommunala fastigheter

Miljöpartiet medverkade under förra mandatperioden till att Stadsbyggnadsnämnden fattade beslut om att bygglovsbefria solpaneler. Sedan augusti 2018 gäller också nya nationella regler för undantag från bygglov för solceller/solcellspaneler på byggnader inom planlagt område.

Utvecklingen går åt rätt håll för 100 procent ren, förnybar el. Men informationsinsatserna behöver öka och kommunen ta ledartröjan för att påvisa enkelheten och de snabba energibesparingar som investeringar i solet genererar. Genom att teckna avtal med det elbolag vi är anslutna till och sälja all överskottsenergi får vi en långsiktig, stabil och hög ersättning.

Klimatkrisen är ett faktum. Den senaste rapporten från IPCC slår fast att vi har 10 år på oss att vända utvecklingen av temperaturhöjningen. Solpaneler på kommunägda fastigheter är ett litet men nog så viktigt steg i den riktningen.

Miljöpartiet de gröna i Vaxholm föreslår därför att Kommunfullmäktige beslutar att en översyn ska göras senast 2019 över vilka av kommunens fastigheter som är bäst lämpade för solpaneler och därefter avsätta resurser i budgeten för att kunna påbörja inköp och installering.

För Miljöpartiet de gröna i Vaxholm,

Anne-Charlotte Eriksson, gruppleddare

§ 26 Insynsplatser i kommunstyrelsen - utvärdering

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Insynsplatser i kommunstyrelsen ska väljas för återstoden av mandatperioden (2019-02-17- 2022-10-14) för partier som sitter i kommunfullmäktige men inte är representerade i kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2019-02-18 § 9 att:

Insynsplatser ska införas i kommunstyrelsen för partier som sitter i kommunfullmäktige men inte har närvaro i kommunstyrelsen. Partierna har rätt till en ordinarie och en ersättare, endast en närvarar vid kommunstyrelsen åt gången. Syftet är att alla partier ska kunna förbereda sig inför kommunfullmäktige och få tillgång till kommunstyrelsens handlingar.

Med insynsplats menas en lyssnarplats i frågor som inte rör sekretess. Det innebär inte yttranderätt eller rätt att lägga förslag eller protokollsanteckningar.

Personerna väljs av kommunfullmäktige, mandatet är personligt.

Insynsplats ger inte upphov till mötesarvode.

Insynsplatserna utvärderas efter ett år.

I övrigt lyder insynsplatserna under samma regelverk, inklusive jäv, som för övriga ledamöter och ersättare.

Vid samma sammanträde valde kommunfullmäktige en insynplats samt en ersättare i kommunstyrelsen från (KD) respektive (SD) med mandatperiod 2019-02-17 – 2019-12-31.

Kommunledningskontoret har stämt av frågan om insynsplatser i kommunstyrelsen med de styrande partierna (C), (L) och (S) som föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker kommunfullmäktige besluta: *Insynsplatser i kommunstyrelsen ska väljas för återstoden av mandatperioden (2019-02-17- 2022-10-14) för partier som sitter i kommunfullmäktige men inte är representerade i kommunstyrelsen.*

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2020-01-21

Protokollsutdrag KF/2019-02-18 § 9

Protokollsutdrag KF/2019-02-18 § 12

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kansliet

Kommunledningskontoret
Kristoffer Staaf
Kanslichef

Insynsplatser i kommunstyrelsen - utvärdering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Insynsplatser i kommunstyrelsen ska väljas för återstoden av mandatperioden (2019-02-17- 2022-10-14) för partier som sitter i kommunfullmäktige men inte är representerade i kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2019-02-18 § 9 att:

Insynsplatser ska införas i kommunstyrelsen för partier som sitter i kommunfullmäktige men inte har närvaro i kommunstyrelsen. Partierna har rätt till en ordinarie och en ersättare, endast en närvarar vid kommunstyrelsen åt gången. Syftet är att alla partier ska kunna förbereda sig inför kommunfullmäktige och få tillgång till kommunstyrelsens handlingar.

Med insynsplats menas en lyssnarplats i frågor som inte rör sekretess. Det innebär inte yttranderätt eller rätt att lägga förslag eller protokollsanteckningar.

Personerna väljs av kommunfullmäktige, mandatet är personligt.

Insynsplats ger inte upphov till mötesarvode.

Insynsplatserna utvärderas efter ett år.

I övrigt lyder insynsplatserna under samma regelverk, inklusive jäv, som för övriga ledamöter och ersättare.

Vid samma sammanträde valde kommunfullmäktige en insynsplats samt en ersättare i kommunstyrelsen från (KD) respektive (SD) med mandatperiod 2019-02-17 – 2019-12-31.

Kommunledningskontoret har stämt av frågan om insynsplatser i kommunstyrelsen med de styrande partierna (C), (L) och (S) som föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker kommunfullmäktige besluta:
Insynsplatser i kommunstyrelsen ska väljas för återstoden av mandatperioden (2019-02-17- 2022-10-14) för partier som sitter i kommunfullmäktige men inte är representerade i kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2020-01-21

Protokollsutdrag KF/2019-02-18 § 9

Protokollsutdrag KF/2019-02-18 § 12

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kansliet

§ 9 Insynsplatser i kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut

Insynsplatser ska införas i kommunstyrelsen för partier som sitter i kommunfullmäktige men inte har närvaro i kommunstyrelsen. Partierna har rätt till en ordinarie och en ersättare, endast en närvarar vid kommunstyrelsen åt gången. Syftet är att alla partier ska kunna förbereda sig inför kommunfullmäktige och få tillgång till kommunstyrelsens handlingar.

Med insynsplats menas en lyssnarplats i frågor som inte rör sekretess. Det innebär inte yttranderätt eller rätt att lägga förslag eller protokollsanteckningar.

Personerna väljs av kommunfullmäktige, mandatet är personligt.

Insynsplats ger inte upphov till mötesarvode.

Insynsplatserna utvärderas efter ett år.

I övrigt lyder insynsplatserna under samma regelverk, inklusive jäv, som för övriga ledamöter och ersättare.

Ärendebeskrivning

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2019-01-10 § 8 beslutades att ge förvaltningen i uppdrag att utreda frågan om insynsplatser i kommunstyrelsen för partier som är representerade i kommunfullmäktige men inte tagit plats i kommunstyrelsen och återkomma med redovisning till nästkommande sammanträde.

Till att börja med kan konstateras att det inte finns någon direkt reglering i kommunallagen gällande insynplatser. Det är därmed upp till kommunfullmäktige i Vaxholms stad att själv besluta om förutsättningar vid ett eventuellt inrättande av insynplatser i kommunstyrelsen.

Kommunledningskontoret har utrett frågan om insynplatser i kommunstyrelsen genom att undersöka hur andra kommuner med insynplatser hanterar frågan. Kommunledningskontoret har via hemsidor eller mail kontaktat åtta kommuner som på något sätt behandlat frågan om insynsplatser (Linköpings kommun, Ale kommun, Motala kommun, Hörby kommun, Solna stad, Strängnäs kommun, Täby kommun och Strömstads kommun). I Strömstads kommun avslog kommunfullmäktige förslag om insynsplatser i samtliga nämnder och kommunstyrelsen med motivering att "valresultatet i kommunfullmäktige ska avspeglas i nämndernas sammansättning och arbetssätt". I övriga kommuner finns insynplatser i kommunstyrelsen och i några fall även i övriga nämnder.

Sammantaget kan sägas att kommunerna som granskats med insynplats i kommunstyrelsen har detta för partier som är representerade i kommunfullmäktige men som inte fått någon ledamot eller ersättare invald i kommunstyrelsen. Arvodering utgår inte för uppdraget i någon av de granskade kommunerna med undantag för Linköpings kommun där arvode utgår för insynplatserna. De med insynplats kan inte yrka något eller delta i beslut vid kommunstyrelsens sammanträden (är ej möjligt) medan det varierar mellan kommunerna om de har yttranderätt samt rätt att få sin mening tecknad till protokollet.

Kommunledningskontoret lämnar inget beslutsförslag i detta ärende (i sak) men föreslår dock att kommunfullmäktige, vid ett eventuellt beslut om inrättande av insynplatser i kommunstyrelsen, justerar reglementet med gemensamma bestämmelser för nämnder i Vaxholms stad i enlighet med beslutet.

Kommunfullmäktige

Yrkanden

Malin Forsbrand (C), Adrian Brunkhorst (C), Michael Baumgarten (L) och Lars Lindgren (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens beslutsförslag.

Sara Strandberg (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens beslutsförslag med tillägg att de med insynplats ska få yttranderätt vid sammanträdena.

Anne-Charlotte Eriksson (MP) yrkar bifall till Sara Strandbergs (V) yrkande.

Proposition

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut. Ordföranden ställer proposition på de båda yrkandena var för sig och finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens beslutsförslag.

Votering begärs och verkställs.

Voteringsproposition

Ordföranden föreslår och får följande voteringsproposition godkänd av fullmäktige:

Ja röstar: den som bifaller kommunstyrelsens beslutsförslag.

Nej röstar: den som bifaller kommunstyrelsens beslutsförslag med tillägg från Sara Strandberg (V).

Omröstningsresultat

Ordföranden finner att kommunfullmäktige med 22 ja-röster mot 9 nej-röster (*bilaga 1*) bifaller kommunstyrelsens beslutsförslag.

Handlingar

Protokollsutdrag KS/2019-02-07 § 22

Tjänsteutlåtande, Kristoffer Staaf, 2019-01-23

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kristoffer Staaf, klk

§ 12 Val och entlediganden

Kommunfullmäktiges beslut

Entlediganden:

Margaretha Pettersson (S) entledigas från sina uppdrag som ersättare i barn- och utbildningsnämnden, valnämnden och nämnden för teknik, fritid och kultur.

Rose-Marie Axelsson (S) entledigas från sina uppdrag som ersättare i socialnämnden och ledamot i valnämnden.

Kjetil Rindal (KD) entledigas från sitt uppdrag som ledamot i valnämnden.

Kerstin Olander (KD) entledigas från sitt uppdrag som ersättare i valnämnden.

Fyllnadsval:

My Hvittfeldt (S) väljs till ersättare i barn- och utbildningsnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Ronny Fredriksson (S) väljs till ersättare i nämnden för teknik, fritid och kultur med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Madelaine Wallén (S) väljs till ersättare i socialnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Kerstin Olander (KD) väljs till ledamot i valnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31.

Agneta Fischerström (KD) väljs till ersättare i valnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31.

Louise Yngström Valdre (L) väljs till ersättare i arvodeskommittén med mandatperiod 2019-02-22 – 2022-10-14.

Annicka Hörnsten Blommé (M) väljs till ersättare i kommunstyrelsen med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31.

Mikael Vigvinter (M) väljs till ersättare i kommunstyrelsen med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31.

Sven Morin (M) väljs till ersättare i nämnden för teknik, fritid och kultur med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Lars Sjöblom (M) väljs till ersättare i nämnden för teknik, fritid och kultur med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Lars Röckert (M) väljs till ersättare i barn- och utbildningsnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Johanna Olson (M) väljs till ersättare i socialnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Anna Hansson (M) väljs till ersättare i socialnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Christian Söderman (M) väljs till ersättare i stadsbyggnadsnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Kommunfullmäktige

Tore Nilsson (M) väljs till ersättare i stadsbyggnadsnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2019-12-31.

Tore Nilsson (M) väljs till ersättare i valnämnden med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31.

Lars Lindgren (M) väljs till ledamot i arvodeskommittén med mandatperiod 2019-02-22-2022-10-14.

Lars Wessberg (M) väljs till ersättare i arvodeskommittén med mandatperiod 2019-02-22-2022-10-14.

Övriga val:

1-Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31 - Nominering

1:e vice ordförande Irma Kilim (S)

Nominering

(S) nominerar Irma Kilim till förste vice ordförande i Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd.

(M) nominerar Christian Söderman till förste vice ordförande i Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till förste vice ordförande i Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd. Sluten omröstning genomförs.

Resultat sluten omröstning

Röster = 31

Irma Kilim (S) = 18

Christian Söderman (M) = 13

Ordföranden finner att Irma Kilim (S) med 18 röster nomineras till förste vice ordförande i Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd.

2-Krisledningsnämnd med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Ordförande Malin Forsbrand (C)

Ledamot Jan-Olof Schill (S)

Ledamot Lars Lindgren (M)

Ledamot Michael Baumgarten (L)

Ledamot Tina Runhem (M)

Ledamot Anna-Lena Nordén (WP)

Ledamot Peter Lindqvist (WP)

Ersättare Adrian Brunkhorst (C)

Ersättare Jan Reuter Dahl (L)

Ersättare Anders Garstål (S)

Ersättare Per-Eric Grön (M)

Ersättare Henrik Thunell (M)

Ersättare Carl-Magnus Broström (WP)

Ersättare Vakant (WP)

3-Södra Roslagens samordningsförbund med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Representant Lena Hallberg (C)

Kommunfullmäktige

4-Storstockholms brandförsvaret, direktionen, med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Ledamot Malin Forsbrand (C)

Ersättare Lars Sjöblom (M)

5-Mälardalsrådet, rådsledamöter, med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Ledamot Chris Druid (C)

Ledamot Christian Söderman (M)

Ersättare Jan-Olof Schill (S)

Ersättare Anna-Lena Nordén (WP)

6-Östra Sveriges luftsvårdsförbund med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Ledamot Märta Jörgensen (S)

Ersättare Leslie Öqvist (L)

7-Svealands kustvattenvårdsförbund med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Ombud Anna Norström Hvittfeldt (C)

8-Styrelsen Skärgårdsstiftelsen Stockholms län med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Ersättare Rickard Gille (WP)

Nominering

(L) nominerar Leslie Öqvist till ersättare i styrelsen för Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.

(KD) nominerar Kerstin Olander till ersättare i styrelsen för Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.

(WP) nominerar Rickard Gille till ersättare i styrelsen för Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till ersättare i styrelsen för Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län. Sluten omröstning genomförs.

Resultat sluten omröstning

Röster = 31

Rickard Gille (WP) = 13

Leslie Öqvist (L) = 10

Kerstin Olander (KD) = 8

Ordföranden finner att Rickard Gille (WP) med 13 röster väljs till ersättare i styrelsen för Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.

9-Regionalt skärgårdsråd med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Ledamot Malin Forsbrand (C)

Ersättare Rickard Gille (WP)

Nominering

(C) nominerar Malin Forsbrand (C) till ledamot i Regionala skärgårdsrådet.

(M) nominerar Svante Nordell till ersättare i Regionala skärgårdsrådet.

(WP) nominerar Rickard Gille till ersättare i Regionala skärgårdsrådet.

Kommunfullmäktige

Ordföranden finner att Malin Forsbrand (C) väljs till ledamot i Regionala skärgårdsrådet. Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till ersättare i Regionala skärgårdsrådet. Sluten omröstning genomförs.

Resultat sluten omröstning

Röster = 31

Rickard Gille (WP) = 17

Svante Nordell (M) = 14

Ordföranden finner att Rickard Gille (WP) med 17 röster väljs till ersättare i Regionala skärgårdsrådet.

10-Ombud vid bolagsstämmor (kommunens hell och delägda bolag) med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

Ombud Karin Enström (M)

Ombudersättare Rickard Gille (WP)

11-Roslagsvatten AB, styrelse, med mandatperiod från första bolagsstämma efter valet (2018) till första bolagsstämma efter nästkommande val (2022)

Valärendet bordläggs till nästkommande sammanträde.

12-Vaxholmsvatten AB, styrelse, med mandatperiod från första bolagsstämma efter valet (2018) till första bolagsstämma efter nästkommande val (2022)

Valärendet bordläggs till nästkommande sammanträde.

Yrkanden

Lars Lindgren (M) yrkar att nominering av styrelse i Roslagsvatten AB och Vaxholmsvatten AB bordläggs till nästkommande sammanträde.

Carl-Magnus Broström (WP) yrkar bifall till Lars Lindgrens (M) yrkande.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller Lars Lindgrens (M) yrkande.

13-Smeden 3 AB, nominering av styrelse, med mandatperiod från första bolagsstämma efter valet (2018) till första bolagsstämma efter nästkommande val(2022)

Ordförande Malin Forsbrand (C)

Ledamot Anders Garstål (S)

Ledamot Michael Baumgarten (L)

Ledamot Lars Lindgren (M)

Ledamot Tina Runhem (M)

Ledamot Anna-Lena Nordén (WP)

Ledamot Peter Lindqvist (WP)

Revisor Jan Eriksson (MP)

Revisorsersättare Ingemar Visteus (M)

14-Fastighetsbolaget Vasavägen 13 AB, nominering av styrelse, med mandatperiod från första bolagsstämma efter valet (2018) till första bolagsstämma efter nästkommande val(2022)

Ordförande Malin Forsbrand (C)

Ledamot Anders Garstål (S)

Kommunfullmäktige

Ledamot Michael Baumgarten (L)
Ledamot Lars Lindgren (M)
Ledamot Tina Runhem (M)
Ledamot Anna-Lena Nordén (WP)
Ledamot Peter Lindqvist (WP)
Revisor Jan Eriksson (MP)
Revisorsersättare Ingemar Visteus (M)

15- Gode män enligt FBL, jord och skogsbruksfrågor med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

God man Ulf Asp (S)
God man Elaine Nord Larsson (WP)

16- Gode män enligt FBL, tårtortsfrågor med mandatperiod 2019-02-22-2022-12-31

God man Ulf Asp (S)
God man Elaine Nord Larsson (WP)

17- Insynsplats i kommunstyrelsen (för partier representerade i kommunfullmäktige men inte i kommunstyrelsen) med mandattid 2019-02-22-2019-12-31

Representant Kjetil Rindal (KD)
Ersättare Kerstin Olander (KD)
Representant Klas Beskow (SD)
Ersättare Juha Rapola (SD)

18- Revisionen med fastställd mandatperiod 2019-01-01-2022-12-31

Jan Eriksson (MP) väljs till revisor med undantag för granskning av kommunstyrelsen (Jan Eriksson valdes till revisor för aktuell mandatperiod vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-12-18-2018-12-20 § 89).

Noteras till protokollet att Tina Runhem (M) anmäls som gruppledare i kommunfullmäktige för moderaterna.

Handlingar

Begäran om entledigande från Margaretha Pettersson (S), 2019-02-01
Förslag till lekmanarevisorer i kommunens bolag från revisionen, 2019-01-21
Begäran om entledigande från Kjetil Rindal (KD), 2019-02-18
Begäran om entledigande från Kerstin Olander (KD), 2019-02-18

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kansliet, Lönenheten

För kännedom: SRMH, Storstockholms brandförsvaret, Mälardalsrådet, Södra Roslagens samordningsförbund, Östra Sveriges luftvårdsförbund, Svealands kustvattenvårdsförbund, Styrelsen skärgårdsstiftelsen, Regionala skärgårdsrådet (Region Stockholm), Roslagsvatten

Motion om redovisning av kostnader gällande Norrbergsprojektet med alla kringprojekt Vaxholms KF 17 februari 2020

Bakgrund

Cirkusen kring Norrbergsprojektet inkl. baracklösningar m.m. har nått sådana proportioner att en fullständig redovisning måste tas fram över de kostnader som projektet medfört hitintills likväl som planerade och kommande kostnader.

Kommunens revisorer skriver i sitt "utlåtande av delårsrapport 2019-08-31" (KF 2019-11-11): *"Vår uppfattning är att hantering av beslut och beslutsunderlag rörande investeringen i förskolan Vitsippan är otillfredsställande eftersom den inte är transparent och för att inte fullmäktige fått en reell möjlighet att besluta om resurstilldelning genom ett specifikt investeringsanslag för projektet.*

Vi anser vidare att exploateringskalkylen avseende Norrbergsprojektet, på grund av dess storlek och publika intresse, bör redovisas tydligt i kommande Mål & Budget samt följas upp i delårsrapporter och årsredovisningar, framöver. Syftet med detta är att öka transparensen mot fullmäktige och den intresserade allmänheten. Den ger också bättre förutsättningar för fullmäktige att bedöma och utkräva ansvar för projektets genomförande."

Föreningen Bevara Norrberget har tidigare efterfrågat en sådan redovisning i ett mejl till förvaltningen (2019-02-21), men förvaltningen svarade att de i så fall måste tilldelas ett sådant uppdrag eftersom det är så omfattande. Efter kommunrevisorernas kritik i denna fråga har jag också nyligen gjort en framstöt till ekonomienheten men ännu ej fått något svar.

Många av de politiska beslut som tagits rörande Norrberget har fört med sig kvalitetsförsämringar för barn och äldre i Vaxholms kommun. Kommunen har satsat stora belopp av skattemedel på ett chansartat projekt som förutsätter en ny detaljplan som ännu inte vunnit laga kraft.

Det gamla ordspråket "man ska inte sälja skinnen förrän björnen är skjuten" har stor giltighet i detta sammanhang.

Rivning av skolbyggnaderna vid Norrberget

Här återfinns illa förankrade beslut utan konsekvensanalys:

Beslutet om rivningen av Norrbergsskolorna togs innan en ny detaljplan vunnit laga kraft och mot förvaltningens inrådan samt i strid med kommunens byggnadsantikvariska utredning. (SBN 2016-12-14).

I exploateringsavtalet med Besqab förbinder sig kommunen att riva innan en ny detaljplan vunnit laga kraft. Avtalet innebär att kommunens "finaste" förskola Lillstugan rivs (stor kvalitetsförlust för barnen) och baracker byggs som ersättningslokaler vid Blynäs – till en kostnad av 22 miljoner. Dessa baracker har endast ett tidsbegränsat bygglov fram till år 2027. Kostnaderna för dessa tillfälliga baracker skulle räcka till cirka hälften av vad en ny permanent förskola kostar att bygga.

Kommunen skrev också ett hyresavtal gällande baracker till Vinterviken (Johannesberg) innan bygglov för detta vunnit laga kraft. Eftersom bygglovet inte gick igenom i MMD fick skattebetalarna enligt avtalet betala mer än en miljon kronor för hyra av baracker som aldrig

sattes upp. Pengar som gott och väl hade räckt till de skolskjutsar som kommunen inte längre anses ha råd till.

I Bjerking's rapport från 2017 gällande rivningen av Norrbergsskolan framgår att det fanns reservationer kring risker för oljespill i marken: "Markföreningar har ej undersökts inom ramen för uppdraget. Oljespill kan ha skett vid platsen för påfyllning vid skolans entré, uppmärksamhet ska iakttas i samband med schaktning."

Någon fördjupad utredning från Bjerking's beställdes dock aldrig fram. Vem har ansvaret för att rivningen igångsattes utan en fördjupad utredning från Bjerking's? En sådan utredning hade kanske kunnat förhindra den oljeläcka som nu uppstått på Norrberget och i Vaxholmsfjärden. Istället för miljöförstörelse, självrisk till försäkringsbolagen samt ev skadestånd hade pengarna kunnat investeras i en grundplåt till ett nytt SÄBO för äldre.

I Norrbergsskolan fanns skyddsrum och dessa saknar rivningslov. Enligt MSB ska skyddsrummen vara fungerande inom 48 timmar. Kan kommunens skyddsrumsansvarige verkligen garantera detta idag? Finns det någon konsekvens-, plan- och kostnadskalkyl för att ta fram nya ersättningskyddsrum i centrala Vaxholm om detaljplanen för Norrberget inte går igenom i MMÖD?

Varningssignaler

Ingen i alliansen kan ha undgått varningssignalerna. Under våren 2019 ställde jag i en interpellation i KF till kommunalrådet Malin Forsbrand frågor om situationen för Vaxöbarnen och deras brist på anpassade lokaler. Jag fick inget svar och rivningen av lokalerna på Norrberget fortsatte.

Avslår Mark- och miljööverdomstolen den nya detaljplanen för Norrberget så har den nuvarande alliansen försatt oss Vaxholmsbor i en mycket svår situation. Kulturvärden har förstörts, Lägerhöjdens förskola har rivits i onödan, stora summor av skattemedel har slängts i sjön. Även stora personella kostnader från förvaltning samt inhyrda jurister och advokater har satsats i detta osäkra projekt. Istället kunde insatser lagts på permanenta lokaler för barn och ett särskilt boende för äldre. Jag befarar att Vaxholms medborgare riskerar stora skattehöjningar framöver.

En samlad redovisning av Norrbergsprojektet

kommer att ge oss medborgare kunskap om vem och vilka som tagit alla de delbeslut som försatt oss Vaxholmare i dagens prekära situation.

Jag yrkar

att en förvaltningsutredning snarast redovisar kostnader som Norrbergsprojektet fört med sig samt hur budgeten ser ut för planerade kommande kostnader, likaså behövs denna redovisning som underlag för ett eventuellt ansvarsutkrävande.

Vaxholm 2 februari 2020

Lars Arb Zackrisson (-)

Motion gällande utredning rörande permanenta skollokalerna i Vaxholms kommun. Vaxholms KF 17 februari 2020

Bakgrund

Beslutet att ge rivningslov för byggnaderna på Norrberget togs i strid med förvaltningens rekommendation att utreda frågan bättre först (SBN 2016-12-14). Ett halvår senare togs beslutet att genomföra en inre tömning av Norrbergsskolan på delegation (Ulrika von Mentzer var kommunens flyttkoordinator) trots att den nya detaljplanen ännu inte vunnit laga kraft. Dessa förhastade beslut innebar att eleverna vid Vaxö skola förlorade sina musik- och slöjdsalar, en allvarlig kvalitetsförsämring för barnen som kommunen ännu inte löst. Med en bättre planering, som sätter barnens behov först, hade Norrbergsskolans lokaler kunnat användas särskilt med tanke på att det tidsbegränsade bygglovet för barackerna vid Vaxö skola gick ut året innan (2016-05-23). Sommaren 2018 undertecknade dessutom kommunen ett exploateringsavtal med Besqab som innebar att rivningen av Norrbergsskolorna fortfarande måste genomföras innan en ny detaljplan vunnit laga kraft. Avtalet innebar att kommunens "finaste" förskola Lägerhöjden revs (stor kvalitetsförlust för barnen) och att barnen istället fick flytta in i baracker vid Blynäs - till en kostnad av 22 miljoner. Dessa baracker får endast stå kvar till år 2027, och kostnaderna för baracklösningen skulle räcka till ungefär hälften av vad en ny permanent förskola skulle kosta att uppföra.

Baracker

Vaxholms kommun måste precis som vanliga medborgare följa lagar och regler. Möjligheten att nyttja det givna tidsbegränsade bygglovet för baracker (enligt PBL § 33 gäller denna möjlighet i högst 10 år) är en kortsiktig lösning på kommunens lokalproblem inom skola och fritidsverksamhet. Tio år är samtidigt en lång period för allianspolitiker och förvaltning att ta fram permanenta lösningar. Än så länge har det inte presenterats någon plan för vart barnen ska ta vägen när alla baracker i kommunen utom två måste plockas ner och fraktas bort.

Så här ser de tidsbegränsade byggloven ut för barackerna i kommunen:

1. Vaxö skola (Terra Nova 6) bygglovet var giltigt fram till 2016-05-23 vilket innebär att barackerna skulle varit nedmonterade och marken återställd senast detta datum. Alternativ- lokaler fanns vid den tiden i Norrbergsskolorna.
2. Johannesberg (Vaxön 1:36) är också ett svartbygge sedan 2016-06-08.
3. Rindöbarackerna (Rindö 3-378) är ett svartbygge sedan 2016-05-23.
4. Barackerna vid Resarö skola (Ytterby 4:172) är ett svartbygge sedan 2017-03-31.
5. Barackerna vid Resarö skola (Ytterby 4:174) har ett tidsbegränsat bygglov som är giltigt i ett år till, men 2021-06-08 ska barackerna vara bortplockade och marken återställd.

Det saknas en långsiktig plan

Allianspolitikerna har under samma tid som de tidsbegränsade barackerna använts försummat att ta fram permanenta lokaler för barnen. Inga medel för detta ändamål har fonderats. Idag undervisas alltså hundratals Vaxholmsbarn i olagliga lokaler.

Jag är ytterst bekymrad över hur vi på kort tid ska kunna ta fram permanenta och hållbara lösningar för skolbarnen i Vaxholm. Att våra barn förtjänar bra och anpassade lokaler tror jag

är något som samtliga föräldrar i kommunen kräver. Det behövs nu stora insatser från förvaltningen och ett konstruktivt arbete från oss politiker för att hitta bra lösningar till permanenta förskole-, fritids- och skollokaler när nästan samtliga baracker omgående måste monteras ner.

För Norrbergsområdet finns en befintlig detaljplan som möjliggör omgående byggnation av skollokaler (och även ett SÄBO). Den möjligheten borde snarast utredas, så det finns en handlingsplan klar när MMÖD's beslut gällande detaljplan Norrberget kommer senare i år. Eftersom barackerna vid Vaxö skola enligt lag omgående måste monteras ner, så kan Lillstugans skollokaler, som nu står oanvända, snabbt iordningställas. Men många fler permanenta lösningar krävs. Det är av största vikt att dessa projekt prestigelöst tas fram i nära samråd med medborgare och olika intressegrupper för att undvika långa överklagningsprocesser. Vi måste tillsammans sätta oss över partigränser och göra en gemensam insats för barnen!

Jag yrkar att en

grundlig förvaltningsutredning (alternativt en utredning genom oberoende konsult) omgående tas fram för att kartlägga behov och projektera möjliga placeringar och kostnader för permanenta lokaler som ersättning för alla de baracker i kommunen som idag saknar giltigt bygglov. Det är också av stor betydelse att ansvarsfrågan för den uppkomna situationen utreds.

Vaxholm 2 februari 2020

Lars Arb Zackrisson (-)